

ΤΟΥ ΚΟΥΤΡΟΥΛΗ Ο ΓΑΜΟΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ

(Κατὰ τὴν πρώτην ἔκδοσιν τοῦ ἔτους 1845.

ὑπὸ

ΧΡΗΣΤΟΦΑΝΟΥΣ ΝΕΟΛΟΓΙΔΟΥ)

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Ἀνέγνω ἑνὸς ποτὲ τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἀρχαία μετρικὴ κατ' οὐδὲν σχεδὸν διαφέρει ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἀπὸ τῆς καθ' ἡμᾶς, καὶ ὅτι ὁ παρ' ἡμῖν τόνος εἶναι αὐτὸς τῶν ἀρχαίων ὁ χρόνος¹.

Τὴν ἰδέαν ταύτην εὗρον σύμφωνον πρὸς τὴν ἰδίαν ἐμοῦ πεποιθήσιν, ἣν καὶ ἄλλοθεν ἐπορίσθην, καὶ ὡς παράδειγμα καὶ δοκίμιον τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς συνέταξα τὴν παρὰ πόδας κωμωδίαν, ὅλην κατὰ τὰ μέτρα τῶν ἀρχαίων κωμωδιῶν, ὡς σαφηνίζεται τοῦτο εἰς τὰς ὑπὸ τὸ κείμενον σημειώσεις.

Ἡ μετρικὴ ἀλήθεια εἶναι ἡ μόνη ἣν ἡ παρούσα κωμωδία ἐπιζητεῖ· ἂν δ' ἐπέτυχε καὶ τινὰ πολιτικὴν ἢ κοινωνικὴν κατὰ σύμπτωσιν, αὗται εἰσὶν ἐκ περισσοῦ. Ἄς κριθῇ ἄρα ὡς πρὸς μόνον τὸ ἐξωτερικὸν αὐτῆς σχῆμα. Καὶ αὐτῆς, ὡς πολλῶν οὕς ὅλοι γνωρίζομεν, τὸ ἔνδυμα εἶναι τὸ μόνον ἀξιοσύστατον μέρος².

Ἐν Ἀθήναις, 1845.

ΧΡΗΣΤΟΦΑΝΗΣ ΝΕΟΛΟΓΙΔΗΣ.

¹ Ἰδὲ τὰς ἐμὰς Μεταφράσεις ἀρχαίων δραμάτων. Προοίμιον. Τὸ Μέρος Δ' τῆς παρούσης ἐκδόσεως.

² Ἡ κωμωδία αὕτη μετεφράσθη εἰς τὸ Γερμανικὸν ὑπὸ D. Sanders κατὰ τὴν πρώτην ἐκδοσιν, οἱ δὲ χοροὶ αὐτῆς ἐμελοποιήθησαν ὑπὸ τοῦ K. Daubhauser, καθηγητοῦ τοῦ Conservatoire τῶν Παρισίων, καὶ ἡ μουσικὴ ἐκδοθήσεται εἰς ἴδιον τεῦχος.

Κατὰ τὴν παράστασιν δύναται, πρὸς ἀνάπαυσιν θεατῶν καὶ ἡθοποιῶν, νὰ γίνηται διάληψις μετὰ τὸ τέλος τῆς πρώτης παραδράσεως· «Σὺ μὲν πῆγαινε,» στίχ. 972 καὶ, ἂν εἶναι ἀνάγκη, καὶ μετὰ τὴν δευτέραν παράδασιν· «Ὅταν ὅλοι τῶν» στίχ. 1946.

ΠΡΟΣΩΠΑ

—

ΜΑΝΟΛΗΣ ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ, ράπτης ἐκ Σύρας.

ΣΠΥΡΟΣ, ξενοδόχος ἐν Ἀθήναις.

ΑΝΘΟΥΣΑ, θυγάτηρ τοῦ Σπύρου.

ΣΤΡΟΒΙΑΔΗΣ, μαθητευόμενος τοῦ Κουτρούλη.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΞΑΝΘΟΥΔΗΣ, ἀστυνομικὸς γραφεύς.

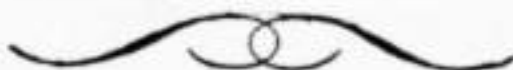
ΜΙΣΘΟΦΑΣ.

ΣΦΗΚΙΑΣ.

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ.

ΧΟΡΟΣ φοιτητῶν τοῦ καφενείου τοῦ Σπύρου.

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις, εἰς τὸ καφενεῖον τοῦ Σπύρου.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ. Ἡ σκηνὴ παριστᾷ εὐρύχωρον δωμάτιον τοῦ καφενείου, ἔχον μίαν θύραν εἰς τὸ βάθος, κοινωνοῦσαν μετὰ τῆς ὁδοῦ, καὶ μίαν εἰς τ' ἀριστερὰ τῶν θεατῶν, κοινωνοῦσαν μετὰ τοῦ ἐνδοτέρου τῆς οἰκίας. Εἰς τὸ βάθος τράπεζα καὶ καθίσματα.

ΤΟΥ ΚΟΥΤΡΟΥΛΗ Ο ΓΑΜΟΣ

ΑΝΘΟΥΣΑ, ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ (ἐρχόμενος διὰ τῆς κατὰ μέτωπον θύρας.)

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄ ! τέλος πάντων ἐνθυμεῖσθε καὶ ἡμεῖς
 πῶς καὶ πῶς ζῶμεν. Λέγετε εἰς τὰς ἐπτὰ,
 καὶ νὰ περάσῃ πλησιάζει τέταρτον,
 κ' ἐγὼ προσμένω. Εἴσθε πρόθυμος πολὺ!
 Κ' ἀνίσως εἶχον φθάσ' οἱ ξένοι, κύριε, —
 εἰς μίαν ὥραν τὸ ξενοδοχεῖόν μας
 θὰ εἶναι κουκκουνάρι — καὶ ἂν μ' εὔρισκον
 ἐδὼ μονάχην, νὰ προσμένω, νὰ μετρῶ
 εἰς τοὺς παλμοὺς τοῦ στήθους τοῦ ἀγρύπνου μου
 πᾶν λεπτὸν πρῶτον καὶ πᾶν δεύτερον λεπτὸν,
 θὰ ἤκουες ἀμέσως τί θὰ ἔψαλλε
 κατόπι μου ἡ φήμη ἡ χρυσόγλωσση.
 Εἰς τοῦ πατρός μου νὰ σ' ἰδῶ ἀδύνατον·
 μόλις ἐδὼ ὀλίγας κλέπτομεν στιγμὰς,
 πλὴν ἀσωτεύει καὶ αὐτὰς ὁ κύριος
 τίς ᾔξεύρει ποῦ. Τῷ ὄντι εἴσθε πρόθυμος!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἄχ, ἄχ!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τί ἔχει ἡ πυρὰ τοῦ στήθους σας;
 Ποία φυσούνα τὴν φουσᾷ;

Στ. 1, κτλ. Τρίμετροι Ἰαμβικοί, ὡς τῶν ἀρχαίων δραματικῶν.

— — — — —

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἄχ, ἄχ!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Κακὸν

μεγάλον σᾶς συνέβη. ὦ! Παρατηρῶ,
τὰ φρύδια σουφρωμένα, καὶ τὰ χεῖλη σας
καταιβασμένα, καὶ τὰ μάτια γουρλωτά!
Τῷ ὄντι εἴσθε θηριώδης σήμερον!
Μὴ τὸ ραβδί σας, μὴ τὸ μαγικὸν ραβδί,
ὅπου ψαρεύει ταῖς καρδιαῖς ἔς τὰ χέρια σας,
(μ' ἐνὸς μηνὸς μισθὸν τὸ ἀγοράσατε)
μὴ ἔσπασε; Μὴ τὰ μαλλιά σας κούρευσε
κοντὰ ὀλίγον ὁ ἀπρόσεκτος κουρεύς;
Μὴ τὰ κουμβιά σας ποῦ στιλπνὰ ἐστόλιζαν
τοῦ ποκαμίσσου τὸ ἀμφίβολον λευκὸν
ἔχετε χάσει, κ' εἶν' ὁ θρῆνός σας αὐτός;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ῥαβδί δὲν ἔχω χάσει, ἄχ! οὐδὲ κουμβιά,
οὐδ' ἄλλο τι τοῦ βίου ἐγκαλλώπισμα·
ἀλλ' ὅλην, ὅλην τὴν ζωὴν μου ἔχασα,
ἢ ἄλλο τῆς ζωῆς μου τιμαλφέστερον.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸν γραφικόν σας μὴ ἐχάσατε μισθόν;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ὑπάρχουν κατὰ μῆνα αἱ τριάκοντα.
Ἐχασα ἄλλο κ' ἄλλο! Σὲ, τὸν ἥλιον
ὅστις δανεῖζει φῶς εἰς τὰς ἡμέρας μου
κ' εἰς τὸν μισθὸν ἀξίαν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἀλλὰ πῶς αὐτό;

Δέν ἐννοῶ.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Δέν ἐννοεῖς ; Ἀπήντησα
τὸν τρίς, τί λέγω ; δεκατρίς κατάρατον,
τὸν κακοῤῥάπτην, ποῦ μέ τήν ψαλίδα του
κόπτει στραβὰ τῆς Σύρας τὰ φορέματα,
καὶ μ' ἔκοψε τὰ φύλλα τῆς καρδίας μου.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πῶς ; τὸν Κουτρούλην ;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ναὶ, μέ τὸν πατέρα σου,
κ' ἐκρυφομίλουν περὶ ἀρράβωνων.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ναί ;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Καὶ ὁ καλός μου φούσκωνε, καμάρωνε,
ταῖς δίπλαις ἔσιαζ' εἰς τὴν φουστανέλλαν του,
καὶ ὅσῳ τὸν κοῦρκον τὴν οὐράν του κύτταζε·
κ' ἐγὼ τὰ χεῖλη ὀδάγκανα, καὶ ὄρεξιν
νὰ τὸν ἀρπάξω εἶχα ἀπὸ τὸν λαιμόν.
Εἰς τὰς χρυσᾶς ἡμέρας τῶν ἐρώτων μας
ἢ τρικυμία ποῦ αὐτὴ νὰ φαντασθῶ
ποῦ πῶς θὰ πνεύσῃ ὁ τσικνιᾶς αὐτὸς ἐδῶ
καὶ θὰ μαράνη τ' ἄνθη τῶν ἐλπίδων μου ;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τρεῖς μῆνες εἶναι ὅπου μᾶς ἐστέρησε
τῆς ῥαπτικῆς του χάριτος, καὶ ἤλπιζον
πῶς κόπτει καὶ πῶς ῥάπτει εἰς Ἑρμούπολιν,
καὶ τόκους μετρῶν τόκων τῆς βελόνης του,

(54) Ἡ ἐκ βοῤῥᾶ συνήθως εἰς Σύρον πνέουσα καταιγίς.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

μᾶς εἶχε λησμονήσει ὥς κ' ἡμεῖς αὐτόν.
Ὑπὲρ ἀξίαν, φαίνεται, φημίζονται
τῆς Σύρου αἱ ὥραϊαι, κ' αἱ Ἀθηναί μας
τὰς καλλονὰς των καῖπως ἔχουν καὶ αὐταὶ
ἀφ' οὗ πιστὸς μᾶς ἦλθε πάλιν ὁ πτωχός!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Αἰ! βλέπεις τώρα; Γυναικεῖος χαρακτήρ!
Τῶν ἡλιοτροπίων ἀσταθέστεραι,
μόλις τὸ ἄνθος θάλπει τῆς καρδίας σας
ἡ-κολακεία, κ' εἰς αὐτὴν τὸ στρέφετε.
Σᾶς ἐπιστρέφει πάλιν ὁ πιστὸς ποιμὴν·
ὁ δυστυχής! Νὰ μὴ τὸν ἀνταμείψετε;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Βεβαίως.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ὅταν ἔδειξε πῶς προτιμᾷ
τὰ κάλλη σας ἀφ' ὅλων τῶν Συριανῶν,
νὰ μὴ δειχθῇ εὐγνώμων ἡ καρδία σας;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Βεβαίως.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἄν τὸν θέλῃ ὁ πατὴρ γαμβρόν,
νὰ μὴ πεισθῇτε εἰς πατρὸς διαταγὴν;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Βεβαίως.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἄχ, Ἀνθώ μου, τὸ βεβαίως σου
αὐτὸ μὲ σφάζει. Μ' ἀπαρνεῖσαι, ἀσπλαγχνῇ;
Ποῦ τόσαι ὑποσχέσεις, τόσοι ὅρκοι σου;
Ὅταν φοροῦσα τὸ σκιάδι μου στραβὸ,

᾽ποδήματα καινούρια, γυαλιστὰ, τρικτὰ,
καὶ τὴν στενὴν βελάδα, καὶ τὸ χέρι μου,
ὥσάν λαίνας στρογγυλὸν, ἐβάσταζε
τὴν μέσσην μου μὴ σπάσῃ, τότε ἡ ματιαῖς
κατόπι μου χαλάζι ἔβρεχαν, κ' ἐγὼ
τὸ ματογυάλι ἔστρεφα πρὸς μόνην σέ.
Καμάρωνες δὰ τότε, μ' ἔγνεφες καὶ σὺ,
χαμογελοῦσες ὕστερα, καὶ ὕστερα
μ' ἔστελνες ἄνθη, κ' ὕστερα μ' ὠρχίζουσυν.
Θ' ἀφήσης τώρα λυπημένος, ἄθλιος,
νὰ πιῶ φαρμάκι, ἢ τὸν λαιμοδέτην μου
σφικτὰ νὰ δέσω, νὰ τεντώσω, νὰ πνιγῶ ;
Δὲν βλέπεις ὡς σιγάρων ἡ καρδία μου
πῶς καίει, καὶ πῶς πίπτει στάκτη, πῶς καπνὸν
ῥωμαντικῶν καὶ μαύρων στεναγμῶν φυσᾷ ;
᾽Αχ ! ἄχ !

ΑΝΘΟΥΣΑ

Μὴ τόσον κλαίεσαι ἐλεεινά.
Θαῤῥεῖς, δι' ὅλους τοὺς Μανόληδες τῆς γῆς
ὅτι ταῖς ὥραις ταῖς γλυκαῖς μας λησμονῶ
καὶ τὰ ζαχαρωτά σου ὅπου μ' ἔφερνες
καὶ μ' ἔκαμναν τοῦ βίου τὰ πικρὰ γλυκά ;
Ὁ κὺρ Μανόλης ἄς πηγαίν' εἰς τὸ καλό !
Ἡ παραζάλη, ἄς μᾶς ξεφορτώνεται !
Θέλει γυναῖκ' ; ἄς πάρῃ τὴν ψαλίδα του·
ἦ, ἂν τὸν θέλῃ ὁ πατήρ μου καὶ καλὰ,
μὲ ταῖς χαραῖς του, ἄς τὸν πάρῃ μόνος του.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Γλυκὸ ἀηδόνι, μὲ μαγεύ' ἡ γλῶσσά σου,
λαλεῖς, καὶ ὅλος ἔξω γίνομαι φρενῶν.

Καθὼς τὸ ψάρι ἡ καρδιά 'ς τὸ στήθος μου
σπαράζει, καὶ χορεύει τὸν ἀντίχορον,
κ' ὁ νοῦς μου στροβιλίζει, καὶ γυρίζει βάλς.
Θὰ δώσωμεν 'ς τὰ χέρια τὰ παπούτζια του
λοιπὸν, τί λέγεις; τὸν Μανόλην μας. Κ' ἐμεῖς,
κ' ἐμεῖς! . . . Ἀνθοῦσα, εὐτυχία μου! Κ' ἐμεῖς . . .
Ἔξω, Μανόλη! 'ς τὸ ἀνάθεμα γαμβρέ!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πλὴν ἐπιστρέφει πάλιν ὁ πιστὸς ποιμήν.
Ὁ δυστυχής! Νὰ μὴ τὸν ἀνταμείψωμεν;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἀνθοῦσά μου.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Δεικνύει ὅτι προτιμᾷ
τὰ κάλλη μου ἀφ' ὧν τῶν Συριανῶν.
Νὰ μὴ δειχθῇ εὐγνώμων ἡ καρδιά μου;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἀνθοῦσά μου!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸν θέλει ὁ πατὴρ γαμβρόν.
Νὰ μὴ πεισθῶμεν εἰς πατρὸς διαταγήν;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἀνθοῦσά μου, σύγχώρει παραλαλητὰ,
ἀνοησίαις. Ὡμιλοῦσ' ἡ ζούλεια μου,
ποῦ 'σάν τὴν γάτα μ' ἐτζουγκράνει τὴν καρδιά.
Λησμόνησέ τα· δὲν τὰ εἶπα. Νὰ, φτοῦ, φτού. (Πτύει.)
Δὲν εἶπα λέξιν. Γίνε πάλιν ἡ καλὴ,
ἡ λούρδα πάλιν, ἡ ἀγάπη μου Ἀνθῶ,
καὶ θενὰ σ' εἶμαι 'σάν τὸν ἴσκιό σου πιστὸς,
'σάν τὸ σκυλί σου θὰ φιλῶ τὰ ἴχνη σου.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄς εἶναι! Ἀμνηστία! Σύμμαχοι λοιπὸν,
μαζῇ θὰ πολεμῶμεν τὸν κοινὸν ἐχθρόν.
Τὸν Κὺρ Μανόλην, τὸν βελονοκεντητὴν,
ὅπου θάρρει πῶς μ' ἔχει 'ς τὸ κομπόδεμα,
θὰ παίξω εἰς τὴν ἄκρην τοῦ δακτύλου μου,
καθὼς δὲν παίζει μετὰ τὴν δακτυλήθραν του.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Καὶ πῶς θὰ κάμῃς; Εἰς τὸν μέγαν κίνδυνον
πῶς θὰ σωθῶμεν; Τί θενὰ ἐφεύρωμεν;
Θὰ ἡμπορέσῃς νὰ νικήσῃς τοῦ πατρὸς
τὴν θέλησιν, κ' ἐκείνου τὴν ἐπιμονήν;
Ἄ! ἡῦρα, ἡῦρα, ἡῦρα τρόπον! Ἄκουσε!
Εἶχ' ἀναγνώσει, δὲν ἤξεύρω πλέον ποῦ,
εἰς ἓν βιβλίον ὅπου μοσχομύριζε
μ' ἀρώματα, μετὰ ἄνθη καὶ μετὰ ποιήσιν,
πῶς μία νέα νὰ ἔξιππασ' ἠθέλησε
τὸν ἐραστήν της, κ' ἔκαμε πῶς πέθανε,
καὶ εἰς τὰ δάση τὰ πυκνὰ καὶ σκοτεινὰ
κουκουλωμένη μετὰ τῶν τάφων σάβανα,
ἐβγῆκ' ἐμπρός του ὡς στοιχειὸς, καὶ ἄρχισε
Α νὰ μουγκρίζῃ, Ω καὶ ΟΥ, ΟΥ, ΟΥ.
Ἀπὸ τὸν φόβον ὁ πτωχὸς τί ἔπαθε
ὁ ποιητὴς δὲν λέγει· πλὴν ἀπέθανε
μετὰ τεταρταῖον τούρτουραν, κ' ὀρθὰ μαλλιά.
Τί, ἂν τὸν ῥάπτῃ τὸν ἐπαίζομεν αὐτὴν,
κ' ἐκάμνομεν, τί λέγεις; τὸν βουρκόλακαν!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἀνοησίαις! Ὁχι. Μετὰ τὸν θάνατον
νὰ πολυπαίζω δὲν μ' ἀρέσει· ὁ καλὸς

ενίοτε τὸ παίρνει μὲ τὰ ὅλα του.

Μὴ μεριμνᾷς. Γυναῖκα ἔχει πάντοτε,
ὁσάκις θέλει, βέλ' εἰς τὴν φαρέτραν της.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Βλέπ', ὁ πατήρ σου πλησιάζει.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πήγαινε,

κ' ἐγὼ φροντίζω.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ (ἀναχωρῶν)

Ἡ ζωὴ μου κτῆμά σου.

ΑΝΘΟΥΣΑ (μόνη)

Ἄ! ὁ Κουτρούλης λοιπὸν ἦλθε! Ῥάπτης! πεῦ!

Ἐγὼ νὰ πάρω Ῥάπτην! Εἶναι πλούσιος,
πλὴν τί μὲ τοῦτο; Πῶς; Κυρὰ Μανόλαινα
ἐγώ! Κ' ἐκεῖνος σταυροπόδης πάντοτε
μὲ τὸ βελόνι καὶ τὴν πήχη! Καὶ χοροὺς,
καὶ περιπάτους, κ' ἐσπερίδας, τίποτε!

Μὲ συγχωρεῖτε. Δούλη σας ὑποκλινής·
ἀλλὰ δὲν εἶμαι διὰ τὰ δοντάκια σας.

ΣΠΥΡΟΣ (ἐρχόμενος μετὰ σπουδῆς)

Μᾶς ἦλθε, κόρη! Τρέχα, βάλε, ἄλλαξε,
στολίσου. Ὁ γαμβρός μας ἦλθε. Μὴν ἀργῆς!

Ἦλθ' ὁ Μανόλης· συγυρίσου, φόρεσε
τὰ πράσινα παπούτζια, καὶ τὸ κίτρινο
καπέλο. Ἦλθεν εὐτραφὴς καὶ κόκκινος.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸν δυστυχῆ!

ΣΠΥΡΟΣ

Καὶ λειόνει ἀπὸ ἔρωτα·
τὸ αἰσθημά του μ' ἔλεγε μὲ φλογεραῖς,

μέ καπνομιχλοσκοτεινοποιητικο-
αυλοποιμενοτρυφεροβουκολικαῖς
ἐκφράσεις. Ὅλος ἀναφτε καὶ κόρονε.
Τὸ δακτυλίδι ἔφερε, κ' ἡσυχασμὸν
δὲν ἔχει πρὶν τὸ βάλης εἰς τὸ δάκτυλον.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸν ἄθλιον !

ΣΠΥΡΟΣ

Φοβοῦμαι ἂν ἀργήσωμεν
τὰ στέφανα, μὴ πάρῃ τὸ ψαλίδι του
καὶ κόψῃ τὸν λαιμόν του. Βλέπεις σ' ἀγαπᾷ
ποῦ εἶναι τρέλλα.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸν πτωχόν !

ΣΠΥΡΟΣ

Πῶς τὸν πτωχόν ;

Γυναῖκα παίρνει ποῦ δὲν ἔχει δεύτερη,
γυναῖκα τῆς καρδιᾶς του παίρνει, κ' ἔπειτα
προῖκα δουλειᾶ, καὶ τὰ προικιᾶ ποῦ δώδεκα
μόλις τὰ φέρνουν φορτωμένα ἄλογα,
καὶ κόρη ἀπὸ σπῆτι. Αἶ ! ἄς εἶναι δά !
Εὐτυχισμένος εἶναι, νὰ μὴ βασκαθῇ.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πατέρα μου, δὲν εἶπες πῶς μέ ἀγαπᾷ ;

ΣΠΥΡΟΣ

Βεβαίως εἶπα.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Δυστυχής !

ΣΠΥΡΟΣ

Πῶς δυστυχής ;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Δὲν εἶπες νὰ μὲ πάρῃ ὅτι ἔρχεται;

ΣΠΥΡΟΣ

Ναί, χωρὶς ἄλλο.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄθλιος!

ΣΠΥΡΟΣ

Πῶς ἄθλιος;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Κ' ἂν δὲν μὲ πάρῃ, εἶπες ἢ δὲν εἶπες πῶς
μὲ τὸ ψαλίδι, λέγει, θενὰ σκοτωθῇ;

ΣΠΥΡΟΣ

Ναί, τοῦτο λέγει.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὁ τρισάθλιος!

ΣΠΥΡΟΣ

Πῶς; Πῶς;

Τί λόγια εἶναι; Ἄθλιος! τρισάθλιος!

Τὰ μυρολόγι' αὐτά σου τί δηλοῦν;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Δηλοῦν

πῶς ὁ Μανόλης, ὅπου ἦλθε κόκκινος
κ' εὐτραφῆς ὅπως ἢ μὲ πάρῃ ἢ σφαγῇ,
ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ ἢ τὸ δεύτερον
ἀνάγκη νὰ ἐκλέξῃ.

ΣΠΥΡΟΣ

Καὶ δὲν ἠμπορῶ
τὸ διατὶ νὰ μάθω ἴσως;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἐπειδὴ

δέν θὰ μὲ πάρῃ. Τοῦτο φθάνει.

ΣΠΥΡΟΣ

Πῶς, πῶς;

δέν θὰ σὲ πάρῃ;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὅγεσκε.

ΣΠΥΡΟΣ

Ἄ! ὄγεσκε!

Καὶ τάχα ποίους λόγους ἰσχυροὺς, σοφοὺς
ἔχετε τούτου; Εἰς τὸν ἀνεμόμυλον
αὐτὸν ποῦ πάντα βάφετε, κτενίζετε,
ζουγραίνετε, καὶ λάθος ὀνομάζετε
σεῖς αἱ γυναῖκες κεφαλὴν, νὰ μάθωμεν
δέν ἤμποροῦμεν ποῖος ἄνεμος φυσᾷ;
Ὁ Κύρ Μανόλης, χθὲς ποῦ δέν μᾶς ἤθελεν,
ἦτον ὠραῖος, ἦτον τέρας, ἄγγελος.
Τώρα μᾶς θέλει, στραβομουτσουνιάζομεν.
Αὐτὸς ξυνὸς, ἐκεῖνος ἄλμυρὸς, πικρὸς
μᾶς φαίνεται ὁ ἄλλος. Κόρη, κόρη μου,
αὐτὸν ἂν ρίχνης καὶ τὸν ἄλλον ἂν πετᾷς,
καὶ ἂν πολυδιαλέγῃς καὶ πολυζητῇς,
θὰ εὖρης ζήτηί ζήτηί τὰ γηράματα,
καὶ αἱ ρυτίδες μ' ἀπροσδόκηταις γραμμαῖς
ἓνα πρωτὶ σὲ λέγουν· «Πέρασ' ὁ καιρός.»
Τότ' οἱ ξυνοί μας κ' οἱ πικροὶ κ' οἱ ἄλμυροὶ
εἶν' ὅλοι μέλι, πλὴν ἡμεῖς στυφάναμεν.
Χρήσιμος ράπτῃς, νοικοκύρῃς ἄνθρωπος,
τί ἔχει τάχα; Θέλουμε, ναί, βέβαια,
κἀνένα νέο πολυφάδι προφαντὸ,
αὐτοὺς ποῦ φέρνουν γύραις μὲ ζουγρὰ μαλλιά,

μέ τρύπια τζέπη καὶ μέ κούφιο καύκαλο,
καὶ μέ ματιαῖς, μέ γλύκαις, μέ πιθηκισμούς,
ψευτιαῖς, κιθάραις, νυκτοτραγουδήματα,
τῶν νέων κλέπτουν καὶ τὸν νοῦν καὶ τὴν τιμὴν,
καὶ ποῦ ἂν εὔρω μέσ' ἀπὸ τὴν θύραν μου,
θὲ νὰ τὸν στείλω, μέ τὴν κεφαλὴν ἐμπρὸς,
νὰ διῇ ἂν ἔχω ὑψηλὰ παράθυρα.
Ταῖς φαντασίαις ρίψ' αὐταῖς ταῖς ἄγουραις.
Θὰ πάρης,—τοῦτο θέλω κ' ἀπεφάσισα,—
ἢ τὸν Μανόλην ἢ κἀνένα. Εἶπά το.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πατέρα μ' ἐβαρέθης καὶ ὥς φόρτωμα
νὰ μέ τινάξης θέλεις ἀπ' ἐπάνω σου;
Τί σὲ πειράζω; Ὅσον νεράκι καθαρὸ
τρέχ' ἢ ζωὴ μου ἄδολ' εἰς τὸν ἴσκιον σου·
μὴ τὴν θολώσης μέ τὰ ξένα κύματα.
Τῆς ἀθωότητός μου διατήρησε
ἀμόλυντο τὸ ἄσπρο τριαντάφυλλο.
Τί θέλω ὑπανδρείαν; Νέα νὰ χαρῶ
ἐλευθερίαν ἄφες με ὅσον τὰ πουλιὰ,
ποῦ ὅς τὰ λουλούδια κελαῖδουῖν καὶ χαίρονται,
καὶ ποῦ πετοῦν καὶ ψάλλουν τί παιδρὰ παιδρά!
Ὡς νὰ ᾽λθουν αἱ ρυτίδες ἔχει ὁ Θεός.

ΣΠΥΡΟΣ

Αὐτὰ ποῦ λέγεις, κόρη μου κυρί' Ἀνθῶ,
εἶπέ τ' ἄλλοῦ, εἶπέ τα εἰς τὸν κλύδωνα.
Βαρεῖά σᾶς εἶναι ἢ ἐλευθερία σας,
ἀπὸ ταῖς ἀλυσίδαις εἶναι ποῖο βαρειά.
Τὴν φιληνάδα τὴν ἀθώαν σας αὐτὴν
τὴν ἐπαινεῖτε, ὅμως τὴν βαρύνεσθε·

θέλετε ἄλλην πρὸ ἀνοικτομάτισσαν,
 κάμμιάν νὰ ἔχῃ διαβολιαῖς καὶ πονηριαῖς.
 Ἀκόμη τὰ πτερά σας δὲν αἰσθάνεσθε
 νὰ σᾶς καλοφυτρώνουν, ποῦ ἀρχίζετε
 τὸ πατρικό σας νὰ δαγκάνετε κλουβί.
 Τὴν ὑπανδρείαν, κόρη μου, τὴν λακταρεῖς,
 καὶ κρυφοκαταριέσαι πῶς σὲ ἄφησα
 ὥς τώρα μὲ τὸ ἄσπρο τριαντάφυλλο.
 Μὴν κρύβεσαι ὀπίσ' ἀπὸ τὸ δάκτυλο·
 κ' ὥς εἶσαι κόρη εὐπειθῆς καὶ φρόνιμη,
 τὸν Κύρ Μανόλη πάρε, ἣ εἶπέ με κἄν
 τί ἔχεις καὶ δὲν θέλεις;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πῶς, πατέρα μου;
 τὸ ξαναλέγεις; Μὲ τὰ ὅλα σου λοιπὸν
 γαμβρὸν νὰ κάμῃς ῥάπτῃν καταδέχεσαι;
 Καὶ νὰ λερώσης θέλεις τὴν ὑπόληψιν
 τῆς γενεᾶς σου; νὰ ξεπέσης ὥς ἐκεῖ;

ΣΠΥΡΟΣ

Αἶ, τί νὰ γίνῃ, κόρη μου; Ναὶ βέβαια,
 τὸ γένος μας, δὲν λέγω. . . . Ὅμως οἱ καιροί,
 τοὺς βλέπεις, εἶναι δύσκολοι. Τὴν σήμερον
 μὲ τὸ φανάρ' ἡ νέαις περιφέρονται,
 ἄνδρα ζητοῦν, καὶ ἄνδρες δὲν εὐρίσκονται.
 Οἱ ἄνδρες, νέοι Ἀργοναῦται τοῦ καιροῦ,
 (γιατί κ' ἐγὼ δὰ κάτι καψοδιάβασα)
 πρὸς τὴν Κολχίδα ὅλοι τὰ ἐπρύμνισαν,
 καὶ σὲ ζητοῦν Μηδεῖαις μὲ χρυσαῖς προβιαῖς.
 Ἀλήθεια, ῥάπτῃς. Κάτι περισσότερον
 μᾶς ἤξιζε, πλὴν ἔχει κἄν αὐτὸς γερά.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καλὲ πατέρα, μ' ἔδωσες ἀνατροφὴν,
 εὐγενεῖς τρόπους καὶ ἐξωμερήτικους,
 καὶ τὴν κιθάραν μ' ἔμαθες καὶ τὸν χορὸν
 κ' ὅλαις ταῖς χάραις ταῖς εὐγενικαῖς, γιατί;
 δι' ἓνα ῥάπτῃν; Τόσους μῆνας ᾗ γαίνα
 εἰς τὴν δασκάλα, κ' ἔμαθα τὸν πίνακα,
 καὶ νὰ κεντῶ τὸν τρυπημένον καναβάν,
 δι' ἓνα ῥάπτῃν; Πῶς ἡ λέξις κἂν αὐτὴ
 δὲν γαργαλίζει τὴν φιλοτιμίαν σου;
 Νὰ ἔχῃ τέχνην ὁ γαμβρός σου! Πενθερός
 νὰ εἶσαι ῥάπτου! Ὅλοι προσπαθοῦν ἐδῶ
 τῆς κοινωνίας ν' ἀναβοῦν τὴν κλίμακα,
 καὶ καντζαρόνουν ποιὸς προτοῦ προτήτερα.
 Αὐτοὶ ποῦ βλέπεις οἱ μεγάλοι ποταμοὶ
 ποῦ μᾶς ἀφρίζουν, καὶ φουσκόνουν, καὶ κυλοῦν
 συμβούλων ἐπωμίδας, πῖλους ὑπουργῶν,
 πολλοὶ τί ἦσαν εἰς τὴν πρώτην τους ἀρχήν;
 Ὀλίγη λάσπη, καὶ μιὰ φούσκα οἷησις.
 Ἀντὶ ᾗ τὸ δένδρο τῆς οἰκογενείας σου
 καρποὺς νὰ θέλῃς νὰ ἰδῇς εὐγενικοὺς,
 νὰ τὸ φελιάσῃς στέργεις μ' ἀγριάγκαθο;
 Ὡς ξενοδόχος, ἔχεις σχέσεις τοὺς τρανοὺς
 ποτίζεις ὅλους μαῦρον φασουλιῶν ζουμί.
 Εἶσαι κ' ἐκεῖνο, πῶς τὸ λέγουν ἐκλογεὺς,
 καὶ ὀρκωτὸν, μὲ εἶπες, σὲ διώρισαν.
 Τρέχεις τὸν δρόμον τὸν καλόν· τίς ἔξεύρει ποῦ
 θενὰ σ' ἐβγάλῃ; Πλὴν, πατέρα, τὰ πλευρὰ
 ὀλίγον κέντα τῆς φιλοδοξίας σου,
 καὶ μὴ κουρεύῃς τὰ πτερὰ τῆς τύχης σου

μέ τὸ ψαλίδι ἐνὸς ῥάπτου. Ἄ! γ α μ β ρ ὀ ν
ἔ χ ε τ ε ῥ ά π τ η ν, θὰ σέ λέγ' ὁ ὑπουργός,
καὶ θὰ γυρνᾷ τὴν ῥάχιν. Ῥ ά π τ η ν ἔ χ ε τ ε
γ α μ β ρ ὀ ν; ὁ ἄλλος, καὶ θὰ ξεκαρδίζεται.
Μὴ ῥάπτην, μὴ, πατέρα, ὦ! μὴ ῥάπτην, μὴ.

ΣΠΥΡΟΣ

Αὐτὰ τῷ ὄντι ὅσ' ἂν ὀρθὰ μέ φαίνονται.
Τὸ εἶναί του καθένας πρέπει βέβαια
νὰ τὸ γνωρίζῃ, καὶ νὰ τὸ φυλάγῃ δά.
Καθένας στέκει ὅπου μόνος του σταθῇ.
Μὰ ἔλα ποῦ λυποῦμαι τὸν Μανόλη μου.
Κυβερνημένος ἄνθρωπος καὶ χρήσιμος!
Καὶ ἄλλον μήπως ἔχομεν τῆς ἀνθρωπιᾶς;
Αὐτὸς πῶς ἔχει τέχνην κ' εἶναι ῥάπτῃς, ναί.
Πλὴν νὰ σέ ὅπως καὶ τ' ἄλλο; Εἶμαι βέβαιος,
πῶς ἂν λαλήσῃς κ' ἐπιμείνῃς, καὶ πολὺ
παρακαλέσῃς, καὶ ν' ἀφήσῃ πιθανὸν
πρὸς χάριν σου τὴν τέχνην.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Αἶ! Καλὰ λοιπόν·

τὴν τέχνην ἂν ἀφήσῃ, καὶ σημαντικὸς
ἂν γίνῃ, τότε εὐπειθὴς κ' ὑπήκοη,
καὶ ὅ,τι θέλεις θέλουσα, μέ ταῖς χαραῖς
τὸν δέχομαι. Πλὴν μόνον τότε.

ΣΠΥΡΟΣ

Τώρα δά,

ὅσ' ἂν καλὴ κόρη ὀμιλεῖς καὶ φρόνιμη.
Τὴν τέχνην του ν' ἀφήσῃ ἐννοῶ κ' ἐγὼ
πῶς πρέπει, νὰ φαντάξῃ κάπως δά κ' αὐτὸς
᾿ς τὸν κόσμον, νὰ μὴ φέρνῃ ἐντροπὴ σ' ἐμᾶς.

Ὁμίλησέ τον. Ἄν τὸ δέχεται, καλά.
Ἀλλέως, κάμε ὅπως θέλεις. — Ἔρχεται,
ἐκεῖνος εἶναι.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Σύμφων' εἵμεθα λοιπόν.
Ἦ γίνεται ἄξιός σου κ' ἄξιος ἐμοῦ,
ἦ, ῥάπτῃν δέν τὸν θέλω.

ΣΠΥΡΟΣ

Νάτος, ἔρχεται.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ καὶ ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ (ἔρχονται.)

ΣΠΥΡΟΣ

Κόπιασε μέσα. Εἶν' ὁ θάλαμος αὐτὸς
τῶν ξένων, πλὴν ἀκόμη δέν εἶν' ὥρα των.
Ἐπάνω δέν σ' ἐδέχθην. Ἐπλημμύρησαν
ἀπὸ νερὸ τὸν οἶκον αἱ γυναῖκες, ὡς
τοῦ Νῶε νὰ μᾶς ἡῦρεν ὁ κατακλυσμός.
Κοπιάστε μέσα, κὺρ Μανόλη, φίλε μου.
Δέν σ' εἶναι ξέν' ἡ κόρη μου. Γνωρίζεσθε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κυρία μου, ἡ μνήμη τῶν θελγήτρων σας
ὡς μυροφόρον λυκαυγὲς τοῦ Ὑμητοῦ,
ἢ ὡς τὸ ἄσμα τοῦ πτηνοῦ τῆς Ἀθηνᾶς
εἰς τὸ νησὶ τῆς Σύρας μ' ἠκολούθησε
καὶ τὴν ἐκλώσσα ἡ καρδιά μου μῆνας τρεῖς,
κ' ἐβλάστησεν ὁ πόθος τοῦ νὰ σᾶς ἰδῶ.
κ' εἰς τοῦ ἀτμήρους τὰ πυρίφλεκτα πτερὰ
ρίφθεις, φορτίον σᾶς κομίζω ἄφθονον
τῶν αἰσθημάτων τῶν δια . . . πρυσίων μου.

(Πρὸς τὸν Στροβίλην ἰδιαιτέρως)

Καλὰ, Στροβίλη;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (ιδιαιτέρως)

Κᾶπως ὑπερβολικά!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ποτὲ δὲν ἦλθα νὰ ἰδῶ τὴν Σύραν σας.
 Τὴν θάλασσαν φοβοῦμαι, κ' ἡ ναυτίασις
 εἶν' ἀηδής. Νὰ λέγουν ὅμως ἤκουσα
 πῶς τὰ νησιὰ σας εἶν' ἀνθέων κάνιστρα
 ποῦ τῶν κυμάτων ὁ λευκὸς ἀφρὸς φιλεῖ,
 πῶς τ' ἀηδόνια εἰς τὰ δένδρα σας ἐκεῖ
 ὅλον τὸν χρόνον κτίζουν μυρισταῖς φωλιαῖς,
 καὶ πῶς ἡ νέαις εἰς τὰ περιγιάλια σας
 ἀραδιασμέναις ὅσων Σειρῆνες τραγωδοῦν.
 Πῶς νὰ πιστεύσω ὅτ' εἰς τὴν μαγευτικὴν
 ἐκείνην κατοικίαν ἐνθυμήθητε
 καὶ τὰς Ἀθήνας, ὅπου εἶν' ἱστορικαῖς
 αἱ κουκουβάγιαι; ὅτι δὲν σᾶς ἔθελξαν
 τόσα τῶν νήσων κάλλη;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

(Ἰδιαιτέρως πρὸς τὸν Στροβίλην)

Εἶναι ἄγγελος,

Στροβίλη.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (ὁμοίως)

Δὲν τὸ ᾔξεύρω.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (ὁμοίως)

Σιωπή.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Εὐχαριστῶ δι' ὅσα μ' εἶπατ' εὐγενῇ·
 πλὴν κατὰ γράμμα δὲν τὰ παίρνω. Ἐννοῶ
 πῶς εἰς ἐκείναις ταῖς φωλιαῖς τῶν ἀηδονιῶν
 λαλεῖτε ὅλοι ἀνθηρὰ, μελωδικὰ,

καὶ λέγετε μὲ χάριν καὶ μὲ ποίησιν
αὐτὸ ἀκόμη τὸ πολλὰ τὰ ἐτῆ σας.
Αἱ λέξεις σας ὡς φούσκαις εἶν' ἐκτὸς χρυσαῖς
καὶ μέσα κούφιας· οὔτε κολακεύομαι,
ὅσα ὥραϊα εἶπατε πῶς μ' ἀφοροῦν,
ἢ ὅτι πρέπει νὰ πιστεύσω τὰ μισά.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (ιδιαιτέρως)

Μὲ ζάλισε, Στροβίλη. Τί ν' ἀποκριθῶ ;

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ (ὁμοίως)

Ἐγὼ προτείνω, τίποτε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κυρία μου,

ἀνίσως δυσπιστεῖτε εἰς τοὺς λόγους μου,
τότε λοιπὸν, ναί, τότε μὴ πιστεύετε
οὔτε ὁ ἥλιος πῶς γυρνᾷ 'ς τὸν οὐρανὸν,
οὔτε ἡ γῆ πῶς στέκεται ἀσάλευτη,
οὔτε τὸ φῶς πῶς φέγγει. Ὅρκους θέλετε ;
Μὰ τὴν βελόνην, μὰ τὴν τέχνην ποῦ ἀσκῶ
εἶν' ἡ ψυχὴ μου νὰ ἐκπνεύσῃ ἕτοιμος
εἰς ἓνα μόνον μέγαν ὅρκον, Σ' ἀγαπῶ.
Αὐτὰ τὰ χεῖλη ἂν φρονῆτε δόλια
πῶς εἶναι, θὰ εἰπῆτε τότε πονηρὸν
καὶ τὸ ἀρνὶ ποῦ βόσκει καὶ φωνάζει βέ,
καὶ τὸ νεράκι ὁποῦ τρέχει καθαρὸν,
καὶ τὸ πουλάκι ποῦ εἰς τ' ἄνθη κελαῖδεῖ.

ΣΠΥΡΟΣ (πρὸς τὴν Ἀνθοῦσαν)

Πῶς σὲ τὰ λέγει ! Τοῦ διαβόλου. . . .

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (πρὸς τὸν Στροβίλην)

Ἐχασα

τὸν νοῦν, Στροβίλη.

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ (πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Ἦ ζημί' ἀσήμαντος.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὅσον δι' ὅρκους, κύριε, ὅρκους πολλοὺς,
καὶ ἀσυγκρίτως πλεόν ἀπ' αὐτοὺς καυτοὺς,
ὅρκους καμίνια, ἄσβεσταις πυρκαϊαῖς,
περιγραφαῖς ἐρώτων μυθιστορικῶν,
ὅπου βελάζουν ποίμνια ὀλόκληρα,
ὅπου μυρίζουν καὶ τὰ νεκρολούλουδα,
καὶ ἡ κορούναις ὅσ' ἀηδόνια κελαῖδοῦν,
ἀνέγνωσα εἰς ὅλα τὰ ποιήματα,
μὲ ὅσ' ἀθανασίας λάτραι ἄγουροι
ἀπὸ τὰ βάθρα τῶν δημοτικῶν σχολῶν
πλουτίζουν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν τύπον της.
Οἱ ὅρκοι κ' αἱ ποιήσεις αἱ ἐρωτικαί,
ὥς κάθε πραγματεία ποῦ ἐπλήθυνε,
ἐξέπεσαν, κ' ὀλίγην ἔχουν πέρασιν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

* Ἄν ἤθελες νὰ ψάύσης μὲ τὸν δάκτυλον,
ἄσπλαγχνε νέα, τὴν πληγὴν τοῦ στήθους μου!
* Ἦ ἂν τὸ στῆθος εἶχε καὶ παράθυρον,
ν' ἀνοίξης μέσα τὴν καρδιά μου νὰ ἰδῇς
βελονοτρυπημένη καὶ ψαλιδιστή!

ΑΝΘΟΥΣΑ

* Ἄν εἶχεν, ἴσως δὲν μοὶ τὸ ἀνοίγετε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Οἱ λόγοι μου σ' εὐρίσκουν λοιπὸν δύσπιστον;
Καιρὸς, Στροβίλη! Φέρ' ἐκεῖνο· ἔξεύρεις τί.

(Λαμβάνει παρὰ τοῦ Στροβίλη μίαν θήκην, τὴν ἀνοίγει καὶ τῇ προσφέρει
ἐν δακτυλίδι)

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

16

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Αὐτὸ θὰ εἶναι καὶ ῥητορικώτερον
τῶν λόγων μου, κ' εἰς τοῦτο δὲν θὰ δυσπιστῇς.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Αὐτὸ . . . δὲν λέγω . . . πλὴν λυποῦμαι . . . χρεωστῶ . . .
ώραῖον εἶναι τὸ σμαράγδι καθαρὸν,
ὅμως . . . δὲν θέλω νὰ τὸ στερηθῇτε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πῶς ;

Πῶς; πῶς; τί εἶπε ; Κεραυνός ! (Ἰδιαιτέρως) Στροβίλη μου,
νὰ σκοτωθῶ !

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ

(Ψηλαφεῖ τοὺς κόλπους του)

Οὐδὲ κονδυλομάχαιρον
δὲν ἔχω.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

(Πρὸς τὴν Ἀνθοῦσαν)

Τί σημαίνει ἡ σκληρότης σας ;
Εἰς τί σᾶς πταίω καὶ μὲ βασανίζετε ;
Προστάζετέ με. Ἀπ' ἐμὲ τί θέλετε ;
Ἐρωτα θέλεις ; ἔρως εἶμαι σύσσωμος.
Ζιπούνια θέλεις, στόφαις καὶ μεταξωτά ;
Ἐγὼ νὰ σὲ τὰ ράψω μὲ τὸ χέρι μου,
πατητὴ ὅλα καὶ ὀπισθοβελονιά.
Τί ἄλλο θέλεις ; Ὅ,τι θέλεις κάμε με,
καὶ πάρε καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμά μου
καὶ τὴν ζωὴν μου πάρε, ὅμως πάρε με.
Διστάζεις ; Λέγε, θέλε, ζήτει, πρόσταζε.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἐγὼ τί θέλω ; Λέγει ὁ πατέρας μου . . .
παρατηρεῖ . . . Πατέρα, πῶς δὲν ὁμιλεῖς ;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί θέλεις, λέγε, ἀδελφὲ Κὺρ Σπύρο μου!
Μὴ δυσκολίαις· λέγε τί ἐπιθυμεῖς.

ΣΠΥΡΟΣ

Ἐγὼ τί θέλω; Τί ἐπιθυμῶ ἐγώ;
Ἐγὼ δὲν θέλω τίποτε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πῶς τίποτε;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καὶ πῶς πατέρα; ἤξεχασες; Τί θενὰ πῆ;
Δὲν εἶπες ὅτι δὲν μὲ συγχωρεῖς ποτὲ
νὰ πάρω ράπτην;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ῥάπτην; Πῶς; τί εἶν' αὐτό;

ΣΠΥΡΟΣ

Ναὶ, Κὺρ Κουτρούλη, φίλε μου· ἡ ραπτική
δὲν λέγω, ἔχει προτερήματα πολλά·
ἡ κόρη μου πλὴν βλέπεις... ἡ ἀνατροφή...
Μὲ ἐννοεῖς.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Διόλου δὲν σᾶς ἐννοῶ.

ΣΠΥΡΟΣ

Κ' ἐγὼ διόλου δὲν ἤξεύρω τί νὰ 'πῶ.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τῷ ὄντι, ἔχει ὁ πατήρ μου δίκαιον.
Ἀναγνωρίζω πῶς ὠμίλησεν ὀρθὰ,
καὶ βάσιν ἔχουν αἱ παρατηρήσεις του.
Δὲν ἔχει λόγον. Πρέπ' εἰς κάθ' ἐπάγγελμα
νὰ εἶν' ἐφηρμοσμένη κ' ἡ ἀνατροφή.
Ἡ ραπτική, ὠραία τέχνη, καὶ τιμὴ

πολλή νὰ γίνω κυρὰ ράπταινα· ἀλλὰ
 κάπως δὲν λέγει κ' ὁ πατήρ μου ἄδικα.
 Οἱ τόσοι κόποι, τόσ' ἀδρά του ἔξοδα,
 τόσαι φροντίδες νὰ μὲ μάθῃ κάτι τί,
 θὰ 'πάγουν ὅλα 'ς τὰ χαμένα; Κ' ἔμαθα
 νὰ καψοσυντυχαίνω τὰ Ἰταλικά,
 κ' ἐνδύθηκα ταῖς ρόμπαις, κ' ἀπεστήθισα
 τὸν ὁδηγὸν τῆς πρώτης συμπεριφορᾶς,
 καὶ βάλς γυρίζω 'σὰν ἀνέμη φράγκικη,
 καὶ πρὸς τί ὅλα; γιὰ νὰ γίνω ράπταινα!
 Μὲ συγχωρεῖτε, κύριέ μου. Ἄλλαξαν
 καιροὶ καὶ ἦθη 'ς τὴν Ἑλλάδα. Δύω τρεῖς
 ὥς χθὲς τὸ χέρι εἰς τὸ στῆθος ἔβαζαν,
 πολλὰ τὰ ἔτῃ δέσποτα, σὲ ἔλεγαν
 καὶ σήμερον μαδάμες σοῦ κορδόνουνται,
 μὲ ρεβερέντζαις κουτζοποδαριάζουνται.
 Γιατὶ ὁ ἄνδρας τὸ τρικέρατο φορεῖ,
 ἢ ἔχει τὸ κουκκί του, τὸ φασούλι του,
 ταῖς βλέπεις πρώταις νὰ σὲ στρώνωνται παντοῦ,
 κ' εἰς ὀμιλίαις κ' εἰς χοροὺς κ' εἰς συντροφιαῖς,
 καὶ φωναῖς βγάζουν ὅποῦ νὰ σφαλνᾶς τ' αὐτιά,
 κ' εἰς τὸ βάλς δίδουν δεξιὰ ζερβιὰ κλοτζιαῖς.
 Νόστιμο! Πότε σ' ἔμαθαν πῶς τὸ κουνοῦν;
 Ποῦ ἄκουσαν, ἢ ποῖος ταῖς ἐξήγησε
 τὸ τί σημαίνει ἀσαμπλὲ καὶ τί γλιστὰδ;
 Δὲν εἶναι σκάσι, νὰ μεγαλοπιάνωνται,
 καὶ νὰ θαρροῦν πῶς εἶναι κάτ' ἡ μούρη τους;
 Διατί τάχα, — λέγει ὁ πατέρας μου,
 ὅσαις ἀξίζουσιν κάτι 'σὰν καλήτερα,
 καὶ πνεῦμα ἔχουν φυσικόν, καὶ χάριτας,

καὶ τῆς Εὐρώπης τρόπους καὶ ἀνατροφὴν,
 νὰ μένουν παρακάτω καὶ ὀπίσω των ;
 Καθένας πρέπει, — λέγει ὁ πατέρας μου,
 τὸ εἶναί του νὰ ᾿ξεύρη καὶ νὰ σέβεται,
 κ' ἐγὼ δὲν πρέπει, — λέγει ὁ πατέρας μου,
 νὰ πάρω ράπτην.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Νὰ χαρῶ τὴν γλῶσσά σου !

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πολὺ αὐθάδῃ δοῦλον, κύρι', ἔχετε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

(Πρὸς τὸν Στροβίλην)

Ἐσὺ βουβάσου, κλείδωσε τὸ στόμα σου.

(Πρὸς τὴν Ἀνθοῦσαν)

Λοιπὸν ν' ἀφήσω θέλετε τὴν ραπτικὴν,
 τὴν παλαιάν μου ν' ἀρνηθῶ συντρόφισσαν,
 ὅπου τῆς κάθ' ἡμέρας μ' ἔδιδε ψωμί,
 ὅπου μ' ἐτίμα, μ' ἔνδυε, μ' ἐπλούτιζε ;

Τὸν χωρισμὸν τῆς θενᾶ αἰσθανθῶ σκληρά.

Τὸ πᾶν πλὴν ὅταν σ' ἐθυσίασα, τὸ πᾶν,
 θυσία σου ἄς γίνῃ καὶ ἡ τέχνη μου.

Τὴν ἀγαποῦσα. Αἶ, ἄς ᾿πάγῃ ᾿ς τὸ καλό !

Ναί, τὴν ἀλλάζω σὰν παλιὸ ᾿ποκάμισσο.

Ποιὰν ἄλλην θέλεις ; Τί νὰ γίνω, πρόσταξε.

Ψωμᾶς νὰ γίνω, ἢ νὰ γίνω κάπηλος ;

Νὰ γίνω ναύτης, ἢ βοσκὸς, ἢ γεωργὸς,
 σκαφτιᾶς, λουτράρης, παπουτσή, χαλκοματᾶς,
 ἢ καρβουνιάρης, ἢ νεροκουβαλητῆς,
 ἢ ὑπαλληλοποδηματοσκουπιστής ;
 Διάταξέ με καὶ μεταμορφώθηκα.

ΑΝΘΟΥΣΑ

ὦ κύριέ μου! Πῶς ὁ νοῦς σας στρέφεται
εἰς χαμηλὰ, κ' εἰς λάσπην μόνον τρέφεται!
Ἀφῆστέ τον ὀλίγον ν' ἀναπτερωθῇ·
κ' ἂν δὲν πετάξῃ μερικῶν καλήτερα
Πηγάσων ποῦ γνωρίζω, ὑψηλότερα
θενὰ πετάξῃ πάλιν ἀπὸ ὅλ' αὐτά.
Ἐφεύρετε δὰ κάτι εὐγενέστερον.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Νὰ γίνω σχοινοβάτης;

ΑΝΘΟΥΣΑ

ὦ! μὴ πέσετε!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Υπεύθυνος συντάκτης;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄν τῆς φυλακῆς
ιδιαιτέρως ἀγαπᾶτε τὴν δροσιᾶ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν τὴν ἐκλογὴν μου ὁδηγήσατε.
Εἰπέτε μέ το, τί νὰ γίνω;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Υπουργός!

ΣΠΥΡΟΣ

Υπουργός λέγει;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Υπουργός;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ναί, Υπουργός.

Τί τάχα; Ἴσως δὲν σᾶς φαίνομ' ἄξια
νὰ γίνω ὑπουργίνα;

ΣΠΥΡΟΣ

Ναί. Πλὴν κόρη μου. . . .

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κυρία μου!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τί κόρη καὶ κυρία σας!

Πῶς εἴσθε ῥάπτης· τί μὲ τοῦτο; Ἀρχινᾶ
ὅποιος θ' ἀνέβη ἀπὸ κάτω βέβαια.

Κυττάξτε γύρω καὶ μετρεῖτε ἀπ' αὐτοὺς
πολλοὶ ἂν εἶναι οὐρανοκατέβατοι.

Ἦξεύρετε τὸν δεῖνα· ἴσως θ' ἄσπριζε
τοὺς τοίχους μας, ἀνίσως δὲν ὑπούργευεν.

Ὁ ἄλλος ἴσως θὰ σᾶς ἐξυράφιζε,
κ' ὁ ἄλλος ἄλλα, κ' ἄλλοι τόσοι καθ' ἐξῆς.

Καὶ τί μὲ τοῦτο; Ἀληθῆ εὐγένειαν
ἢ ικανότης χορηγεῖ κ' ἢ ἀρετή·
καὶ οἱ καλοὶ μας ἔχουν ικανότητα
ὅσῃν κεντᾶ ἢ ἄκρα τῆς βελόνης σου,
κ' ἀρετὴν ἔχουν ἅς πῃ κ' ἄλλος! — Ἐπειδὴ
τόσαις καὶ τόσαις ἀπ' ἐμὲ χειρότεραις
βλέπω λοιπὸν μεγάλαις τώρα καὶ τραναῖς,
καὶ τόσους τόσους χειροτέρους κ' ἀπὸ σᾶς
καὶ ἀπὸ κάθε ἄλλον, εἶδα ὑπουργοὺς,
δι' αὐτὸ, νομίζω, ἄδικα δὲν ἀπαιτῶ.
Μὲ θέλετε γυναῖκα; Γίνετ' ὑπουργός.

ΣΠΥΡΟΣ

Πλὴν, κόρη μου!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κυρία!

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

ὦ! Τί σατανᾶς

παμπόνηρος!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Δέν ἔχει λόγον δεύτερον.

Μὲ θέλετε γυναῖκα; Γίνετ' ὑπουργός. (Φεύγει.)

ΣΠΥΡΟΣ

Τὴν κόρη μου ἡ δόξα τὴν ἐζούρλανε. (Φεύγει.)

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ καὶ ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (μένουν.)

(Ὁ θάλαμος ἀρχίζει νὰ γεμίζῃ ΞΕΝΟΥΣ.)

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τὴν ἤκουσες, Στροβίλη;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἄν τὴν ἤκουσα;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ δέν μὲ κλαίεις;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ναί· ὤ, ὤ!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Δέν μὲ πετᾶς

᾽ς τὴν θάλασσαν, Στροβίλη;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Καὶ ποῦ κολυμβᾶς

᾽σάν τὸ μολύδι!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τώρα τί νὰ κάμωμεν;

Τί συμβουλεύεις ὁ πανταπραμμένος σύ;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

᾽Σ τὰ χέρια τὰ παπούτζια, κ' ἀνεβαίνομεν

εἰς τοῦ «ἀτμήρους τὰ πυριφλεγῆ πτερὰ»,
καὶ εἰς τὴν Σύραν παίρνομεν τὸ φύσημα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί συμβουλεύεις, τῆς εὐημερίας μου
ἐχθρέ; Τί θέλεις; νὰ μ' ἰδῆς αὐτόχειρα;
Νὰ μακρυνθῶ, νὰ φύγω θέλεις ἀπ' αὐτὴν
τὴν Ἑδὲμ, ὅπου κατοικεῖ ὁ ἄγγελος;
Ποτέ! κ' ἂν ὄλαι αἱ ῥομφαῖ' αἱ πύριναι
εἰς πυριζόλαν μ' ἐλιάνιζαν, ποτέ.
Εἰπέ με, εἶδες τὰ ὠραῖα μάτια της;

ΣΤΡΟΒΙΑΛΗΣ

Τὰ μισοεῖδα. Βλέπει τὸ δεξι, θαρρῶ,
τὴν Αἰγίναν, τὴν Σύραν τὸ ἀριστερό.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Στροβίλη μου! τί μάτια! Καὶ τὸ στόμα της,
τὸ εἶδες;

ΣΤΡΟΒΙΑΛΗΣ

Ὅχι, πλὴν τὸ ἤκουσα καλά.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Στροβίλη μου, τί στόμα! Καὶ τὸ χέρι της;...

ΣΤΡΟΒΙΑΛΗΣ

Τὸ χέρι, καὶ τὸ πόδι, καὶ τὴν ῥάχιν της!
Τὴν εἶδα ὅλην ἀπ' τὰ νύχια ἔς τὴν κορφήν.
Καλὴ, ὠραία, ἀξιόλογη. Καὶ τί;
Μὲ ὅλ' αὐτὰ τί θέλεις;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Θέλω πῶς στιγμὴν
καὶ βῆμ' ἀπὸ κοντά της δὲν ἀναχωρῶ.
Στροβίλη, κάμε, σὺ ὁ ἐφευρετικός

κινήσου, τρέξε, πονηρεύσου, ζήτησε,
πλὴν νὰ τὴν πάρω εὖρε τρόπον. Σῶσέ με.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αὐθάδης, ὅχι ἐφευρετικὸς ἐγώ!
Νὰ εὕρω τρόπον; Δὲν σέ εἶπε μόνη της
τὸν τρόπον του; Νὰ γένῃς ὑπουργός. Χὰ χά!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Μὴ γελᾶς! Εἶμαι τραγωδίας λυρικῆς
θρηνώδης ἥρως. Τί νὰ κάμω;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ὑπουργός
νὰ γίνῃς, σέ τὸ εἶπε. Νὰ, τί μ' ἐρωτᾶς;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν ἂν πρέπη, ἄλλως ἂν δὲν γίνεται,
Στροβίλῃ, κάμε, κάμε, κάμε μ' ὑπουργόν.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Πῶς; Νὰ σέ κάμω ὑπουργόν;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ναὶ κάμε με,
Στροβίλῃ μου! Τί πράγμα σ' εἶν' ἀδύνατον;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τὸ ἓνα δύω νὰ περνῶ 'ς τὰ ραπτικά,
καὶ δις καὶ τρίς τὰ ἴδια νὰ πληρώνωμαι,
καὶ τὸ γελέκι ὅπου μᾶς παρήγγειλαν
νὰ κάμνω ἓνα φόρεμα νὰ μᾶς γεννᾷ,
αὐτὰ μὲ ἦσαν δυνατά. Πλὴν ὑπουργόν
νὰ κάμ', ὥς τώρ' ἀκόμη δὲν 'δοκίμασα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Δοκίμασέ το σήμερα, Στροβίλῃ μου.

Μεγάλην, ἔξούρεις, θὰ μὲ κάμῃς δούλευσιν,
ἂν κατορθώσῃς νὰ μὲ κάμῃς ὑπουργόν.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Καλὲ ἀφέντη, ὑπουργόν; Μὲ τὰ σωστὰ
τὸ ξαναλέγεις; Νιώθεις τάχα τί ζητεῖς;
Ἦξούρεις πόσαις δυσκολίαις, κάθε μιὰ,
καλὴ νὰ μᾶς καθήσῃ ἔς τὸ στομάχι μας;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Χρειάζεται παιδεία ἴσως; Ἄν αὐτὸ,
πῶς δὲν τὴν ἔχω εἶν' ἀλήθεια.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ὅχι δά!

Καιρὸς δὲν εἶναι ὁποῦ εἶδα ὑπουργόν·
ὥς δίκελλαν ἐκράτει τὸ κονδύλι του
κ' ὑπογραφὴν του ἔσκαπτε, κ' ὁμοιάζον
τὰ γράμματά του κακοήθειας μυιῶν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν τί ἄλλο δύσκολον χρειάζεται;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ὑπόκρισις, καὶ δόλος, καὶ ἀλωπεκῇ,
καὶ τέχνη, κ' ἀγυρτεία, καὶ σοφίσματα,
καὶ ὑπουλότης, κ' ὑποσχέσεις σκοτειναὶ,
δίστομοι λόγοι, λέξεις διαφορούμεναι,
νὰ λέγουν ναι καὶ ὅχι νὰ ὑπονοοῦν,
καὶ ὅρκοι μὲ μιὰν θύραν ἀπ' ὀπίσω των,
καὶ δοκησισοφία καὶ ἐγωϊσμός.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Αὐτὰ, εἶπέ πῶς εἶναι, καὶ τὰ ἔχομεν
ὁμοῦ οἱ δύο· ἄλλα σὺ, ἄλλα ἐγώ.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Πλὴν ἐν ἀκόμῃ τὸ σημαντικώτερον
προσάπαιτεῖται, φθονητὸν, δυσεύρετον,
ἐπίπονον.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ εἶναι;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Εἶν' ἐπιβρόή.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἐπιβρόή! Πῶς; Εἶναι ἀπαραίτητον;
εἶν' ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τῶν ὧν ἄνευ, οὐκ!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τῶν ὧν οὐκ ἄνευ! Πῶς λοιπὸν θὰ κάμωμεν;
Ποῦ νὰ τὴν εὔρω, ποῦ εὐρίσκεται αὐτή;
Κάνεις ἐδὼ τὴν ἔχει;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τὸ θαρρόυν πολλοὶ,
πλὴν ἀπατῶνται ὅλοι των, μὲ φαίνεται.
Τοῦ ὄχλου κτῆμα εἶν' αὐτὴ καὶ θησαυρός·
πλὴν νυκτοκλέπται τὴν ἀρπάζουν κάποτε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τὴν ἀγοράζουν μὲ δραχμάς;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

ὦ! μάλιστα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

(Τῷ δίδει χρήματα)

Πάρε λοιπὸν, καὶ λύσε τὸ βαλάντιον,
καὶ πλήρωσε, καὶ πάρε ὅσῃν ἂν πωλοῦν.

Πάρε ὁκᾶν, καντάρι πάρε· μὴ μετράς·
γρήγορα κάμε· δὲν μὲ μέν' ὑπομονή.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αὐθέντη μου, δὲν εἶσαι εἰς τὰ σύγκαλα.
Τί εἰς τὸν νοῦν σου φύτρωσε ζιζάνιον;
Ποῦ θέλεις νὰ μ' ἐμπλέξης;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄ, Στροβίλη μου!

Τὴν μαυρομμάτα, τὴν μαριόλα Τηνιαχιᾶ,
τὴν ἐνθυμεῖσαι;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τὴν Σοφοῦλα; Ἔλα δά!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τὴν ἐνθυμεῖσαι, καὶ πονεῖ τὸ δόντι σου.
Σὲ τὴν προικίζω — ἀπ' ἐμένα ξεῦρέ την.
Βοήθησέ με. Νὰ κερδίσης ἡμπορεῖς
αὐτὸ τὸ ἄθλον τῆς ἐπιτυχίας σου.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Πῶ! πῶ! αὐθέντα! Μ' ἐξεπαραλόγιασες!
Ἵς τὴν ἴδια σκούφι' ἀρμόζουν τὰ κεφάλια μας,
καὶ τὰ μυαλά μας, βλέπω, συντροφιά πετοῦν.
Κ' αὐτὴν, Σοφοῦλα, διὰ τὴν ἀγάπην σου
τὴν ζουρλαμάδα!

(Πρὸς τὸν Κουτρούλην, παίρνων τὸ βαλάντιον)

Δός μ' αὐτὸ, καὶ πρόσμενε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἡ ὑπαρξίς μου Ἵς τὸν λαιμόν σου κρέμεται.

(Ὁ Στροβίλης ἀποσύρεται ὀπίσω, καὶ ἀναμιγνύεται μὲ τοὺς ξένους.)

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (μόνος)

Τετέλεσται, ἐπῆγε! Λοιπὸν ἔλυσα

εἰς τὸ μέγαλον πέλαγος τὴν σκάφην μου.
 Εἰς τ' ἄρμενά της θὰ φυσᾷ, ὥς νὰ σχισθοῦν,
 φιλοδοξίας ἄνεμος μανιακὸς
 καὶ θὰ τὴν παραφέρουν καὶ θὰ τὴν κυλοῦν
 ῥαδιουργίας κύματ' ἀλληλόμαχα,
 ὥς νὰ καθήσῃ καὶ νὰ σπάσ' εἰς ὕφαλον,
 καὶ κήτη ἀρχοθήρων νὰ τὴν καταπιοῦν.
 Ἐμπρὸς τὸν δρόμον ποῦ δὲν ἔχει γυρισμόν!
 Ὅστις γυρίσῃ καὶ ἰδῇ ὀπίσω του,
 βλέπει σφονδύλι νὰ γυρνᾷ τὸν οὐρανόν,
 ἢ ἀπομνήσκῃ χάσκων στύλος ἄλατος.
 Λοιπὸν θ' ἀλλάξω τὴν ἀθώαν μου ζωὴν,
 τοῦ ὕπνου τοῦ γλυκοῦ μου τὸ ῥουχαλητὸν,
 καὶ τὸ ψωμί μου ποῦ εἰς πίκραις δὲν βουτῶ,
 πρὸς τὸ ποτήρι νέκταρος ὑπουργικοῦ,
 ὅπου ὁ φθόνος, ἡ στρεβλὴ διαβολή,
 κ' ἡ ὑποψία μὲ τὰ μάτι' ἀκοίμητα,
 κ' εὐθύνη καὶ φροντίδες καὶ συλλογισμοὶ
 κερνοῦν χολὴν καὶ ξύδι ἀκατάπαυστα;
 Ἄς εἶναι δά! ἂν εἶναι ὁ ἀφρὸς ξυνὸς,
 τὸ καταπάτι περιέχει ζάχαριν.
 Αἶ! μικρὰ εἶναι ἐπωμίδες καὶ σταυροὶ,
 καὶ κόλακες καὶ δόξα καὶ διαταγαί;
 Ὅπου φανῶ. — Τί θέλετ', ἐξοχώτατε;
 τί διατάττετ', ἐκλαμπρότατε; — Νὰ πᾶς
 ὅς τὸν διάβολο. — Θὰ γίνῃ ὥς προστάζετε.
 — Δεχθῆτε, μὴ τὴν χάριν μ' ἀρνηθῆτ' αὐτὴν,
 αὐτὰς τὰς πέντε χιλιάδας δίστηλα.
 — Τὰς δέχομαι, καὶ ἄλλας πέντε φέρετε.
 — Τῆς κόρης μου ἡ προῖκα, ἐκλαμπρότατε,

εἶν' εἴκοσι χιλιάδες μετρητὸ φλουρί.
 — Φλουρί! χιλιάδες εἴκοσι! Ἄ πειρασμέ!
 ὀπίσω μου! Ἄς εἶναι κ' ἑκατόν. Ποτὲ
 δὲν θ' ἀρνηθῶ τὰ κάλλη τῆς Ἀνθούσας μου.
 Ἄ! ὅλ' αὐτὰ δὲν εἶναι διὰ ρίζιμον,
 καὶ ἔχει χάrais κ' ἡ πολιτικὴ ζωή.
 Λοιπὸν ὑγείαν ἔχε, τέχνη βάνανση,
 ποῦ ἔρραπτες τὸν νοῦν μου· καὶ ἐμβάlonες
 τὸ ράκος τῆς ζωῆς μου τὸ κατὰτρυπιον.
 Ἐχε ὑγείαν, δίκοπον ψαλίδι μου,
 καὶ δόλια μου πήχη, συνωμόται μου!
 Βελόνη, ἔχ' ὑγείαν, γίνομ' ὑπουργός!

ΧΟΡΟΣ

(Προχωρεῖ ᾄδων, καὶ μ' ἐλαφρὸν βῆμα ὀρχήσεως)

ΣΤΡΟΦΗ

Μοῦσα σφαιρίστρια,
 ἥτις εἰς Μόχας ἀχνίζοντ' ἀτμόν,
 ἥ εἰς λευκάς καπνοσύριγκος ἑλίκας
 ἀγοραίας ἐμπνεύσεις ἀρύεσαι,
 μέγας προκύπτ' ὑπουργὸς ὑποψήφιος.
 Ἄγε Κλειῶ δημοκόπε,
 κροῦσον χορδὴν εὐφημοῦσαν,
 χάραξ' εἰς φύλλα ὡς ῥόδων ἐφήμερα

(696—705, καὶ 706—715) Χορικὸν Δακτυλο-ἀναπαιστικόν, ὡς π. χ.
 ἐν Νεφέλαις· Ἄ έ ν α ο ι Ν ε φ έ λ α ι κτλ. (στίχ. 275.)

ΣΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

- ~ - ~
 - ~ - ~ - ~ -
 - ~ - ~ - ~ - ~
 ~ - ~ - ~ - ~
 - ~ - ~ - ~ - ~
 - ~ - ~ - ~ 2.
 - ~ - ~ - ~ - ~
 ~ - ~ - ~
 - ~ - ~

διθυράμβια ἄρθρ.χ.

Ψάλλε τὸν ἥρωα.

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

Χαῖρε πολύδοξε!

ὦς ἀλαμπῆς νυκτοδάτης ἀστήρ
τῆς πολιτείας τὸν θόλον διέτρεχες·
ἀλλ' ἐξαίφνης περὼν τὸ στερέωμα,
ἄνω τῶν ἄλλων ἄρθεις κατακόρυφος,
ἥλιος λάμπων ἐφάνης·
καὶ σκοτεινοὶ δορυφόροι,
φῶς εἰς τὸ φῶς σου λαμβάνοντα δάνειον
ἀρχολίπαρα σμήνη
ψάλλουν τὴν δόξαν σου.

ΕΠΩΔΟΣ

Εἰς τὴν θήκην κατέθεσας
τὴν βελόνην ἀπόμαχον,
καὶ τὸν πῆχυν κρεμάμενον
ἐφυδρίζ' ἡ ὑφαίνουσα ἀράχνη.
Τὴν βελόνην σου λάβε καὶ πάλιν,
καὶ μ' αὐτὴν εἰς τοῦ ἔθνους τὸ ῥάκος
ῥάπτε τ' ἀσύρραπτα.
Μὲ τὸν ἴσον δὲ πῆχύν σου μέτρα
τ' ἀναστήματα ὅλων κ' ἐκάστου,
ὦ μυριόδοξε!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Αὐτοὺς, Στροβίλῃ, τί μὲ τοὺς ἐμάζωξες,
καὶ ξεφωνίζουν; εἶναι τώρα Μάϊος;
Νὰ ἐννοήσω ἤθελα τί εἶν' αὐτοί;

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ

Ἐπιρροαί.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί λέγεις; Εἶν' ἐπιρροαί;
Ἐγὼ τοὺς ἐθάρροῦσα χαφτομύγηδες.

ΕΠΩΔΟΣ

(716—725)

~ - ~ - ~ 3.
 ~ - ~ - ~ - ~ 3.
 ~ - ~ - ~
 ~ - ~ - ~ - ~ 2.
 - ~ - ~

ΣΤΡΟΒΙΔΗΣ

Αἶ! κάποτε τὰ δύο συμβιβάζονται.
 Αὐτοὶ ποῦ βλέπεις εἶν' οἱ παντοδύναμοι,
 αὐτοὶ ποῦ κάμνουν ἢ ξεκάμνουν ὑπουργούς·
 αὐτοὶ βοσκοὶ ἐκείνης εἶναι τῆς κοινῆς
 ποῦ γνώμην ὀνομάζουν, καὶ ὀλόκληροι
 ἐνσαρκωμένοι εἶν' αὐτοὶ ἐπιρροαί..

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κυρίαί μου, ἢ Κύριοι, ποῦ κάμνετε
 καὶ ποῦ ξεκάμνετ' ὑπουργούς, σᾶς χαιρετῶ,
 σᾶς δίπλο-τρίπλο καὶ τετραπλο-προσκυνῶ,
 καὶ ἱκετεύω νὰ μ' ἀκούσετ' εὐμενῶς.
 Ἀπὸ μακρὰν μὲ ἦλθεν εἰς τοὺς ῥώθωνας
 ἡ κνίσσα τοῦ πλακοῦντος τοῦ ὑπουργικοῦ,
 καὶ μουσούνισας, καὶ μυρίσας, νόστιμον
 ἐγνώρισα πῶς εἶναι τὸ ζυμαρικόν,
 καὶ σίελος ἀνέβη εἰς τὰ χεῖλη μου.
 Τότε ἀνοίγων εἰς μονόλογον αὐτὰ,
 ἂν, εἶπα, τόσοι χηνο-ψαροκέφαλοι
 τὸν τρίπτυχον ἐφόρουν καὶ θενὰ φοροῦν,
 κ' ἐγὼ νὰ δοκιμάσω βλάπτει; καὶ πλατὺς
 ἂν εἶναι, μὲ τὰ δύο χέρια τὸν κρατῶ.
 Εἶπα, κ' ἀμέσως μ' ἀναψε τὴν κεφαλὴν
 φρικτὴ φαγοῦρα, καὶ τριπτύχου ἔφεσις·
 τὸ στῆθός μου μὲ φλόγα ὑπουργομανῆ
 ἐπλήσθη, καίων τῆς πολιτικῆς κρατήρ.
 Εἰς σᾶς προστρέχω. Σβύσατε τὸ πάθος μου,
 καὶ δότε με τὸν πῖλον τὸν τρικέρατον,
 καὶ ὑπουργεῖα δύο, τρία, τέσσαρα.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΛΑΒΗ — Τόμ. Δ']

ΧΟΡΟΣ

Τοῦ κόσμου τοῦ ὑπουργικοῦ τὸν Ἀτλαντα
 ᾧς ψάλη πᾶν στόμα.
 Τὴν εὐγενῇ του κορυφὴν φιλόδοξος
 ἀνάπτει φαγοῦρα.
 Τίς εἶδε δάφναι ἂν φυτρώνουν εἰς αὐτὴν,
 ἢ ἔντομα βόσκουν ;
 Εἶν' Αἴτνα ἡ καρδία κ' ἡ κοιλία του·
 φοβοῦ τὰς ἐκρήξεις !

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Μ' αὐτὸ τὸ τίρι-λίρι μ' ἐξεκούφαναν.
 Τί τρόπος εἶναι ; Τί, μᾶς ἤλθαν τάχ' αὐτοὶ
 τὰ Φ ὤ τ α νὰ μᾶς ψάλουν καὶ τὰ Κ ἄ λ α ν δ α ;
 Ἐγὼ τοὺς λέγω, Ἐι ἄ σ ο υ Γ ι ἄ ν ν η, καὶ αὐτοὶ
 Ῥ ε β ὺ θ ι α σ π έ ρ ν ω.— Κάμετέ με ὑπουργόν,—
 κ' ἐκεῖνοι τουρλουρούλου κοροφέξαλα.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αὐθέντα μου, ἐκεῖν' εἶν' οἱ αὐθένται σου.
 Ὑπόφερε τους· μὴ πολλὰ παράπονά.
 Ὅπως ἂν κάμουν, κάμνουν πατριωτικά.
 Ἐξέτασε καὶ κρίνε μετὰ προσοχῆς·
 καὶ ὅπου εὗρης κάλλη θελκτικώτερα,
 ἔκλεξ' ἐκείνους καὶ τὸ μῆλον δόσε τους.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τὸ μῆλον ; Ποῖον λέγεις ; Τὸ τῆς Ἑριδος ;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τῆς Ἑριδος· ὀρθὸν, μὰ τὴν ἀλήθειαν.

(758—765) Ὡς ἐν Νεφέλαις, 1346 καὶ 1363. Οἱ περιττοὶ στίχοι τρίμετροι ἰαμβικοὶ, οἱ ἄρτιοι δίμετροι ἀμφιδράχμεις, ἔχοντες τὴν πρώτην καὶ τὴν τελευταίαν ἀδιάφορον.

υ - υ - υ - υ - υ - υ - υ - υ - υ
 υ - υ - υ - υ - υ - υ - υ - υ - υ

ΚΟΥΤΡΟΥΔΗΣ

Ἐγὼ νὰ κρίνω ; νὰ ἐκλέξω ; Ἐκλεκτοὶ
 μὲ φαίνεσθ' ὅλοι, ὅλοι μήλου ἄξιοι,
 τῆς Ἀφροδίτης ὁ πολύχαρις κεστός,
 καὶ ἡ ἀνδρώδης καλλονὴ τῆς Ἀθηνᾶς,
 καὶ ἡ μορφὴ τῆς Ἥρας ἡ βασιλική.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Α'.

Σὺ ὅστις τρέμων ψηλαφεῖς τῶν ἀξίων τὴν κλίμακα,
 τὴν χειρά μας σ' ἐκτείνομεν· μὴ ζήτει ἄλλην ἀρωγὴν.
 Ὁ Γίγας τῆς ἰσχύος μας, ἔχων στρωμνὴν τοὺς παγετοὺς,
 τὴν δύσιν καὶ ἀνατολὴν συνέχ' εἰς τὰς ἀγκάλας του.
 Ἀδάμας εἰς τὸ στέμμα του τοῦ πόλου λάμπει ὁ ἀστήρ·
 πατεῖ, κ' ὑπὸ τὸ βῆμά του σχίζοντ' οἱ πάγοι τοῦ Οὐράλ,
 κ' εἶν' ἡ πνοὴ τοῦ στήθους του ὑπερβορεῖα θύελλα.
 Ἀφόδως ἀκρατοποτῶν τὸ νέκταρ τῆς δυνάμεως,
 εἰς πλάστιγγα μονόζυγον ῥίπτει τὸ θέλω του σταθμόν.
 Ἐὰν εἰς τὰς ἐρήμους του φανῇ ὁ γίγας ἐξυπνῶν,
 ὅλ' ἡ Εὐρώπη σείεται κ' ὅλ' ἡ Ἀσία ὠχρεῖται.
 Βασίλεια γειτονικὰ βροχθίζ' εἰς κάθε γεῦμά του·
 ἐν ᾧ ἐπὶ τὰς πύλας του ὀρθὸς ὁ λεύκοφρυς χειμὼν,
 τὴν εἴσοδον ἀπρόσιτον εἰς ξένων πάτημα φρουρεῖ.
 Εἰσῆλθον πρώην δι' αὐτῶν οἱ ἰσχυροὶ τῆς δύσεως·
 τὴν φήμην εἶχον πρόδρομον, τὴν νίκην εἶχον ὁπαδόν·
 ἀλλ' ἐπ' αὐτῶν ἐκλείσθησαν αἱ πύλαι, καὶ ἀπέραντον
 ψυχρὸν ἠπλώθη σάβανον εἰς τὸν ἀνίκητον στρατόν.
 Θνητὲ φιλόδοξε, ἔαν δυνάμεως ὀρέγεσαι,
 φίλησον πρῶτον προσπεσὼν τὴν πτέρναν τοῦ σανδαλίου μου,
 καὶ προσφερε μοι μ' Ὠσαννὰ ὡς μῦρον καὶ ὡς λίβανον
 τὸ μῦρον τῆς καρδίας σου, πᾶν αἶσθημά σου ἀνδρικόν,
 καὶ μ' εὐλαβῇ εὐπεΐθειαν κλίνον τὴν ῥάχιν σου γυμνὴν,
 νὰ σχίσῃ τὰ λωρία τῆς τὸ κνοῦτον τὸ γαμψώνυχον·
 κ' ἐγὼ σοὶ δίδω δύναμιν, ἐπὶ ῥομφαίας τὸν σταυρόν,
 σοὶ δίδω ποίμνια λαῶν νὰ βόσκης καὶ νὰ νέμεσαι,
 καὶ δέρματα βαρύτιμα τοῦ δασοδίου σίμωρος,
 καὶ ὅλους ῥύακας χρυσοῦ ὑπὸ τὴν γῆν μου στίλβοντας,

(785) Ἰαμβικὸς τετράμετρος ἀκατάληκτος, ὡς ἐν Ἀλκμᾶνι, ἀπόσπασμα
 72, καὶ Ἀλκαίῳ, ἀπόσπ. 56 (Ἠφαιστ. στ. 16.)

— — — — —

καὶ σμάραγδον καὶ σάπφειρον, καὶ τιμαλφῇ πετράδια,
καὶ ὅσους εἰς τοὺς κόλπους τῆς φέρ' ἡ Ἀσία θησαυροὺς,
κ' ὅσους αἰ νύμφαι τοῦ βορρᾶ εἰς κάνιστρα κρυστάλλινα.
Πλὴν ἂν δὲν κλίνῃς εἰς ἐμὲ τὸ γόνυ τῆς ὑποταγῆς,
τὸν νοῦν σου ἂν ἀναπτεροῦν παραφοραὶ δημόφιλοι,
κ' ἰσότητες, καὶ δίκαια, καὶ θεωρίαι τοῦ Ῥουσσώ,
σὲ στέλλω τὴν φλεγμαίνουσαν νᾶ σδύσης φαντασίαν σου
ἐκεῖ ποῦ σδύνει ἡ ἐλπίς, κ' ἡ ζωὴ σδύνει, καὶ περνᾷ
τὸ ἔτος χωρὶς ἄνοιξιν κ' ἡ νύξ χωρὶς ἀνατολήν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί λές, Στροβίλη ; Σμάραγδοι καὶ σάπφειροι,
καὶ χρυσορρόβαι ρύακες, εἶναι δουλειά.
Ἐκλέγομεν ἐκείνους ; Πῶς σὲ φαίνεται ;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Καλὰ δὰ εἶναι ὅλ' αὐτὰ καὶ ἄξια,
πλὴν δὲν ἤξεύρω πῶς μὲ τρώγ' ἡ ῥάχη μου,
κ' ἐκεῖνο, πῶς τὸ λέγουν, τὸ γαμψώνυχον,
καὶ τὰ λωρία, δὲν μὲ πολυάρεσαν.
Ν' ἀκούσης καὶ τοὺς ἄλλους.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄς ἀκούσωμεν.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Β'.

Ὅπου φθάνει ὁδοιπὸρος ὠκεάνιος ἄφρὸς,
εἰς τὰ νῶτά του τὸν φόβον φέρει τῆς ἰσχύος μας·
ὅπου θύελλα ποντία ὑγρὰν πτέρυγα πλανᾷ,
τὴν σημαίαν μας ἀνοίγει ὥς λαμπρὸν μετέωρον.
Τῶν βουλῶν μας ὑπηρέτης φλογερὸς Λεβιαθάν,
εἰς τὰ στέρνα πῦρ χωνεύων, κ' ἐρευγόμενος καπνὸν,
τοὺς ὠκεανούς μαστίζει μὲ νευρώδεις πτέρυγας.
Πλωταὶ πόλεις πυργοφόροι ὥς τὰ πέρατα τῆς γῆς
μὲ χαλκοῦν κηρύττουν στόμα τοὺς προστατάς νόμους μου,
καὶ τῶν Ἰνδιῶν ὁ Πάνθηρ ἔρπ' ὑπὸ τοὺς πόδας μου,

(830) Τροχαϊκὸς τετράμετρος καταληκτικὸς, ὡς π. γ. ἐν Ὀρνέσι, 553.

— — — — —

καὶ ὁ Σῆρ τὴν οὐρανίαν λησμονεῖ καταγωγὴν.
 Ὅταν ἴπτατο ὁ γείτων ἐστεμμένος αἰετὸς,
 κ' ὀρμαθοὺς διαδημάτων ἢ χηλὴ τοῦ ἔσυρε,
 στενὸς ἦτον ὁ ὀρίζων εἰς τὰ δύο τοῦ πτερά.
 Τοῦτον ἀπὸ τὰς νεφέλας τ' οὐρανοῦ ἐκρήμνισα,
 καὶ λινόδετον καθεῖρξα εἰς κλωδὸν περίθρεκτον.
 Προμηθεὺς τὸ μέγα κλέψας τ' οὐρανοῦ μυστήριον,
 καὶ δεσμώτην κατακλείσας τοῦ αἰθέρος τὸν υἱὸν,
 μὲ χαλκῶν Ἑκατογχείρων τὴν ἀδάμαστον ἀλκὴν
 ὑπεδούλωσα τὴν ὕλην ὑπὸ τὴν διάνοιαν,
 κ' εἰς τὴν φύσιν τὴν σφραγίδα τοῦ νοός μου ἔῤεσα.
 Ἐχων τὴν ἐλευθερίαν παρ' ἐμὲ συγκάθεδρον,
 εὐτυχῇ θνητὲ, σοὶ φέρω τὸν προστάτην μου ζυγόν.
 Θνητὲ, κλίνει εὐγνωμόνως ὑπ' αὐτὸν τοὺς ὦμους σου·
 καὶ σὺ μὲν θὰ εἶσαι δοῦλος, ἀλλ' ἐλεύθερος ἐγὼ,
 σὺ πτωχὸς καὶ ῥακενδύτης, λόρδος πλούσιος ἐγὼ,
 ἐπειδὴ ἀγενὴς εἶσαι καὶ τρισεύγενος ἐγὼ,
 σὺ πλασμένος μὲ τὴν λάσπην, μὲ χρυσίτιν γῆν δ' ἐγὼ,
 καὶ σὺ νᾶνος, ἐγὼ γίγας, σὺ μηδὲν, τὸ πᾶν ἐγὼ.
 Πλὴν ἀνίσως καὶ δὲν κύψης εἰς τὴν προστασίαν μου,
 μὲ τοὺς γρόνθους μου κλεισμένους θὰ σὲ μάθ' ὁδᾶξ καὶ πύξ
 ὥς τῶν Ἰνδιῶν Ναδάβης νὰ μὲ προσκυνῇς, γκοδδέμ!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Στροβίλη, πῶς τὰ βλέπεις ; πῶς τὰ ἐννοεῖς ;
 Οἱ λόγοι των δὲν εἶναι παῖξε γέλασε.
 Εἶναι μεγάλοι, δυνατοὶ καὶ πλούσιοι.
 Ὑπερηφάνως ἤκουσας πῶς ὁμιλοῦν ;

ΣΤΡΟΒΙΑΔΗΣ

Ὅπου, αὐθέντη, τὰ πολλὰ κεράσι' ἀκοῦς,
 μικρὸν καλάθι πάρε· ὅπου πλὴν ἀκοῦς
 πολλὰ ἐγὼ, καλάθι δὲν χρειάζεσαι.
 Αὐτὸ τὸ δένδρο δίδει σπάνια καρπούς.
 Πλὴν νὰ, κ' οἱ ἄλλοι κάτι λέγουν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄς εἰποῦν.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Γ'.

Ὡς μ' ἀκαμάτους πτέρυγας ἡ κόρη τοῦ ἀέρος
 ἄνθος μετ' ἄνθος χαιρετᾷ, ζῶν ἄνθος ἡ ἰδίᾳ,
 τοῦ μὲν ῥοφῶσ' ἀρώματα, τοῦ δὲ μυζῶσα ὀρόσον,
 ὁμοίως μεταδαίνομεν μ' ἀγχίστροφον τὴν φρένα
 ἀπὸ γενναίου εἰς καλὸν, ἀπ' εὐγενοῦς εἰς μέγα·
 ὅπου μᾶς εὗρεν ἡ αὐγὴ δὲν μᾶς εὗρίσκ' ἡ δαίλη,
 καὶ τῆς προχθῆς τὸ εἶδωλον συντρίβ' ἡ χθῆς γελῶσα.
 Ἄλλ' ὅμως ζεφυροπλανῆς τοῦ ἔαρος ἡ νύμφη
 δὲν πτερυγίζει πάντοτε εἰς ταπεινοὺς ἀνθρώπους·
 πολλάκις σχῆμ' ἀλέκτορος μαχίμου ὑποδύσα,
 φυλάττει, ἄγρυπνος φρουρὸς, τῆς γῆς τὰς ἀκρωρείας,
 καὶ ψάλλει τῆς ἀνατολῆς τὸν ὕμνον εἰς τὰ ἔθνη·
 ἢ ὡς ὁ ὄρνις τοῦ Διὸς, ἐκ νεφελῶν πυρφόρων,
 ἰδέας κεραυνοβολεῖ καὶ κορυφὰς συντρίβει.
 Ὅπόταν μέλη σπαίροντα ἡσθάνθ' εἰς τὰς χηλὰς του,
 καὶ εἰς κρατῆρα αἵματος μεθύων ἐξεμάνη,
 κ' ἐπέταξε πελώριος ἀπαίσιον κλαγγάζων,
 τότε οἱ λαοὶ ἀνέφριξαν μ' ἐλευθερίας ῥίγος·
 ἢ ἄρκτος ἡ Πολωνικὴ μετ' ὀρυγμῶν ὠρθώθη,
 ἢ Ῥώμ' εἰς τὴν ἀνάμνησιν τῶν παλαιῶν δαφνῶν τῆς
 ἀπέσειεν ἀνευλαδῶς τὴν ἱερὰν τιάραν,
 ὁ Μαραθῶν ἐσείετο κ' ἡ Σαλαμὶς ἐδρόντα,
 καὶ εἰς τὸν ὄρνιν τῶν νικῶν μ' ὑποτρεμούσας χεῖρας
 παρέθετον οἱ βασιλεῖς τὰ στέμματά των κέγχριν.
 Δὸς εἰς ἐμὲ τὴν πίστιν σου, καὶ ἀποδίδωμί σοι
 τὴν δᾶδα τὴν σκεδάζουσιν τὸ δεισιδαῖμον σκότος,
 φιλοσοφίαν ἱλαρὰν μὲ χεῖλη μειδιῶντα,
 καὶ θρήσκευμα παρήγορον ἐλπίδος, οὐχὶ φόβου.
 Θενὰ σοὶ δείξω ποῦ ἀνθεῖ τὸ ῥόδον τῶν Χαρίτων,
 πῶς στήμων χρυσοῦς πλέκεται εἰς τῆς ζωῆς τὴν κρόκην,
 καὶ θενὰ μάθης παρ' ἐμοῦ, τὰς φρένας σου φαιδρύνων,
 μὲ τὰ σπουδαῖα νὰ γελᾷς, μὲ τὰ σεμνὰ νὰ παίζῃς,
 νὰ κόπτης κατὰ τὸν συρμὸν καὶ νὰ φορῇς ἀνέτως
 νῦν μὲν χλαμύδα Καίσαρος, νῦν δὲ χιτῶνα Βρούτου,
 νὰ ῥίπτῃς μ' ἐν' ἀστεῖσμον καὶ ν' ἀνεγείρῃς θρόνους,
 καὶ μ' ἐν ζεφυροπήδημα ν' ἀρπάζῃς Ἀλγερίας.

(871) Ἰαμβικός τετράμετρος καταληκτικός, Ἰππονάκτειος, ὡς ἐν Νεφέλαις,
 στ. 1024.

— — — — —

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἦκουσες. Τώρα· ἀποκρίσου κ' ἐκλεξε.
 Εἰς ἓνα τούτων ἄπλωσε τὴν χεῖρά σου
 νὰ σὲ τὴν δέσῃ μ' ἄλυσιν, καὶ δι' αὐτῆς
 νὰ σ' ἀνελκύσῃ μέχρ' εἰς θρόνον ὑπουργοῦ.
 Εἰπέ τοις κᾶτι, κ' ἄρρητα κ' ἀθέμιτα
 ἂν τοὺς εἰπῆς, δὲν βλάπτει. Εἶναι ἀρκετὰ
 συνηθισμένος νὰ τ' ἀκούῃ ὁ λαός.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τὸν τριπλοῦν λόγον ἤκουσα κ' ἐζύγισα·
 ἀλλὰ καὶ πρὶν ἢ τὸν ἀκούσω τοῦτον, Κύριοι,
 ποτὲ δὲν εἶχεν ἡ ψυχὴ μου δισταγμόν.
 Τίς ἀπὸ σᾶς ὁ μέγας εἶναι κ' ἰσχυρὸς,
 τίς ὁ πιστός μου, φυσικὸς προστάτης μου,
 τίς ὁ ἀδόλως ἀγαπῶν τὴν δόξαν μου,
 εἶναι γνωστὸν κ' ἡλίου προφανέστερον.
 Ἐκεῖνος ὅστις ἄρχ' εἰς τὴν καρδίαν μου,
 ἐν ἀνωνύμως κ' ἐνδομύχως ἐννοῶ,
 μὲ ἐννοεῖ ἐπίσης. Ἀφοσίωσιν
 εἰς τοῦτον ἔχω πλήρη καὶ ἀκράδαντον,
 καὶ ἂν μὲ δώσῃ συνδρομὴν, ἐπὶ ζωῆς
 θὰ μ' ἔχῃ δοῦλον, σκύβαλον, νευρόσπαστον,
 καὶ μὲ τοὺς ἄλλους θενὰ πετζοκόβγωμαι.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἐξαίρετα, ὦραϊα, θαυμαστότερα
 πάσης ἐλπίδος. Ἀληθῶς, αὐθέντα μου,
 δὲν σ' ἐθαῤῥοῦσα τόσον πνεῦμα. Ὑπουργὸς
 διαβολεμμένος εἶσαι, κ' ἀπεστήθισες
 τὸ ἥξεις καὶ ἀφήξεις τῶν Διπλωματῶν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Αὐτοὺς, αἶ! κάπως 'πὲ τοὺς καταφέραμεν.
 Τρεῖς λέξεις ποῦ δὲν λέγουν ὄχι οὔτε ναί,
 καὶ δύο κολακείαις τοὺς ἐζούρλαναν.
 Καὶ τώρα ἄλλο τί μάς μένει ἔπειτα;
 Τί νὰ ἐφεύρω; πῶς νὰ ἐπιχειρισθῶ
 ῥαδιουργίαν ἢ μηχανορράφημα;
 Τί συμβουλεύεις, ὦ πιστέ μου σύμβουλε;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τὸν δρόμον πάρε δεξιά, κ' ἀριστερά
 ἐγὼ θὰ πάρω, καὶ τὴν πόλιν τὴν μισὴν
 περίτρεξε, τὴν ἄλλην τὴν μισὴν ἐγὼ
 θὰ τρέξω, κ' ὅποιον ἀπαντᾷς, χαιρέτα τον,
 καὶ λέγε τον· «Ἡξεύρεις τί; φημίζεται
 πῶς διωρίσθην ὑπουργός.» Ῥανὶς ῥανὶς
 ἡξεύρεις πῶς κοιλαίνει καὶ τὸ μάρμαρον.
 «Καλομελέτα κ' ἔρχεται.» Πήγαιν' ἐμπρός.
 Ἡ φήμη, 'σάν τὸ χιόνι ποῦ κατρακυλᾷ,
 αὐξάνει ὡς προβαίνει. Ἴσως καὶ αὐτὴ
 ἐκεῖ ποῦ πρέπει φθάσῃ τέλος πιθανή.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἀμέσως τρέχω. Ἔχω ἓνα γνώριμον
 πηγάδι στόμα· εἶναι σάλπιγξ ζωντανή.
 Νὰ τὸ φυλάξῃ μυστικὸν ἂν τὸν εἰπῶ,
 εἶναι καλὸς ν' ἀνέβ' εἰς τὴν Ἀκρόπολιν
 φωνάζων· «Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἔγεινεν
 ὁ Κύρ Μανόλης ὁ Κουτρούλης ὑπουργός!»

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἔχω κ' ἐγὼ ἐν ἄλλο μέσον ἰσχυρόν.
 Εἰς τὴν αὐλὴν ὁ τρίτος παραμάγειρος,

νέος μὲ νοῦν, προόδου τέκνον ἀληθές,
ἐφημερίδων ἀναγνώστης ἔνθερμος,
τὰ δάκτυλά του γλύφων, ὅταν αὐλικὸν
πλακούντιον ζυμώνῃ, καὶ ζαχάρεως
πανούργως κρύπτων βώλους εἰς τὰς γνάθους του,
τοῦ ἀδελφοῦ μου εἶναι σύντεκνος αὐτός.
Εἰς τοῦτον πρῶτον τρέχω μὲ τὴν εἵδησιν.
Τίς ἔξεύρει, ἂν καὶ ρίζας ἔχῃ χαμηλάς,
ἢ κορυφὴ τῆς ν' ἀναβῇ ποῦ ἤμπορεῖ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πηγαίνομεν· καὶ γύρω σπείρομεν παντοῦ
τὴν εἵδησίν μας εἰς πλατείας κ' εἰς ὁδοὺς,
κ' ἴσως φυτρώσῃ χρυσοῦν θέρος δι' ἡμᾶς.

(Ἀναχωροῦν.)

ΧΟΡΟΣ

Σὺ μὲν πῆγαινε, ὦ ἐπ' ἐλπίδ' ὑπουργέ, καὶ τ' ὀλόχρυσον φάσμα κυνήγει,
καὶ εἰς τρίπτυχον στέμμα, ἔαν ἐγχωρῇ, τὴν μεγάλην σου κρύψον φαλάκραν,
ἐγὼ δὲ ἓνα λόγον πιστὸν θὰ εἰπῶ, ὡς διδάσκουσιν ἄδολοι φρένες.
Ὅστις εἶναι ὁ ἔδραν ζηλῶν ὑπουργοῦ, εὐγενῇ ἂν ἐφίηται δόξαν,
καὶ καρδίαν ἂν τρέφ' ὑγιῇ, ἃς σκεφθῇ πῶς θηρεύ' ἱερὰν λειτουργίαν·
ὄχι ἔρμαιον δόλων ἢ ἔργων αἰσχυρῶν, ὄχι δώρημα ξένης εὐνοίας,
ἀλλὰ πίστεως ἄθλον, τιμὴν ἀρετῆς, ἀμοιβὴν φιλοπάτριδος ζήλου.
Τὸ ἀξίωμ' ἃς μὴ καταισχύνῃ ποτὲ τῆς Ἑλλάδος, ἐνώπιον ξένων
τὴν χλαμύδα τῆς σύρων ὡς ῥάκος σαπρὸν, κ' ἐπαιτῶν δολερὰς προστασίας.
Τῆς πατρίδος πιστὸς οἰκοφύλαξ αὐτὸς, εἰς τὸν τράχηλον ἄλυσιν ξένην
ἂν δεχθῇ, νυκτοκλέπτας πῶς θέλει ποτὲ δυνηθῇ τῶν θυρῶν ν' ἀποβάλῃ;
Κυβερνήτης εἰς πρύμνην ἀρθεῖς ὑψηλὴν, τὸ πηδάλιον ἔχων εἰς χεῖρας,
εἴτε θύελλ' ἀγρίων παθῶν ἀπειλεῖ, ἢ ὕφαλοι, ἢ ῥαδιοῦργοι,
πρέπ' εἰς μίαν πυξίδα νὰ ἔχῃ τὸν νοῦν, τὸ κοινὸν τῆς Ἑλλάδος συμφέρον,
πρέπ' εἰς ἓνα λιμένα ν' ἀγκυροβολῇ, τὴν κοινὴν σωτηρίαν καὶ δόξαν.
Οἱ ἀρχαῖοι ἐκεῖνοι τῆς δόξης υἱοί, οἱ ἀθάνατοι ὡς καὶ ἡ φήμη,
δὲν ἐζήτουν ἐκτὸς τῆς πατρίδος ἰσχὺν ἀπὸ Λάκωνα ἢ ἀπὸ Πέρσῃν,

(971) Ἀναπαιστικὸς τετράμετρος καταληκτικὸς ὁ Ἀριστοφάνειος, ὡς π. χ.
ἐν Ὀρνέσι, στ. 698.

— — — — —

οὐδ' ὀπίσω των ξένα ἐκόλλων πτερὰ, ἀλλ' ὑφ' οὖντο τὴν πόλιν ὑφ' οὖντες·
ὥς ἔθνων βασιλῖδα ὁ μέγας των νοῦς μ' ἀθανάτους στολὰς τὴν ἐκόσμει,
μὲ γιγάντειον τέχνην πυλῶν καὶ ναῶν, τῶν αἰώνων μελέτην καὶ θαῦμα·
καὶ πτωχὴν μὲν προῆγον εἰς πλοῦτον αὐτὴν, χρυσοῦν ἄθλον ἐνδύξων θριάμβων,
ἀσθενὴ τὴν ὠδήγουν εἰς πάλιν μαχῶν, καὶ μ' ἀφάρτους τὴν ἔστεφον δάφνας,
κ' ἐκ μικρᾶς καὶ ἀδόξου καθίστων αὐτὴν μεταξὺ τῶν μεγίστων μεγίστην·
ἐπειδὴ ὅχι βάναστος ὅπλων ἰσχύς, ἀλλ' ὁ νοῦς μεγαλύνει τὰς πόλεις.
Καὶ τοιοῦτοι γενόμενοι τότε αὐτοὶ εἰς τοσοῦτον ἠγέρθησαν ὕψος,
ὥστ' ἂν ἀναδλέψῃς, ὦ νάννε, ποτὲ εἰς αὐτοὺς, στραγκουλεῖς τὸν λαϊμόν σου.
Ἄλλὰ τῶρα ἀξίαν ζητῶν ὑπουργοῦ, ἰδὲ πρῶτον ἀνάστημ' ἂν ἔχῃς
νὰ καθέξῃς τὴν ἔδραν ἣν εἶχον ποτὲ Περικλῆς καὶ Φωκίων καθέξει·
ἐνθυμοῦ πῶς δὲν δίδετ' εἰς σὲ καὶ τοὺς σοὺς ἡ Ἑλλὰς πλουτισμοῦ μεταλλεῖον,
οὐδ' ἐμπόρευμα ὅπως πωλήσῃς αὐτὴν, οὐδ' ἄγρὸς νὰ καρποῦσαι ἀνέτως,
ἀλλὰ λείψανον μέγα ἀγίας νεκρᾶς, ὅπου πρέπει ζωὴν νὰ φουρήσῃς,
ἀλλὰ λίθος ὑπέρογκος πλὴν τιμαλφῆς, καταπέσας εἰς βάθος βαράθρου,
ὅστις πρέπει μ' ἀγῶνας ὀπίσω ν' ἀρθῇ εἰς τὰ ὕψη ἐξ ὧν ἀπεκόπη,
ἀλλὰ γῆ ὅπου πᾶς ἀπροσέκτως πατῶν ὀλισθαίνει εἰς αἶμα μαρτύρων,
ὅπου κεῖται θαμβμένη μεγάλη ἐλπίς, καὶ τοῦ μέλλοντος εὐφορον σπέρμα.
Ἄν τὴν φίλην Ἑλλάδα μας στέψῃς ὥς πρὶν μὲ τ' ἀρχαῖά της ἴα καὶ δάφνας,
καὶ μεγάλην ἀνίσως ἐγείρῃς αὐτὴν ὥς τὴν εἶχε θελήσει ὁ Ῥήγας,
(ἐννοῶ δὲ τὸν μέγαν, διότ' οἱ μικροὶ εἰς μικρὰ τὴν ψυχὴν των κυλίουσιν),
καὶ τῆς τύχης τῆς πλέξης τὸ νῆμα χρυσοῦν, εὐτυχίαν συγχλώθων καὶ δόξαν,
εὐτυχῆς ἡ πατρίς σου, εὐδαίμων καὶ σὺ, ζηλευτὴ κ' ἡ τεκοῦσά σε μήτηρ!
Ἄλλ' ἔάν τὸ συμφέρον λατρεύων τὸ σὸν, τὸ κοινὸν ἀμελήσῃς συμφέρον,
κ' ἂν μ' ὄνυχας ἢ μὲ δακτύλους ὀξεῖς τοῦ ταμείου τὸ ἔδαφος σκάπτῃς,
κ' εἰς τὴν ἔδραν σου ῥέγγων μακρὺς καὶ πλατὺς, τὸν μισθὸν ἀμερίμνως χωνεύων,
ἂν τὸ σκάφος ἀφίνῃς κυμάτων βορὰν καὶ κολάκων τροφὴν τὴν Ἑλλάδα,

ἀρχοθήρων νὰ γίνῃς σὺ πρῶτος φερά·
τοῦ ταμείου δ' ἐν ᾧ οἱ χορεύοντες μῦς
λιμασμένοι σοὶ σκάπτουν τὰ δύο πλευρὰ,
τὸν ἀξύπνητον ὕπνον νὰ ῥέγγῃς.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ (ἔρχεται)

Τρίς, καθὼς ἦτο συμφωνία ἔβηξα,
κ' ἐσφύριξ' ἄλλαις τόσαις. Νὰ μὲ ἤκουσε;

(1015—1018) Δίμετροι ἀναπαιστικοὶ ἀκατάληκτοι μετὰ παροιμιακῶν, ὡς
π. χ. Ὅρνεσι, 736—749.

~ - ~ - ~ - ~ -
~ - ~ - ~ - ~

Θὰ ἔλθῃ, θὰ καταίβῃ, ἢ θὰ σκοτωθῶ;
 Τί λυσσασμένον πρᾶγμα εἶν' ὁ ἔρωτας!
 Ποία διαβόλου πείραξις! τί τύραννος!
 ποῦ τὸ φαγί μου μ' ἔκοψε καὶ τὸ ποτὸ,
 ποῦ ὅλην νύκτα μὲ κεντᾶ καὶ μ' ἐξυπνᾶ,
 καὶ ὅταν εἶμαι μὲ τὴν μύτην κολλητὴν
 εἰς τὸ γραφεῖον εἰς ἀντίγραφα, ἀντὶ
 τοῦ θεωροῦντες καὶ κατὰ συνέπειαν,
 καρδίαις γράφω φλογεραῖς, ζευγαρωταῖς,
 καὶ μ' ἓνα βέλος πέρα πέρα σουβλισταῖς;
 Πλὴν νὰ, ἀκούω τὸ πτηνόν της πάτημα.

ΑΝΘΟΥΣΑ (ἔρχεται)

Ἴδου ποῦ ἤλθα. Ἦκουσα τὸν βῆχά σας
 καὶ τὸ τριπλοῦν σας σφύριγμα. Πλὴν πῶς; ἐδῶ,
 ἐμπρὸς εἰς ὅλους τούτους; Θεοῦ μᾶς ἰδοῦν
 οἱ σπητικοὶ καὶ ὅλαις ἢ γειτόνισσαις!
 Τί εἶναι; τί συμβαίνει ἀσυνήθιστον;
 Τί τρέχει;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Τρέχει μέγα πρᾶγμα, μέγιστον
 φοβερόν πρᾶγμα, ὅπου μ' ἔκαμε καὶ νοῦν
 καὶ σύγκαλα νὰ χάσω καὶ ἀνάπαυσιν.
 Ἡ γῆ ὅσῃ μεθυσμένη εἰς τὰ μάτια μου
 κ' ὁ οὐρανὸς, γυρίζει ὅσῃ χειρόμυλος.
 Ἀνθοῦσα, μὲ προδίδεις. Πονηρὰ Ἀνθῶ,
 εἰς τοὺς ἰξοὺς σου μ' ἐπιάσες, πτερὸν πτερὸν
 μ' ἐμάδησες, καὶ μ' ἔχεις μέσα ὅς τὸ κλουβὶ
 τοῦ ἔρωτός σου, καὶ σκληρὰ μὲ τυραννεῖς
 καὶ μ' ἀπατᾷς. Ἡ δόξα σ' ἀπετύφλωσεν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὅτι δὲν εἴσθε εἰς τὰ σύγκαλὰ σας, ναὶ
τὸ βλέπω· ὅμως τὴν αἰτίαν ἀγνοῶ.
Μὴ σᾶς ταραττει ὄνειρον τὴν κεφαλὴν,
ἢ σύννεφον τοῦ Βάχχου τοῦ ῥητινωτοῦ;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Δὲν μ' ὑπεσχέθης πίστιν, καὶ τοὺς ὅρκους σου
μὲ τόσαις κολακείαις δὲν ἀλάτιζες;
Πῶς τὸν Μανόλην, ὡς φανῇ, δὲν μ' ἔλεγες,
θενὰ τὸν δώσης τὸ διαβατήριον,
καὶ θὰ τὸν στείλῃς ἀναυλον ἔς τ' ἀνάθεμα;
Αὐτὰ μὲ εἶπες, κ' εἶπες ἄλλα ἄπειρα·
πλὴν ἔκαμες ὡς εἶπες;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Αἶ! ἀχάριστε,

· νὰ μὴ σὲ δώσω ἔπρεπεν ἀπόκρισιν,
καὶ νὰ σ' ἀφήσω νὰ βογγᾷς, καὶ νὰ γελῶ.
Τὸν Κύρ Κουτρούλην μάθε πῶς τὸν ἔκοψα
τὸν βῆχα, κ' ὅλαις ταῖς ἐλπίδες τοῦ μαζῆ.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἀλήθει', Ἀνθοῦσα; ὦ χρυσέ μου ἄγγελε!
Χαρὰν καὶ πόνον καὶ ζωὴν καὶ θάνατον,
τὰ περιμένω ὅλ' ἀπὸ τὸ στόμα σου.
Φαντάσου γῆν ποῦ καίει ὁ ἰούλιος,
αὐτὴν, καὶ τοὺς καρπούς της, καὶ τὰ χόρτα της,
καὶ ποῦ ποτίζει ἑξαφνα βροχή! Ἡ γῆ
εἶν' ἡ καρδιά μου, κ' ἡ βροχὴ οἱ λόγοι σου.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καὶ ἦτον τόση μόνον ἡ ὑπόληψις
ποῦ εἶχες, φίλε, πρὸς τὸν χαρακτῆρά μου;

Θαῤῥεῖς πῶς εἶναι ἡ καρδιά μου ἄχυρο,
 κάθε ἀέρας ποῦ φυσᾷ νὰ τὴν πετᾷ,
 ἢ τὴν νομίζεις ὕσκαν νὰ φλογίζεται
 ὡς ἀπαντήση ἐν του βλέμμα ραπτικόν;
 Ἦσύχασε· δὲν ἔχεις φόβον. Δι' ἐμέ
 δὲν εἶν' ὁ ράπτης, καὶ γραμμέν' οἱ ὅρκοι μου
 εἶν' εἰς πιστὴν καρδίαν ὡς εἰς μάρμαρον.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἦ γλῶσσά σου εἶν' ὅλη μέλι. Καὶ λοιπὸν
 τὸν ἔκοψες τὸν βῆχα;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καὶ ἀκόμη πῶς!

Ἐκεῖνο εἶναι ἀστειότερον.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Πῶς, πῶς;

ΑΝΘΟΥΣΑ

ὦ! εἶναι τόσον νόστιμον!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Πῶς; λέγε, πῶς;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸν δυστυχῆ, φαντάσου, τὸν κατέπεισα
 νὰ μὲ ξεγράψῃ ὅτι πρέπει, ἂν προτοῦ
 τὴν βάνανυσον του δὲν ἀφήσῃ ραπτικὴν,
 καὶ ἂν δὲν γίνῃ... νὰ ξεκαρδισθῇς! Χά! χά!
 Καὶ ἂν δὲν γίνῃ... τί θαῤῥεῖς;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Τί;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὑπουργός!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ὑπουργὸς εἶπες;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ναί. Δὲν σκάνεις νὰ γελάς;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Κ' ἂν γίνη;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τότε πῶς τὸν παίρνω· χὰ! χὰ! χὰ!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

ὦ δυστυχία! ὦ μεγάλη συμφορά!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τί πάλιν εἶναι; Τί δηλοῦν αὐτὰ τὰ ὦ!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Καὶ δὲν ἤξεύρεις; Καὶ δὲν ἤκουσες λοιπὸν
πῶς ὁ Κουτρούλης γίνετ' ὑπουργός;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Αἰ δά!

Ἀνοησίαις!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Εἶναι πράγμα βέβαιον.

Ἡ εἶδησις δὲν εἶναι πλέον μυστική,
καὶ ὅλαι αἱ Ἀθῆναι τὴν διαλαλοῦν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸ λοιπὸν τότε, φίλε Λεωνίδα μου,
ὅλ' αἱ Ἀθῆναι φαίνετ' ἐτρελλάθησαν.

Ὁ Κύρ Μανόλης ὁ Κουτρούλης ὑπουργός!
Εἶναι τῷ ὄντι νόστιμον καὶ πιστευτόν!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Τί εἶναι δὲν ἤξεύρω. Πλὴν κηρύττεται
ἀπὸ μεγάλους καὶ μικρούς. Εἰς εἴκοσι

ἐμβῆκα καφφενεΐα, καὶ εἰς εἴκοσι
τὴν ἤκουσα, καὶ εἶδα ἓνα ὑψηλὸν
πολιτικόν, τοῦ γένους τῶν Πausανίων,
ἐχθρὸν τοῦ ὑπουργείου τοῦ σημερινοῦ,
καὶ μὲ τὴν εἶπεν εἰς τ' αὐτὶ, ἀπὸ πηγῆς
ὅτι τὴν ἔχει ἀσφαλοῦς. Ἀνθοῦσά μου,
ἡ εἰδησις ἂν εἶναι, καθὼς λέγεται,
ἀσφαλῆς, —τότε; . . .

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τί ιδέα!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Λέγω ἄν·

· ὑπόθεσε. Τί τότε; ὦ! ὁμίλησε.
ὦ! παρηγόρησέ με, καὶ νανούρισε
τὴν ἄπληστη καρδιά μου· καὶ τῶν λόγων σου
δός την τὸ γάλα, ἡμερὴ νὰ κοιμηθῇ.
Ἄν ὑπουργεύσῃ, ἢ πὲ, θὰ γίνῃ ἄνδρας σου,
διότι θενὰ γίνῃ ἐξοχώτατος;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Γελῶ τῷ ὄντι μὲ τὰς ὑποθέσεις σας.
Ἄν ὑπουργεύσῃ; Εἴσθε νέος γνωστικὸς,
κ' εἰς φλυαρίας πίστιν δίδετε καὶ σεῖς;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Δὲν λέγω. Πλὴν ἂν ἦτον Ὡς ὑπόθεσιν
τὸ λέγω μόνον. Ἄν αὐτὸ συνέβαινεν,
ἂν ὁ Κουτρούλης, ἂν ὁ ράπτης, αὐτὸς ἂν . . .

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τί ἂν καὶ ξά ν. Ἀφῆτε κοροφέξαλα.
Ἄν σᾶς ἀρέσουν παραμύθια, κύριε,
πιστεύσατέ με, τὰ βαρύνομαι ἐγώ.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν νὰ εἶμαι βέβαιος πῶς ὑπουργὸς,
ἢ ὅ,τι γίνῃ θὰ μοὶ μείνης σταθερά;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Νὰ μὲ ἰδῇτε θυμωμένην θέλετε;
Ἄφήσατέ τα τὰ ἀλλόκοτα αὐτὰ,
ἀνίσως φίλοι θέλετε νὰ μείνωμεν.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Πλὴν . . . ὅμως

ΑΝΘΟΥΣΑ

Φθάνει, σᾶς παρακαλῶ.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἀλλὰ . . .

ΑΝΘΟΥΣΑ

Δὲν σᾶς ἀκούω, ἔκλεια τ' αὐτιά.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν

θὰ μὲ ἀφήσης μὲ αὐτὸν τὸν δισταγμόν;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἔρχεται, βλέπω, ἔρχεται ὁ δοῦλός του.
Μὴ σ' ἀπαντήσῃ, καὶ τί τρέχει μυρισθῇ.
Πήγαινε, φύγε· πήγαινε μὴ σὲ ἰδῇ.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Πηγαίνω. Ὅμως ἤξευρε καὶ πίστευσε·
ἂν μ' ἀπιστήσης, θὰ γενῶ μανιακὸς,
καὶ ἢ θ' ἀνάψω εἰς τὰς τέσσαρας πλευράς
τὴν πόλιν, ὅλη ὥς λαμπάδα νὰ καῇ,
ἢ θὰ τὸν σφάξω καὶ θὰ πιῶ τὸ αἷμά του,
τὸ ἐδικόν σου αἷμα καὶ τὸ αἷμά μου,
ἢ θενὰ γίνω μοναχός.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καλὰ, καλὰ. (Ὁ Ξανθοῦλης φεύγει.)

Ἄ! τί μὲ λέγει; Ὑπουργός; Ἄ! μὰ τὸ ναὶ,
τὸ πρᾶγμ' ἀξίζει νὰ τὸ μελετήσωμεν.

Γραπτὸν ἂν μ' ἦτον εἰς τὸ μέτωπον αὐτό!

Μετὰ λοξοδρομίας ἂν τὴν ἄγκυραν
εἰς τὸν λιμένα ρίψω τὸν πανέκλαμπρον;

Πτωχέ μου Λεωνίδα, εἶν' ἡ τύχη σου!

(Ἔρχεται ὁ ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ.)

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καλῶς τὸν Κύρ Στροβίλην. Ἐτριγύρισες
ὀλίγον τί; Πῶς ἤρρες τὰς Ἀθήνας μας
καὶ τὰ ἑπτὰ των θαύματα; Σὲ ἤρresαν
ὁ Παρθενών μας, τὸ Θησεῖον, ὁ στρατῶν;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ὁ στρατῶν, ναί· πρὸ πάντων ὁ Ἐλευθερός
Ἑρμῆς, ποῦ ἔχει ῥητσινάτο ἐκλεκτὸν,
κ' ἐξαίρετον πιλάφι κ' εὐθηνότατον.

(Καθ' ἑαυτὸν)

Ἄ! τώρα εἶμαι Κύρ Στροβίλης! Ἀρχισε
τὸ χρυσὸ ψάρι 'ς τὸ ἀγκίστρι νὰ τζιμπᾶ.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Κ' ὁ Κύρ Κουτρούλης ποῦ λοιπὸν εὐρίσκεται;
Κ' ἐκεῖνος ἴσως εἰς περιδιάβασιν;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ὁ Κύρ Κουτρούλης! Σία καὶ ἀράξαμεν.

(Πρὸς τὴν Ἀνθοῦσαν)

Ὁχι, Κυρία. Τώρα τὸν ἀπῆντησαν
δύω μεγάλοι Φράγγοι διπλωματικοί,

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

οἱ ἀρχαιονοχοὶ δύο πρεσβειῶν,
καὶ τὸν ἐπῆραν ἀπὸ τὰς μασχάλας του,
κ' ἐπῆγαν, καὶ τοὺς εἶδα νὰ κρυφομιλοῦν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πλὴν, Κύρ Στροβίλη, αὐτὰ ὅλα τί δηλοῦν;
Μὲ διπλωμάτας, καὶ κρυφομιλήματα!
Νὰ εἶναι τάχα δυνατόν, νὰ εἶν' ἐλπίς
πῶς θενὰ πληρωθῶσι τῆς καρδίας μου
οἱ πόθοι ὅλοι κ' αἱ θερμότεραι εὐχαί; . . .

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Νὰ καὶ οἱ πόθοι τῆς καρδίας.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὑπουργοῦ

μήπως τῷ ὄντι τὸν προσμειδιᾷ ἐλπίς;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τῇ ἀληθείᾳ, ἀπορῶ, Κυρία μου,
τί νὰ εἰπῶ. Τὸ πρᾶγμα τέτοιον φαίνεται.
Τὸν καλοπιάνουν, βλέπω, τὸν λαλοῦν παντοῦ,
καὶ τὸν καλοσκαμνίζουν. Κύριε αὐτὸς,
πανέντιμε ὁ ἄλλος. Ὅπου κ' ἂν σταθῶ,—
παράξενον τῷ ὄντι καὶ ἀπίστευτον,—
νὰ τὸν φημίζουν τοὺς ἀκούω ὑπουργόν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καὶ τὸ πιστεύεις, Κύρ Στροβίλη; Πῶς θαρρεῖς;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αἶ! τί ἡξεύρω; Τόσος γίνεται καπνὸς,
χωρὶς νὰ καίῃ πούποτε; Τόση βοή,
χωρὶς νὰ εἶναι τίποτε; Φωνὴ λαοῦ,
φωνὴ Κυρίου, λέγουν. Κ' ἔπειτα αὐτὸ
κ' εἰς ταῖς ἐφημερίδες τὸ ἐπέρασαν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Εἰς ταῖς ἐφημερίδες ; Εἶν' ἀληθινόν ;
Εἰς ταῖς ἐφημερίδες ; Τότε δισταγμός
δὲν μένει πλέον. Φέρε, δεῖξέ με· ποῦ, ποῦ ;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (λαμβάνων ἐφημερίδα ἐκ τοῦ κόλπου του)

« Ἡ Ἴρις τῶν Χαφτείων », ἡ ἐπίσημος
ἐφημερίς, ἡ καὶ ἡμιεπίσημος,
ἰδοῦ τί γράφει· « Δίδομεν ὡς εἶδησιν βεβαίαν,
ὅτι ἤκούσαμεν τινὰς νὰ λέγουν πῶς ἤκούσθη
πῶς τὸ ἐθνοκατάρατον τῶν λύκων ὑπουργεῖον
μετ' αἰσχους ἀποβάλλεται, καὶ ὅτι τοῦ Αἰγαίου
ὁ μέγας βιομήχανος Ἑμμανουήλ Κουτρούλης
ἐκλήθη τὴν ὑπουργικὴν νὰ καταλάβῃ ἔδραν.
Χρηστὰς ἐλπίδας τρέφομεν . . . » καὶ τὰ λοιπά.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καθὼς σὲ εἶδα, Κύρ Στροβίλη, ἀπ' ἀρχῆς
ἀπὸ τὸ πρόσωπόν σου σὲ ἐγνώρισα
πῶς εἶσαι νέος καὶ σεμνὸς καὶ φρόνιμος . . .

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ναὶ, καὶ αὐθάδης.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Θέλεις γ' ἀστεῖζεσαι.

Νὰ σὲ ἀνοίξω, τὸ ἤξεύρω, ἡμπορῶ
τὰ φυλλοκάρδιά μου μὲ ἀσφάλειαν,
καὶ χωρὶς φόβου μήπως παρεξηγηθῶ.
Τὸν κύριόν σου μάθε ὅτι πάντοτε
ἐτίμων κ' ἐσεβόμην· ὅμως σήμερον
ἀφ' οὗ τὸν ξαναεἶδα, ἡὔρα, τί νὰ 'πῶ ;
πῶς ἔχει τόσην χάριν, τόσην . . . Ἐννοεῖς
ὅτι διστάζω. Σήμερον μὲ ἄφησε

τοιαύτας έντυπώσεις . . . νέον αἴσθημα
έντός μου. . . Δέν ἤξεύρω πῶς νὰ ἐκφρασθῶ
τῷ ὄντι· μ' εἶναι γλωσσοδέτης ἢ αἰδώς.
Ἴσως πολλά νὰ εἶπα, καὶ έντρέπομαι.
ὦ Κύρ Στροβίλη, πρόσεξε, παρακαλῶ.
Πόσον λεπτά ἤξεύρεις, Κύρ Στροβίλη μου,
πόσον σπουδαῖα εἶν' αὐτὰ τὰ πράγματα.
Τὸν κύριόν σου, πρόσεξε, μὴ τὰ εἰπῆς.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Θεὸς φυλάξαι! Ποῖον μ' ένομίσατε;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄνίσως ὅμως σ' έρωτήση . . .

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Οὔτε γρύ.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄν ὅμως έπιμείνη . . .

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Βούβα τότε έγώ.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄν σέ βιάση νὰ εἰπῆς τί σ' έλεγα . . .

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Θὰ τὸν εἰπῶ· με εἶπε πῶς καθῶς σ' ἰδῆ,
τὴν έρχετ' ἀναγοῦλα, καὶ τὴν φαίνεσαι
ἀσχημομούρης καὶ σωστὸς Ὁραγουτάν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

ὦ! ὄχι, ὄχι, ὄχι δά! ὦ! ὄχι δά!

Ὅχι τοιαῦτα. Μᾶλλον με διάκρισιν
εἰπέ τον. . . Ὅμως μὴ μ' ἐκθέσης πρόσεξε.
Πλὴν ἂν ζητήση νὰ εἰπῆς τὴν έννοιαν. . . .

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἐγώ ; Κ' ἂν μὲ σουβλίσῃ 'σάν τ' ἄρνι, ποτέ!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὅχι, δὲν βλάπτει, πῶς τὸν σέβομαι πολὺ
ἂν εἰπῆς ἴσως· ὅμως μὲ διάκρισιν.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ποτέ! σπουδαῖα εἶν' αὐτὰ τὰ πράγματα.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄν τὸν εἰπῆς τὴν κλίσιν τῆς καρδίας μου,
ὅμως μὲ τρόπον, φρόνιμα καὶ σκεπαστά.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ποτέ μου! Εἶναι αὐτὰ πράγματα λεπτά.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Καλὸν νὰ ἔχῃς, κύτταξε, Στροβίλῃ μου,
προσπάθησε μὲ τρόπον ὅλα νὰ τὰ 'πῆς.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Πῶς ὅλα ; Ἀπαιτεῖται πλὴν διάκρισις.

ΑΝΘΟΥΣΑ

ὦ! ὅλα, ὅλα· μὴν ἀφήνης τίποτε.
Κ' ἂν ἡμπορέσῃς, πρόσθεσε νὰ σὲ χαρῶ,
καὶ θὰ γνωρίσῃς τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἐκεῖνος εἶναι. Βλέπετε τί σοβαρός!
Ποτὲ δὲν εἶδα ἡγεμονικώτερον
καὶ φουσκωμένον τόσον τὸν αὐθέντην μου.
Τὸ βάδισμά του ἔχει κάτ' ὑπουργικόν.

ΑΝΘΟΥΣΑ (φεύγουσα)

Πολλὰ εἶπέ τον, ὅ,τι περισσότερα,
καὶ θὰ γνωρίσῃς τὴν εὐγνωμοσύνην μου.

(Φεύγει.)

ΣΤΡΟΒΙΑΔΗΣ

ὦ! ὦ! Κυρά μου! Πιάσαμε τὴν ἀλεποῦ!
Ἦ ἔς τὴν παγίδα θὰ μ' ἀφήσης τὴν οὐράν,
ἢ μὴ μὲ ποῦν Στροβίλη, κερ' Ἀνθοῦσά μου.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (ἔρχεται)

Στροβίλη, εἶδες πυροβολιστὴν ποτέ;
Κρατεῖ τὸ φτύλι, κ' εἰς τὴν τρύπαν τὴν χαλκῇν
τὸ πλησιάζει· φεύγ' ἢ σφαῖρα, κ' ἔπειτα
τίς τὴν κρατεῖ; ἢ ποῖος ἔξεύρει ποῦ πλανᾷ
τὸ πέταγμά της τὸ τυφλὸν, τὰς φλόγας της
ποῦ τὰς σκορπίζει, τί κρημνίζ' ἢ πυρπολεῖ;
Κ' ἡμεῖς τὸ φτύλι ἔς τὴν πυρίτιν τοῦ λαοῦ
ἐφέραμεν, Στροβίλη, καὶ μᾶς ἔφυγεν
ἢ σφαῖρα, καὶ τίς πλέον τὴν κρατεῖ; Καὶ τίς
ἤξεύρει ἂν ταχεῖα ὡς ἡ ἀστραπὴ
δὲν ἔχει φθάσει εἰς τὸν μέγαν της σκοπὸν;
Μόλις εἰς τρεῖς τὸ νέον διεκοίνωσα,
καὶ ἕως τώρα ἴσως ἀπὸ χίλια
καὶ παρεπάνω στόματα τὸ ἤκουσα,
ὥστε νὰ τὸ πιστεύω ἤρχισα κ' ἐγώ.
Μὴ παρὰ προσδοκίαν ἐπετύχαμεν;

ΣΤΡΟΒΙΑΔΗΣ

Παράξενον διόλου δὲν μὲ φαίνεται.
Ἦσαν πλεγμέναι ἄριστα αἱ τέχναι μας,
κ' ἂν ἀποτύχουν, δὲν θὰ εἶναι σφάλμα μου.
Μικροὶ μεγάλοι μὲ τὴν εἵδησιν αὐτὴν
νὰ κάμουν ἔχουν. Πολλοὶ μ' εἶπαν ἐκ πηγῆς
πῶς τὴν ἤξεύρουν. Τρεῖς παυμέν' ὑπάλληλοι
μ' ἐκέρασαν ὡς τώρα, καὶ τὸν λάρυγκα
τὸν ἐδικόν μου πέρνουν ὡς διώρυγα

διὰ νὰ φθάσουν εἰς τοὺς προμαχῶνάς σου.
Σὲ κωδωνίζου·ν δὲ ἀκόμη ὑπουργὸν
κ' ἐφημερίδες.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ὅπου τὸ ἐγράψαμεν.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἐκτὸς ἐκείνων κ' ἄλλαις ἀπὸ ταῖς τραναῖς.
Πλὴν κ' ἄλλον ἔχω θρίαμβον νὰ σὲ εἰπῶ·
κ' ἡ καλητέρα ἴσως εἶν' ἀπόδειξις.
Ἡ ἄγρια, ὁ ὄφις, ἡ Ἀνθοῦσά μας
νὰ ἡμερώνη ἀρχισε· μ' ὠμίλησε
γλυκὰ γλυκὰ. Πῶς εἶσαι μ' ἔλεγ' εὐμορφος,
πῶς ἔχεις χάριν, καὶ μ' ἐφαίνετο πολὺ
ὥς μὲ τὰ τρία κέρατα νὰ σ' ἔβλεπε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Δὲν μὲ γελαῖς, Στροβίλη; Πῶς! ἡ ἄσπλαγχνη
ἐκάμφθη, λέγεις! ἔλυωσε τὸ κρύσταλλον;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Μὴ ἀπορῆς ἂν λυώσῃ εἰς τὸν ἥλιον
κ' εἰς τὰς ἀκτῖνας τῆς ὑπουργικῆς αὐγῆς.
Αὐτὸς πολλάκις λυώνει κρύσταλλ' ἀρετῶν.
Τὰ πράγματά μας κάποι' ἄς λάβουν σύστασι,
καὶ ἀνοιξέ τὸ στόμα τότε, καὶ ψητῇ
ἡ περδικούλα θὰ σοὶ πέσῃ μόνη της.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Στροβίλη, ἂν δὲν βόσκης τὴν καρδίαν μου
μ' ἀπατηλὰς ἐλπίδας, τὴν ταχύπειστον,
ἂν ἡ Ἀνθοῦσα ἔκλινε καὶ κάμπτεται,
τῆς γῆς ὁ ῥάπτης εἶμ' ὁ εὐτυχέστερος,
καὶ σὺ, Στροβίλη, φίλος κ' εὐεργέτης μου.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αὐτὰ καλὰ, κ' ἐλπίζω πῶς καλῆτερα
θὰ γίνουν· ὅμως εἰς τὴν εὐτυχίαν μας
νὰ πνίγεται δὲν πρέπει ἡ ἐνθύμησις
τῶν ὅσα δυστυχοῦντες εἵχομεν εἶπῃ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί, δηλαδή; Τί πράγμα;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Μιὰν ὑπόσχεσιν
μ' ἔδωσε κάποιος ὅτι τάχα μετρητὴν
τὴν προῖκα τῆς Σοφούλας...

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Μεῖνε ἥσυχος.
Ἡ τύχη σου φροντὶς μου. Σὺ μὴ μεριμνᾷς.
Αὐτὸ τὸ ἐδικόν μου προικοσύμφωνον
θὰ περιέχῃ καὶ τὴν προῖκά σου μαζῇ.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

ὦ, δὲν τὸ εἶπα διὰ τοῦτο. Ἐλεγα
ἄστεῖσμόν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄς εἶναι· πλὴν ἡσύχασε.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ (ἐρχόμενος)

Ἐδὼ νὰ εἶναι ὁ πανευγενέστατος
ὁ Κύριος Κουτρούλης;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (πρὸς τὸν Στροβίλην)

Τί νὰ εἶν' αὐτός;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Δὲν τὸν γνωρίζεις; Ὁ Κύρ Μῆτρος Μισθοφᾶς,
ὕγειονόμος εἰς τὴν Σύραν ἄλλοτε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

ὦ! τὸν γνωρίζω. Πῶς; Ἐγὼ τὸν ἔκοψα
τὸ πρῶτον φράγκικόν του πανταλόνι, πρὶν
τριῶν ἐτῶν, καὶ ἦτο καλοπληρωτής.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

ὦ! Κύριε Κουτρούλη, πόσον εὐτυχῆς
πῶς σᾶς εὐρίσκω!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κύριε!

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

ὦς ἔμαθα
τὸν ἐρχομὸν σας εἰς Ἀθήνας, ἔτρεξα
νὰ σᾶς ζητήσω. Μόλις τώρα εὐτυχῶς. . . .

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Νὰ σᾶς δουλεύσω ἤμπορῶ, Κύρ Μισθοφᾶ;

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Ὁ μόνος εἶσθε. Καὶ πιστεύσατε ποτὲ
εἰς ἄλλον δὲν προσφεύγω.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

ὦ! Εἶμ' ἑτοιμος.

Προστάξατέ με, Κύριε.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

ὦ! προσταγήν.

Παράκλησιν εἰπέτε, καὶ ὑποκλινῇ.
Ἡξεύρετε, ἡ φαύλη, ἡ τυραννικὴ,
ἡ ἐθνοκτόνος, ἄδικος Κυβέρνησις
πῶς εἶναι τώρα χρόνος ὅπου μ' ἔπαυσε,
διότι φιλανθρώπως φιλελεύθερος,
ἐδέχθην πλοῖον νόσου ὑποπτον, κ' ὁμοῦ
καί τινα εἶπαν πῶς ἐδέχθην δίστηλα.

Τί; ν' ἀποκρούσω ἔπρεπε τυραννικῶς
τῶν δυστυχῶν νοσοῦντων τὴν παράκλησιν,
καὶ πρὸς εὐγνωμονοῦντας νὰ φανῶ σκληρός;
Κ' ὅμως μισθὸν καὶ θέσιν μὲ ἀφήρεσαν,
καὶ ἔκτοτε παλαίω πάλην ἄνισον
πρὸς τὴν πενίαν καὶ τὴν ἄμισθον ζωὴν,
καὶ τὸ θηρίον μὲ κατέβαλε, μ' ὀξεῖς
ὀδόντας μὲ ξεσχίζει, μὲ ἀφήρεσε
τὸ εὐθαλλές μου χρῶμα καὶ τὸ πάχος μου,
καὶ τὸ διπλοῦν μου πρόγευμα, τοῦ δείπνου μου
τὴν ἡδονὴν, τὸ νέκταρ τὸ σαμπάνιον,
καὶ τὸν ἀρχαῖον τοῦτον σύντροφον ἐδώ.

(Δεικνύει τὸ φόρεμά του)

κ' ἐδὼ ἀθλίως τὸν ἐπλήγωσε, κ' ἐδὼ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καταλαμβάνω. Φόρεμα νὰ κόψετε
ἐπιθυμεῖτε νέον. Τὰ κοψίματα
τὰ τελευταῖα τοῦ Λονδίνου ἔλαβα.
Νὰ σᾶς τὸ ράψω, νὰ ἰδῇτε. Ζάρωμα
δὲν θενὰ ἔχη, καὶ θὰ χύνεται στρωτόν.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Χὶ χί! ὠραῖα ἀστεΐζεσθε! χὶ χί!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἀστεῖσμὸν δὲν λέγω· ὅλα τοῦ συρμοῦ
λαμβάνω μόνος τὰ φυλλάδια ἐγώ.
Καὶ δι' αὐτὰ τίς εἶναι ἡ ζημία σας;
Τρεῖς πήχεις ἂν οἱ ἄλλοι σᾶς ζητοῦν, ἐγὼ
τρεῖς καὶ μισήν· ἐκεῖνοι ἂν τὰς ἑκατὸν
ζητοῦν, λαμβάνω εἴκοσι καὶ ἑκατόν.
Πλὴν δι' αὐτὰς τί τέχνη καὶ τί κόψιμον!

Νὰ πάρω μέτρος στρέψατε τὴν ῥάχιν σας,
ἀπλώσατε τὸ χέρι καὶ τὸ πόδι σας.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Χὶ, χὶ, χὶ! τώρα καὶ μὲ περιπαίζετε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Διόλου, λέγω. . . .

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ (ἰδίως πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Πλὴν αὐθέντα, πρόσεχε.

Τὸν ὑπουργὸν ὁ ῥάπτης ἐλησμόνησε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (πρὸς τὸν Στροβίλην)

ὦ διάβολε! Ἀλλάζει, βλέπεις, δύσκολα
τὸ αἷμα ῥάπτου εἰς ὑπουργικὸν ἰχώρ.

(Πρὸς τὸν Μισθοφᾶν)

Ναὶ, Κύριέ μου Μισθοφᾶ, ἀστεῖσμοὶ
ἀρκοῦν. Πῶς ἔχεις ὅμως πλήρη, ἤξευρε,
τὴν εὐνοϊάν μου. Ποία θέσις ἀρεστή,
σοὶ εἶναι φθάνει μόνον νὰ μ' εἰπῇς, κ' ἐγὼ
νὰ σοὶ τὴν δώσω μ' εὐχαρίστησιν· ἀρκεῖ
νὰ εἶν' ἀκόμη διαθέσιμος.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Σεπτὲ

προστάτα κ' εὐεργέτα! Εἶδεν ἡ Ἑλλὰς
ποτὲ ἡμέρας πολυδόξους κ' εὐτυχεῖς
ὥς τὰς ὑπουργικὰς σας; Ὁ χρυσοῦς αἰὼν
θα ᾔηναι ὁ αἰὼν σας. Ὅσον δι' ἐμὲ,
τὸ εὐκλεές σας ὄνομα θενὰ ὑμνῶ,
ἂν τὰς ἡνίας διοικήσεως τινὸς. . . .

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄ! διοικήσεις ἔχω τρεῖς ἢ τέσσαρας,
θαῤῥῶ, ἀκόμη. Νὰ ἐκλέξης ἡμπορεῖς.

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ἐπάνω του τὸ ἔπῃρε μὰ τὸ ναὶ, θαρρῶ.
Κόφτει παλαύραις, ὥς νὰ ἦτον ὑπουργός.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Ἐμοῦ ἂν ἄλλοι ἱκανώτεροι φανοῦν
οὐδεὶς εὐγνώμων τόσον, ἐκλαμπρότατε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κὺρ Μισθοφᾶ μου, δὲν μὲ λέτε; πάντοτε
ἔχετ' ἐκεῖνο τὸ μοσχάτο σας κρασί,
ἤξεύρετε, τῆς Κύπρου τὸ περίφημον;

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Δὲν ἔχω, πλὴν ἤξεύρω ποῦ εὐρίσκεται.
Νὰ σᾶς προσφέρω δύο βαρελλάκια
ἐσκόπευον, νὰ πιῇτε εἰς ὑγείαν μου.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Νὰ πειραχθῇτε διατί; — Κ' εἰπέτε με,
ὁ ἐλαιὼν σας πάντοτε εὐδοχιμεῖ;
Ὡραῖος εἶναι κάμνει λάδι δάκρυον.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Ναὶ, εἰν' ἀκόμη ὥς τὸν ἐγνωρίσατε.
Τὸ προϊόν του ἂν νὰ δοκιμάσητε
καταδεχθῇτε, θὰ σᾶς στείλω μερικάϊς
ξυδάταις κολυμβάδες ποῦ μοσχοβολοῦν,
κ' ἓνα πιθάρι λάδι.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

ὦ! εὐχαριστῶ.

Μὴ ἐνοχλεῖσθε. Τὸ ἤξεύρω πάντοτε
εἰς ὅλα σας πῶς εἶσθε μεγαλοπρεπής.
Ἀλλὰ πρὶν γίνῃ ἐκλογή τῆς θέσεως,
ἐπιθυμοῦσα, Κύριε Διοικητὰ,

ν' ἀκούσ' ὀλίγον κατὰ ποῖον σύστημα,
θὰ διοικῆτε τοὺς εὐδαίμονας λαούς;

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Τὸ σύστημά μου εἶν' ἀπλοῦν καὶ εὐκολον·
τυφλὴ, κτηνώδης, δουλικὴ ὑπακοή
εἰς τὰς διαταγὰς σας ὅλας.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄξιος.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Παντοῦ καὶ πάντα νὰ ὑπερασπίζωμαι
ὄχι λαοῦ βαναύσου τὰ συμφέροντα,
ἀλλὰ τοῦ ὑπουργοῦ μου μόνον.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄξιος.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Ἀπὸ τοὺς σατραπίσκους τῶν ἐπαρχιῶν
νὰ βοηθῶμαι, νὰ τοὺς ἀντιβοηθῶ,
καὶ ν' ἀναγκάζω τὸν ἀνόητον λαὸν
νὰ ὑπακούῃ καὶ πληρώνη.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄξιος.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Εἰς τὰς ψηφοφορίας, εἰς τὰς ἐκλογὰς
νὰ φέρω ἄνω κάτω γῆν καὶ οὐρανὸν,
νὰ φυλακίζω, νὰ κτυπῶ, νὰ προστιμῶ,
καὶ, μ' ὅσα μέσα νόμιμα ἢ ἄνομα,
ν' ἀναδεικνύω τοῦ λαοῦ μου ἐκλεκτὸν
τὴν ἐκλαμπρότητά σας πάντα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄξιος.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Κ' ὅταν ἐμβαίνουν ἔκτακτα καὶ τυχηρά,
εὐγνωμοσύνης ἢ ἐλπίδος δωρεαί,
νὰ τὰς μοιράζω δίκαια, τοῦ λέοντος
τὸ φημισμένον μοίρασμα· τὰ πέντ' ἐγὼ,
καὶ σεῖς τὰ δέκα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄξιος, παντάξιος.

Φίλτατε, πόσον γνωρίζομεθα καιρόν!
Πῶς ἐνθυμοῦμαι τὸν δακτυλιόλιθον,
ποῦ εἶχετε ἐκεῖνον, ποῦ ἐθαύμαζα.
Τὰς τρεῖς παρίστα χάριτας εἰς σμάραγδον.
Ἦτον ἀρχαῖος. Ἐνθυμεῖσθε τί λαμπρός;

ΜΙΣΘΟΦΑΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ἔχε υἱείαν, δακτυλίδι μου καὶ σύ.

(Πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Πῶς ὄχι; Ὅμως εἰς ἐμὲ εἶν' ἄχρηστος.
Ἐμπειροτέχνης εἶσθε τῶν τοιούτων σεῖς.
Καλὴν γλυφὴν τὸν λέγουν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἀριστούργημα.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Ἄν τὸν δεχθῆτε, θὰ μ' εὐεργετήσετε.
Ὁ εὐγενὴς σας δάκτυλος θὰ τὸν κοσμήῃ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ποτέ.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Δὲν μ' ἀγαπᾶτε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ὅχι, διατί

νὰ σᾶς στερήσω

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Μὲ ὑδρίζετε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν

ᾶς εἶναι, θὰ τὸν φέρω εἰς ἐνθύμησιν.

ΣΤΡΟΒΙΑΛΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ἐξαίρετα στιβάζει ὁ αὐθέντης μου.

Εἶν' ὑπουργὸς καθ' ὅλα τελειόφοιτος.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Πηγαίνω καὶ προσμένω ἐξοχώτατε,
τὸ σεβαστὸν σας δίπλωμα πανευπειθῶς.
Θὰ εὐχαριστηθῇτε μὲ τὸν δοῦλόν σας,
καὶ θὰ ἰδῇτε πῶς ποτὲ τοῦ χρέους μου
δὲν εἶμαι ἐπιλήσμων.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

ὦ! εὐχαριστῶ.

ΣΤΡΟΒΙΑΛΗΣ

Σφουγγάρι, βλέπω, εἶν' ὁ Κὺρ Διοικητής.
Καλὸν τὸν κάμνει ὁποῦ τὸν ἐστίψαμεν.

ΧΟΡΟΣ

Ἐλευθερία!

Σὺ ὦ χρυσότοξε,

1448 — 1458 καὶ 1625 — 1635. Χορικὰ κατὰ δάκτυλον, ὡς τὸ προμνημο-
νευθὲν τῶν Νεφελῶν, στ. 275, ἢ Ὅρν., στ. 1702 (ὦ μέγα Χρύσεος).

- ~ - ~
- ~ - ~
- ~ - ~ - ~
- ~ - ~ - ~ - ~
~ - ~ - ~ - ~
- ~ - ~
- ~ - ~ - ~
- ~ - ~ - ~
- ~ - ~
- ~ - ~ - ~
- ~ - ~

ἦτις τὸ πῦρ τῆς λατρείας σου
εἰς τὸν ἀρχαῖον βωμόν σου ἀνῆψες
αἱμάτων σπονδὰς ἐπισπείσασα,
ἂν εἰς τὴν γῆν σου
ἔκ τοῦ βορβόρου ἀνέρποντα
καὶ τὸν βωμόν τὸν ἄγνόν σου μολύνοντα
βλέπῃς ζώῳφια,
πτύσε, θεᾶ, κ' εἰς τὸ πτύσμα σου
ὄλ' ἄς πνιγῶσι.

ΜΙΣΘΟΦΑΣ

Λάδι, κρασί, ἐξοχώτατε,
τρέχω νὰ στείλω. (Φεύγει.)

ΧΟΡΟΣ

Εἶχα κάπου ἀναγνώσει πῶς παράφρων τύραννος
ἔστειλ' ἐν ὑπόδημά του τοῦ λαοῦ διοικητήν.
Προτιμῶ ἑκατοντάκις τοῦτον τὸν δερμάτινον
ἀπὸ σέ τὸν μισθοφάγον καὶ τὸν ἐξωλέστατον.
Δὲν ἐπίζεν ἐκεῖνος μὲ τὴν πτέρναν τὸν λαόν,
οὐδὲ μὲ τοὺς πτερνιστήρας ἔσχιζε τὰ νῶτά του,
καὶ δὲν ἦτο δεύτερός σου κατὰ νοῦν καὶ αἴσθημα.
Μὴ σᾶς δίδεται ἡ μᾶστιξ, τῶν λαῶν ἡνίοχοι,
εἰς τὰς σάρκας των σχισμένας νὰ τὴν κοκκινίζετε ;
Μὴ ἡ Θέμις σᾶς δανεῖζει τὴν σεπτὴν τῆς μάχαιραν
μὲ αὐτὴν νὰ κρεουργῇτε, καὶ μ' αὐτὴν νὰ γδέρνετε ;
Ποιμὴν εἶσαι τοῦ λαοῦ σου καὶ πατήρ, διοικητά.
* Ἄν τὴν θέσιν σου θηρεύσης ἔρπων ὥς κυνάριον,
ἂν δειχθῇς μηχανορῥάφος, ἄρπαξ, φιλοπρόσωπος,
ὁ μισθὸς ποῦ καταπίνεις νὰ σέ μείν' εἰς τὸν λαιμόν,
καὶ μαζῇ του νὰ ἐμέσῃς τὴν κακὴν καρδίαν σου.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Στροβίλλη, εἶδες κ' ἤκουσες· κρίνε καὶ σὺ
ἂν ὑπουργὸς δὲν εἶμαι.

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ

Ὑπουργότατος.

Μάρτυς τὸ λάδι, καὶ τῆς Κύπρου τὸ κρασί.

(1461 ὥς 830)

Ναί, δίχως ἄλλο, ἢ τὰ μάτια του αὐτοῦ
 ὑπουργημάτων πείνα τὰ ἐμαύρισεν,
 ἢ κατ' ἡξεύρει καὶ σκορπᾷ τὸ ἔχειν του,
 καὶ μισὸν σπείρει, νὰ θερίσῃ ἑκατόν.

ΣΦΗΚΙΑΣ
 (Ἔρχεται μυρίζων)

Ἐδὼ μυρίζει κρέας νέου ὑπουργοῦ
 καὶ παλαιοῦ ψοφήμι. Ἐτρεῖξα λοιπόν.
 Ὁ Κύρ Κουτρούλης εἶσαι;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ναί.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Ἀκούσατε

τί ἀναγγέλλω εἰς τὸ πανελλήνιον.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ ποῖος εἶσθε; Ἐὰν ἔχω ἄδειαν
 νὰ ἐρωτήσω.

ΣΤΡΟΒΙΑΛΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τρυποχέρης καὶ αὐτὸς
 ἂν εἶναι ὡς τὸν ἄλλον, ὦ χαρὰ ἔς ἐμᾶς!

ΣΦΗΚΙΑΣ

Εἶμ' ὁ Σφηκίας, ὄνομα ἐξακουστὸν
 εἰς μέσον Ἄργος κ' εἰς τὰ καφφενεῖά του.
 Τοῦ Ἐθνους εἶμαι ἱεροδιδάσκαλος,
 καὶ σύμβουλός του, ὁδηγός του, καὶ πατήρ
 κ' ἐφημεριδογράφος μόνος.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Μόνος; πῶς;

ΣΦΗΚΙΑΣ

Μονώτατος.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πῶς εἶναι πλὴν ἐνόμιζα
εἰς τὰς Ἀθήνας φύλλα περισσότερα
ἐφημερίδων, παρὰ φύλλα μαρουλιῶν.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Πολλὰ ἂν εἶναι, οὐκ ἐν τῷ πολλῷ τὸ εὖ.
Τὰ φύλλ' αὐτὰ τί εἶναι τὰ ἀνάλατα;
Ξεπλύματα, μωρίαί, φλυαρήματα,
νερὸ χλιαρὸ, ποῦ δίδει τὴν ναυτίασιν.
Τὸ ἐδικόν μου εἶν' ὄξυ καυτήριον,
εἶναι βασάνου πυρωμένος κράββατος,
ὅπου ἀπλόνω μαστιγίας ισχυρούς.
Τὸν κάλαμόν μου βρέχω μ' ὄξος καὶ χολήν,
καὶ γυμνὴ εἶναι, ἀναιδὴς ἢ ὕβρις μου,
εἶναι Μαινὰς σκιρτῶσα καὶ σπαράττουσα,
ἔχιδνα εἶναι, ἐμπρηστήριος δαυλός.
Μ' αὐτὸν φωτίζω τὸν Ἑλληνικὸν λαόν,
διδάσκων τὰ ῥητὰ τε καὶ τ' ἀπόρρητα.
Τῶν ἄλλων ὅστις τὰ σφουγγαροπάνια
ἀναγινώσκει, εἶναι σκύβαλον, καὶ βλάξ
καὶ κνώδαλον, κ' ὀρθὰ κοφτὰ γαῖδαρος.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τὸ ὕφος σας τῷ ὄντι βλέπω δύναμιν
πολλὴν πῶς ἔχει καὶ δραστηριότητα.
Καὶ ποῖον ἔχει ὄνομα τὸ φύλλον σας;

ΣΦΗΚΙΑΣ

Μωάμεθ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πῶς; Μωάμεθ;

ΣΦΗΚΙΑΣ

Βεβαιότατα.

Τρεῖς ἐπὶ γῆς προφῆται ἀνεδείχθησαν,
λαῶν σωτῆρες κ' ἀναμορφωταὶ ἔθνων.
Ὁ πρῶτος ἦτο φιλοσόφων μορφωτῆς,
ὁ ἄλλος ἦτο τῶν καλῶν χριστιανῶν,
ὁ τρίτος ὅμως ἰσχυρῶν κατακτητῶν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (πρὸς τὸν Στροβίλην)

Βλάσφημος εἶναι κ' ὕβριστῆς ὁ ἄνθρωπος.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Τὸν τρίτον τοῦτον τῆς ἐφημερίδος μου
ἠθέλησα προστάτην καὶ ἀνάδοχον,
διότ' ἡ σχέσις ὠφελεῖ τῶν δυνατῶν.
Αὐτὸν ἀπ' ὅλους προτιμῶ καὶ σέβομαι
τὸν περιτετμημένον Ναπολέοντα,
τὸν ἥρωα τοῦ ἀχθοφορικοῦ λαοῦ,
διότι Φαναρίτας αὐτοκράτορας,
καὶ τοὺς προκρίτους τοῦ Μωρέως Ἀραβας,
καὶ Λουδοβίκους ἀντισυνταγματικούς,
καὶ τῶν Καρόλων ὑπουργεῖ' αὐθαίρετα,
καὶ Ἀρμανσπέργας Βαυαροὺς κατέστρεψε,
κ' ἔφερ' ἐνδόξους ὑπουργοὺς Κουτρούληδας,
καὶ Γενισσάρων καὶ Πασάδων σύνταγμα,
γραμμένον μὲ τὴν ἄκραν τῆς μαχαίρας του,
καὶ ἐπικυρωμένον μὲ τὴν μούντζαν του.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ (πρὸς τὸν Στροβίλην)

Στροβίλη, λέξιν δὲν ἐνόησ' ἀπ' αὐτά.

Ἡ ἐγὼ εἶμαι ἀμαθὴς κ' ἀνόητος,
ἢ εἶν' ἐκεῖνος ἄνθρωπος γιὰ δέσιμον.

ΣΤΡΟΒΙΑΝΣ

Ἴσως ὁμοῦ τὰ δύο νὰ συνέπεσαν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Κ' εἰς τὴν ἐφημερίδα ἴσ' ἂν τί γράφετε ;

ΣΦΗΚΙΑΣ

Νὰ σ' ἀναγνώσω ἤλθα τοῦτο. Ἀκουσον·

«Ὡς ἐπιπίπτ' εἰς ἀγροὺς χαλκόστομον σμῆνος ἀκρίδων,
τὴν εὐφορίαν τῆς γῆς μ' ἀναιδεῖς καταστρέφον τὰς γνάθους,
καὶ τὴν Ἑλλάδ' αὐθαδῶν ὑπουργῶν ἐξωλέστατον σμῆνος,
λάμμαι ὅλαι κοιλία, θερσίται μὲ πόδας σατύρων,
Ἑλληνοφάγα θηρία, παχύμισθον γένος πιθήκων,
ἔτρωγον ὡς πρὸ μικροῦ καὶ ἐφύβριζον, θέσεις κρατοῦντες,
ἅς νὰ κατέχῃ δὲν πρέπει κἀνεῖς ἐκτὸς τοῦ Σφηκία.
Ἄλλ' ὁ Μωάμεθ ἐν ῥάπισμα δώσας, αὐτοὺς τοὺς πυγμαίους
τοὺς κατρεκύλισεν ὅλους, προσθέσας καὶ πέντε φασκέλους,
κ' εἰς τὰ ἐρείπι' αὐτῶν ὑπουργὸν τὸν μέγαν Κουτρούλην
ἔστησε, τέκνον πιστὸν τοῦ Μωάμεθ. . . .

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Μωάμεθ! Εὐφήμει!

ΣΦΗΚΙΑΣ

Τέκνον πιστὸν τοῦ Μωάμεθ, — Σιώπα· ἤξεύρω τί λέγω —
Ταλλεῦράνδον καὶ Πίττον καὶ Ῥισχελιέρον καὶ Νέκερ,
φῶς τῆς Ἑλλάδος, ἐλπίδα τῆς γῆς, τῆς Ἀσίας προφήτην,
τῆς Βηθλεέμ ὁδοδείκτην ἀστέρα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ὡραῖον καὶ τοῦτο.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Τὴν πολιτείαν αὐτὸς εἰς τὸ κόσκινον θέλει περάσει,
θέλει διώξει κακῶς τοὺς κηφῆνας, καὶ δώσει τὸ μέλι

(1546) Ἐξάμετροι ἡρωϊκοί, ὡς ἐν Εἰρήνῃ, 1063, 1270.

τὰς μελίσσας ἡμᾶς, ὅπως τρέφωμεν κέντρον ἀνδρεῖον.
 τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ Μωάμεθ κάνεις ἂν ἐγγίση τὴν τρίχα,
 κακοποιὸν τὸν κηρύττομεν τέρας, τοῦ ἔθνους προδότην,
 σκαριώτην Ἰούδαν, κατάπτυστον ἄχθος ἀρούρης.»

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ (πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Αὐθέντη μου! τί φίλον ἔχεις ἔνθερμον!
 Ὁ φίλος ὅμως, ὥς τὸν Κὺρ διοικητὴν,
 δὲν εἶν' ἀπὸ τὴν Τ ἦ ν ο ν, ὥς μὲ φαίνεται
 ἀπὸ Ζ η τ ο ῦ ν ι κ' ἀπὸ Π ά ρ ο ν ἔρχεται.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Εὐχαριστῶ σας, φίλε Κὺρ Σφηκία μου.
 Μ' ἀρέσουν αἱ ἀρχαί σας κ' αἱ ιδέαι σας,
 καὶ τὰ αἰσθήματά σας εἶν' ἐπαινετά.
 Διὰ τὸν κόπον καὶ τὴν καλωσύνην σας
 καταδεχθῆτε τοῦτο τὸ πεντάδραχμον.

ΣΦΗΚΙΑΣ (λαμβάνων τὸ πεντάδραχμον)

Καλὸν μὲν τοῦτο. Ἀλλὰ μάθε ὑπουργέ,
 τὰς ἄλλας συμφωνίας κ' ἀπαιτήσεις μου.
 Θεὰ εἰσάξης τὴν ἐφημερίδα μου
 εἰς διοικήσεις κ' εἰς διοικητήρια,
 εἰς δήμων παρεδρεῖα καὶ συμβούλια,
 εἰς τελωνεῖα καὶ εἰς δεσμωτήρια,
 κ' ὅστις λαμβάνει δίπλωμα, ὁμοῦ μ' αὐτὸ
 θεὰ λαμβάνη τὴν ἐφημερίδα μου,
 καὶ θὰ προστάξῃ γενικὴ ἐγκύκλιος
 πάντα δημότην νὰ γραφῇ συνδρομητής,
 δραχμὰς πληρόνων ἐτησίως ἑκατὸν,
 εἰς σωτηρίαν κ' εἰς καταρτισμὸν ψυχῆς
 κ' εἰς δόξαν τοῦ Μωάμεθ. Σὺ ὁ ἴδιος
 θεὰ συνδράμης διὰ φύλλα ἑκατὸν,

καὶ ἐκτὸς τούτων θὰ μοὶ δίδης καὶ μισθὸν
εἰς νομηνίαν, τετρακοσιόδραχμον.
Τί λέγεις ; Στέργεις εἰς αὐτά ;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Παντάπασι.

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ὁ ὑπουργὸς μας ἔχει γνῶσιν μὰ τὸ ναί.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Δὲν στέργεις, λέγεις ;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Οὔτε καθ' ὑπόνοιαν.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Τῷ ὄντι ;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Χωρὶς ἄλλο.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Σκέφθητι καλῶς !

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἐσκέφθην· ὅσον μᾶλλον ὅμως σκέπτομαι,
περισσοτέραν ὀρεξίν αἰσθάνομαι
τὸ κυρτὸν σχῆμα νὰ ἰδῶ τῆς ράχης σου.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Ἡξεύρεις ὅμως κ' ἐννοεῖς πῶς ἤμπορῶ
νὰ τὰ γυρίσω εἰς ἀντιπολίτευσιν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἄρα καὶ μή !

ΣΦΗΚΙΑΣ

Ἄ ! λέγεις ; Ἀκουσον λοιπόν.

(Λαμβάνει ἐκ τοῦ κόλπου τοῦ ἄλλο χαρτίον καὶ ἀναγινώσκει)

«Βδέλυγμα σὺ, ἀνθρωπίσκε, ἀνδράποδον σὺ, Κύρ Κουτρούλη,

χεῖς τὴν βελόνην τοῦ ῥάπτου μὲ μαύρους ἐκράτεις δακτύλους,
 καὶ τῆς Ἑλλάδος τὴν τύχην εἰς τούτους σὺ σήμερον παίζεις,
 ὑπογραφὴν ὑπουργοῦ μὲ τὰ βρώμια νύχια σου ξύνων.
 Τοῦ δημοσίου ταμείου ἀκάθαρτε, λαίμαργε γλάρε,
 εἰς τὸν πυθμένα βουτᾶς, τὰ χρυσᾶ του ὀψάρια χάπτων.
 Σὺ, φωτοσβέστα τοῦ ᾄδου, ἐχθρὲ τῶν Μουσῶν τῶν ἐννέα,
 ψεύσα πρὸς φίλους, σκληρὲ πρὸς μικροὺς, ποταπὲ πρὸς μεγάλους·
 σὺ ὁ μὲ χεῖρ' ἀσεβῆ τοῦ ἀγῶνος τὸ δίπλωμα σχίσας,
 ὁ βασανίσας, στρεβλώσας, ὁ καύσας ναὸν τοῦ Κυρίου....

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ὅλα, Στροβίλη, αὐτὰ, νὰ τὰ ἔκαμα;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Οὔτε τὸ τρίτον.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Σὺ ὁ ἀρθεὶς, σκοτεινὸς Βελζελοῦζ, εἰς ἀγέρωχον θρόνον,
 θὰ σὲ ὑψώσ' ἢ τοῦ ἔθνους ὀργὴ ἀνωτέρω ἀκόμη,
 ὅπου ὑψοῦν τοὺς ληστὰς τοὺς ὁμοίους μὲ σέ, εἰς ἀγχόνην.»
 Εἰς τὸν Μωάμεθ τρέχω, ἂν ὀρίζετε,
 νὰ τὸ καταχωρίσω.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ὡρα σας καλή.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Εἰς τῆς ὀργῆς μου, ἄνθρωπε, τὸ φύσημα,
 ξερρίζωμένη θενὰ πέση ἢ σαθρὰ
 ὑπόληψίς σου, ποῦ ἀδίκως ἤρπασας.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Φύσα· πλὴν ὅταν σὺ φουσᾶς, οἱ ἄνθρωποι
 τὴν ἐδικήν μου λησμονοῦν ὑπόληψιν,
 καὶ ἐνθυμοῦνται νὰ σφαλοῦν τὴν μύτην των.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

(Πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Καλὰ τὸν εἶπες. Ἡῦρε παιζομύτην του.

ΧΟΡΟΣ

ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ

Ὡς εἰς πυρφόρον
ἄρμα ὁ ἥλιος
λάμπ' εἰς τὰ ὕψη ὀχούμενος,
νᾶμα δὲ χύνει ζωῆς εἰς τὰς σφαίρας,
ὁμοίως εἰς ἔθνη ἐλευθέρα
λάμπει ὁ Τύπος.
Ὅμως, Φαέθων ἀδέξιος
θραύει τὸ ἄρμ' ἀφεθὲν εἰς τὸ ἄπειρον,
φλέγουσαν κάμινον
ἡνιοχῶν, καὶ κατόπιν του
θάνατον φέρει.

ΣΦΗΚΙΑΣ

Εἰς τὸν Μωάμεθ ἐπαίνους σου
τρέχω νὰ γράψω. (Φεύγει.)

ΧΟΡΟΣ

Κτύπα, κτύπα, κτύπα, κτύπα, κτύπα τὸν ἀναίσχυντον,
ὅστις ἔχων Ἡρακλέους ῥόπαλον εἰς χεῖράς του,
ἀντὶ ὕδρας νὰ φανεύῃ καὶ νὰ γιγαντομαχῇ,
δι' αὐτοῦ συλλέγει ῥάκη καὶ κυκᾷ τὸν βόρβορον.
Εὐκλεῆς ὁ ἐν τῷ μέσῳ τῶν πολιτικῶν βρασμῶν
ἄνω τοῦ ποντίου σάλου δᾷδ' ἀνέχων στίλβουσιν,
εἰς τοὺς ναυαγοὺς δεικνύων τὴν δολίαν ὕφαλον,
κ' ἐξορκίζων τὴν λυσσῶσαν θύελλαν τῶν πατριῶν·
ὁ ἀπέναντι τοῦ ἔθνους κ' εἰς κοινὸν ἐπήκοον
ὕψηλόν κηρύττων λόγον καὶ λαλῶν ἀλήθειαν,
ὁ ἰσόρροπον τρυτάνην εἰς τὴν χεῖρά του κρατῶν,
καὶ γενναίως διανέμων ἢ μομφὴν ἢ ἔπαινον.
Ἄλλ' ἐπάρατος ὁ σείων καταχθόνιον δαυλὸν,
ὁ ἐμῶν συκοφαντίαν καὶ φουσῶν διχόνοιαν,
ὁ τὸ χάρισμα τοῦ λόγου κατεμπορευόμενος.
Ἄξιος πολλῶν βασάνων καὶ ἀνασκολοπισμῶν.

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ (ἔρχεται)

Εἰς τὰς θαλίας τῶν ἀρχαίων νικητῶν
 χρυσῇν ἐντείνων φόρμιγγα ὁ Πίνδαρος,
 παιδρὸν ἐξύπνα ὕμνον τανυσίπτερον.
 Τοῦ ὑπουργειονίκου εἰς τὸ μέλαθρον
 ἔλθων ὁμοίως, τὰς χορδὰς ἐτόνισα,
 καὶ νέον ὕμνον, τήνελλα τaráλαλα,
 νὰ ψάλω θέλω.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἄλλο εἶδος ταραχῆς.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τίτυρι-λύρι, δὲν καταλαμβάνω γρύ.
 Τί πρᾶγμα εἴσθε; Πέτε, ποῦ νὰ σᾶς χαρῶ.

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Δὲν εἶμαι πρᾶγμα, εἶμαι μέγας ποιητής.
 Εἰς ἀρμονίας χρυσοπάρυφα πτερὰ
 τὸ πνεῦμά μου πλανᾶται, κ' εἰς αἰθέρια
 πελάγη αἰωρεῖται, καὶ ἐπισκοπεῖ
 ἀνθρώπων πράξεις καὶ αἰώνων κύκλησιν.
 Ἐγὼ συμπλέκω μ' ἄνθη διθυράμβεια
 τὸν στέφανον τῆς δόξης τὸν λαμπρότερον,
 ἐγὼ τὴν φήμην διεγείρω καὶ πτερῶ,
 ἐγὼ χαρίζω εἰς τοὺς εὐτυχεῖς θνητοὺς
 ἀθανασίαν, δῶρον ἀνεκτίμητον.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἀθανασίαν ἂν χαρίζης, φίλε μου,
 ὀλίγην δόσε κ' εἰς τὸν ἐπενδύτην σου,
 ὅστις ἀπ' ὅλας τὰς ραφάς του ξεψυχᾷ.

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Ἐγὼ τῆς γλώσσης κύριος ἀπόλυτος,

ἐλαστικὴν τὴν ἔχω εἰς τὰς χεῖράς μου.
 Ἀρχαϊκὴν, χυδαίαν, μακαρονικὴν,
 καὶ τῆς Σχολῆς τῆς νέας καὶ τῆς παλαιᾶς,
 εἰς φύρδην μίγδην κράμα βαβυλώνιον,
 τὴν παρατείνω, τὴν συντέμνω, τὴν στρεβλῶ,
 τὴν διαστρέφω, ὅπως θέλω τὴν γυρνῶ,
 τὴν κάμνω ὅ,τι θέλω.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τότε κάμε την,
 σὲ συμβουλεύω, φίλε, ὑποδήματα,
 διότι βλέπω πῶς αὐτὰ ὅπου φορεῖς
 κατήντησαν ἀνώμαλοι διθύραμβοι.

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Δὲν ἐρευνῶ τὰ κάτω, τὰ ἐπίγεια.
 Τὸν νοῦν ἐπάνω αἰωρῶ, καὶ τρέφομαι
 μ' ἡλίου δύσεις, μὲ πηγῶν κελάρυσμα,
 μὲ τῆς σελήνης τὸ γλυκὺ καὶ τρέμον φῶς,
 μ' ἄσμ' ἀηδόνων καὶ μὲ δάφνας Παρνασσοῦ

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἴσχνὴν τροφὴν μὲ λέγεις, καὶ δὲν φαίνεται
 πολὺ γὰρ σὲ παχύνῃ. Ἀλλὰ, φίλε μου,
 δι' ὅλα ταῦτα ποῦ χαρίζεις τοὺς θνητοὺς,
 αὐτοὶ δὲν σ' ἀνταμείβουν, οἱ ἀχάριστοι ;
 Τιμὴν τῆς δόξης τὸν χρυσὸν δὲν σ' ἔδωσαν ;

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Τοῦ χρυσοῦ εἶδα τὸ ἀστράπτον πρόσωπον,
 καὶ ὡς Δανάη ἤνοιξα τὸν κόλπον μου,
 κ' ἐδέχθην ἅπαξ τῶν θεῶν τὸν ὕπατον.
 Εἶχον συγγράψει ἐλεγεία καὶ ᾠδὰς,
 καὶ κωμωδίας τὸν σωρὸν, καὶ δράματα

καὶ τραγωδίας δεκαπέντε τεντωτάς,
 ψυχράς καὶ μετρημένας καὶ κανονικάς,
 καὶ ἄλλας τόσας λυρικο-δυρωνικάς,
 κ' εἰς τῆς ἐποποιίας τὴν περιωπὴν
 τὸν νοῦν σφηνώσας, ποίημα συνέγραψα
 ὁμηροτασσομιλτωνοκλοψτοκικόν,
 εἰς ῥαψωδίας ἕξ καὶ τεσσαράκοντα,
 κ' ἐξέδωκα βιβλία φιλοσοφικά
 καὶ ἱστορίας καὶ μυθιστορήματα
 παιδρά, σπουδαῖα, κ' ἐμβριθῆ κ' εὐτράπελα,
 καὶ εἶπα, «Ἔθνος, ἔθνος μου σ' ἐφώτισα!
 Ἀντάμειψόν με, δός μοι δόξαν καὶ χρυσόν!»
 Ἀλλὰ τὸ ἔθνος ὄξωνοῦ, κουφὸ αὐτὶ,
 κ' ὁ τυφλὸς πλοῦτος ἔτρεχεν εἰς τοκιστάς.
 Ἐσκέφθην τότε, καὶ ἀλλάξας μέθοδον,
 εἰς φῶς ἐκδίδω ἐν ἀλφαβητάριον·
 κ' ἰδοὺ ἡ φήμη μὲ χιλίας σάλπιγγας
 τὸ ὄνομά μου φέρει μέχρ' Ὀθρυος,
 ὡς συγγραφέως καὶ σοφοῦ κ' ἐξακουστοῦ·
 κ' ἰδοὺ ὁ πλοῦτος ῥέ' εἰς τὸ ταμεῖόν μου.
 Ἀλλὰ ταχέως διεδόθ' ἡ τύχη μου,
 καὶ ὅσοι μόνον κάλαμον ἐβάσταζον,
 μικροὶ, μεγάλοι, καὶ σοφοί, κ' ἀγράμματοι,
 δίδονται ὅλοι εἰς ἀλφαβητάρια
 καὶ ἀλφαβηταρίων ἦν κατακλυσμὸς,
 ὥστε τὸ ἔργον ἔγιν' ἀνεπικερδές.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ τότε ;

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Τότε, ἄφησα τὴν τέχνην μου,

κ' ἔψαλα πάλιν· «Μοῦσαι ἀφιλοκερδεῖς»,
καὶ εἰς τοῦ οἴστρου τὸ ζεννὶθ πτερούμενος,
τοὺς στίχους τούτους ἔγραψα πρὸς δόξαν σου.

(Σύρει χαρτίον ἐκ τοῦ κόλπου του.)

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ

Αὐθέντ', εἰπέ με· δὲν σὲ τρώγ' ἡ φοῦκτά σου;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί, ἄς ἰδῶμεν, ἔγραψες πρὸς δόξαν μου;

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ (ἀναγινώσκει)

«Εἰς γοργὸν ῥυθμὸν παιάνων κ' εἰς λαμπράς κραυγὰς ἰάκχων
ὁ Ἀπόλλων μέ τας Μούσας, καὶ ἡ Κύπρις μέ τὸν Βάκχον,
κ' αἱ Δρυάδες, καὶ οἱ Φαῦνοι,
καὶ ὁ Κρόνος ὁ πρεσβύτης ὁ τὴν γενεάν του τρώγων,
καὶ ὁ Σιληνὸς ὁ πίνων, καὶ ὁ Πᾶν ὁ τραγοπώγων,
καὶ οἱ Σάτυροι οἱ χαῦνοι,
καὶ ὁ Ζεὺς μέ τὴν αἰγίδα, καὶ ὁ Ἄρης μέ τὸ δόρυ....

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ

ὦπ! ὦπ! ὦπ!

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Κ' ὁ Ἑρμῆς, ὁ θεῖος....

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ

ὦπ! ὦπ! ὦπ!

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Τί μ' ἐμποδίζεις;

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ

Βοῦβά σου, Κὺρ ποιητά!

Φθάνει σου. Ἡῦρεν ὁ τυφλὸς κατήφορον.

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Κ' ὁ Ἑρμῆς, ὁ θεῖος κλήτωρ...

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (μιμούμενος τὴν φωνὴν του)

Καὶ ἡ Δήμητρα κ' ἡ κόρη
κ' Ἀρτεμις ἡ ὕλοβάτις. . .

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Καὶ ἡ Ἴρις ἡ πολύχρους, καὶ αἱ Χάριτες αἱ νέαι,
κ' ὁ νεκρῶν ποιμὴν ὁ Πλούτων. . . »

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Καὶ αἱ μοῖραι αἱ τρεῖς γραῖαι
μετὰ τῆς τριπλῆς Ἑκάτης. . .

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Αὐτὸ, Στροβίλη, τί θὰ 'πῇ; Ἡ μυῖγά του
κεντᾶ κ' ἐσένα; στιχουργὸς μὲ ἔγινες;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ὅχι διόλου. Ἀλλ' ὁ κύριος αὐτὸς. . .
Ὁ κύριος Φοιβίσκος ὅχι;

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

(Δίδων τὸ χαρτίον εἰς τὸν Κουτρούλην)

Μάλιστα.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ἀναμφιβόλως. Ἐχω μνήμην, βλέπετε.
Αὐτοὺς τοὺς στίχους ὄντως τοὺς συνέγραψε.
Μ' αὐτὰς τὰς λέξεις ὁ καλὸς μας ποιητὴς
τοὺς προλαβόντας συνεχάρη ὑπουργούς.
Τοὺς ἐνθυμοῦμαι καὶ ἰδοὺ τὸ τέλος των.

«Φέρων ῥόδα τοῦ Ὀλύμπου, φέρων δάφνας, φέρων μύρτα,
ἔλος τῶν θεῶν ὁ ὄχλος ἀγαλλόμενος ἐσκίρτα,
κ' ἔπλεκε χοροὺς κυκλίους,
μαθὼν ὅτι ἀνεδείχθης ὑπουργὸς τοὺς νόμους πλάττων,
κ' ὅτι συγκατηριθμήθης μετὰ τῶν ἐκλαμπροτάτων,
κ' ὅτι γράφεις ἐγκυκλίους.

Εἴθε ὑπουργὸς νὰ μείνης μέχρι τέλους τῶν αἰώνων,
ὅσω ῥέει ὁ πολύθρους ποταμὸς τῶν Ἀμαζόνων,
καὶ ὁ Ῥιοδελαπλάτας·

κ' ὅσω τρέφει τὰς παχείας πεδιάδας τοῦ Ὁ Ἑβρος,
νὰ παχύνῃς καὶ νὰ τρέφῃς καὶ εἰς μῆκος καὶ εἰς εὖρος,
τὰς ὑπουργικὰς σου πλάτας.»

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Τὸ κτῆμά μου μ' ἐπῆρες. Τοῦτο λέγεται
λογοκλοπή. Ὑπάρχουν νόμοι, δικασταί.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Ὅνόμασόν το μάλλον ἀλογοκλοπήν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

* Ἄς εἶναι· χρέος θεωρῶ τῶν ὑπουργῶν
νὰ περιθάλλουν τῶν Μουσῶν τοὺς ἐραστάς.
Νὰ δώσω καὶ τί θέλω εἰς τὸν ποιητήν.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Τὸ ποίημά του δὸς τῷ· τὸ χρειάζεται,
νὰ τὸ προσφέρῃ εἰς τοὺς διαδόχους σου.

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

Ἐγώ ; Διόλου.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

* Ὅχι· ἔχει δίκαιον·
ἐκ στήθους τὸ ἤξεύρει, καὶ ἀπήγγειλεν
εἰς τρεῖς ἀλλεπαλλήλους ὑπουργοὺς αὐτό.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Μὴ φείδου πρὸς τὰς Μούσας· δὸς τῷ ποιητῇ
τὸ παλαιόν μου φόρεμα. Αἱ δάφναι τοῦ
δὲν κρύπτουσι τὰς τρύπας τοῦ μανδύου του.

ΣΗΥΡΟΣ (ἔρχεται ἀσθμαίνων)

Τρεχᾶτ', ἐλᾶτε, κόρη μου, Ἀνθοῦσά μου,

Μανόλη μου, Στροβίλη, φίλοι, γείτονες!
 Ἐλᾱτ', ἐλᾱτε, τρέξετε ν' ἀκούσετε!

ΑΝΘΟΥΣΑ (ἔρχεται δρομαία)

Τί ἔχεις, πάτερ; Τί φωνάζεις; Τί δηλοῖ;

ΣΠΥΡΟΣ

Ν' ἀκούσετε τρεχᾱτε τὸ ἀνήκουστον.
 Ἀφήσετέ με νὰ εἰπῶ.

ΧΟΡΟΣ

Εἰπέ λοιπόν!

ΣΠΥΡΟΣ

Ὁ Κὺρ Κουτρούλης. . . . Τίς ἐπίστευε;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Λοιπόν!

ΣΠΥΡΟΣ

Ὁ Κὺρ Κουτρούλης ἔγινε. . . .

ΧΟΡΟΣ

Τί ἔγινε;

ΣΠΥΡΟΣ

Τί ἐρωτᾱτε; ἔγινε, νὰ Ὑπουργός!

ΧΟΡΟΣ

Εἶν' ἀληθές;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τῷ ὄντι;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Εἶναι βέβαιον;

ΣΠΥΡΟΣ

Καλὲ τί λόγος, βέβαιον; Φῶς φανερόν.

Μήπως σᾱς λέγω θενὰ γίνῃ; Ἐγινε!

Μὴ μ' ἐρωτᾱτε διὰ τ' ἀναμφίβολα.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πλὴν, πάτερ, πόθεν ἔμαθες;...

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ποῦ, φίλε μου;

ΣΠΥΡΟΣ

Ποῦ; Μ' ἐρωτᾶτε; Ποῦ; — Εἰς τὰ Ἀνάκτορα!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τ' Ἀνάκτορα;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τ' Ἀνάκτορα...

ΧΟΡΟΣ

Τ' Ἀνάκτορα!

ΣΠΥΡΟΣ

Ναὶ, εἰς τὰ μαγειρεῖα ἤμην τ' αὐλικά,
ὅπου μαζόνω τ' ἀπομαγειρεύματα,
κ' ἐκεῖ τὸ πρᾶγμα ἔμαθα.

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ἄ! ἐννοῶ!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

ὦ θρίαμβος!

ΧΟΡΟΣ

ὦ θαῦμα, θαῦμα!

ΑΝΘΟΥΣΑ

ὦ χαρά!

ΦΟΙΒΙΣΚΟΣ

«Εἰς γοργὸν ῥυθμὸν παιάνων....»

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ

Νὰ σ' ἐλεήσῃ ὁ Θεὸς, καλότυχε
μὴ μᾶς ζαλίζῃς.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Δός τον τὸν μανδύαν, δός.

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ

Ἔλα μαζί ῃ μου. Κρίμα ᾽ς τὸν μανδύαν μας!

(Ἐξέρχεται μετὸν Φοιδίσκον.)

ΧΟΡΟΣ

Θαῦμα ἐτελέσθη,

θαῦμα ἐξαίσιον!

Ἑρπων σκώληξ ἔσχισε

τὸ σάβανον τὸ πενιχρὸν,

καὶ κοῦφος εἰς ὑψῆ, καὶ

ἀργυρόχρυσον σείων

διπλὴν ἐπωμίδα,

ἀνηγέρθη ἔνδοξος,

χρυσάλις ὑπουργική.

²⁹ Δρατε τὰς πύλας

τῆς Ἑλλάδος, ἄρατε,

μὴ σπάσ' εἰς τὸ ὑπέρθυρον

τῆς μικρᾶς πολιτείας

τὴν μεγάλην τοῦ κούτρων.

(1809) Ὡδὴ κώλων 25, πολυσχημάτιστον Ἰαμβικῶν τροχαϊκῶν ἀναμεμιγμένον δακτυλαναπαίστοις, ὡς ἐν Νεφέλαις, στ. 450 (Λημά κεν) καὶ στ. 127 (Οἶον ἐς πραγμάτων.)

- - - - -

— ~ — ~

— — — — —

— — — — —

✓ - ✓ - ✓ - ✓

3-3-2

Y. F. ZHANG

$$2.4 \times 10^{-2} \text{ s}^{-2}$$

.....

— — — — —

1000000000

— — — — —

3 - 3 - 3.

— — — — —

— — — — —

$$\begin{array}{cccccc} - & \cup & - & \cup & - & \cup \\ - & \cup & - & \cup & - & \cup & \cup_2 \end{array}$$

RESULTS

References

- 2 -

$$u = u_1 - u_2 = u_1' u_2^{-1}$$

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΠΑΓΚΛΑΒΗ — Τόμ. Δ']

20

Ἑλλάς σκίρτα, Ἑλλάς πῆδα·
 πρόμυτη προσκύνησε,
 τὸν σωτῆρα δέξου.
 Ἡ Ἑλλάς ἐξίσταται
 ὥς ὁπότεν ἤκουσε
 τοῦ ὤτοστεφοῦς
 συντρόφου τοῦ ἀνθρώπινον
 τὴν φωνὴν ὁ Βαλαάμ.
 Μέγας εἶς' ἐν ὑπουργοῖς,
 ὥς ἐν προφήταις ὁ Σαούλ,
 ὥς ἐν λαχάνοις κόρκορος.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

(Πρὸς τὸν Στροβίλην, ἐπιστρέψαντα)

Στροβίλη, τώρα ποῦ τὸ πρᾶγμα ἔγινε,
 κ' ὁ πόθος ἐπληρώθη τῆς καρδίας μου,
 κ' εἰς ὑπουργείου ἔφθασα περιωπὴν,
 Στροβίλη, τρέμω, ζάλη μ' ἐκυρίευσε.
 Τί θενὰ κάμω; Πῶς καὶ τί θενὰ εἰπῶ;
 Μ' ὁποίους τρόπους θὰ φανῶ ὥς ὑπουργός;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αὐτὸ, αὐθέντη, σὲ ἰδρόνει τὸ αὐτί;
 Τόλμην μεγάλην, ἀρκετὴν ἀναίδειαν,
 καὶ μὴ σὲ μέλει. Λάλει ὥς νὰ ἤξευρες
 εἰς ὅσα δὲν ἤξεύρεις· καὶ δογματίζε
 εἰς ὅσα οὔτε ἐννοεῖς· καὶ σούφρωνε
 τὰ φρύδια· καὶ ἀπείλει κ' ὕβριζε συχνὰ
 καὶ θὰ σ' ἐκλάβουν ὑπουργὸν ἐξαίσιον.

ΑΝΘΟΥΣΑ

(Πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Εὐδαίμων εἶμαι, κύριε, πῶς ἤμπορῶ
 ἀφ' ὅλους πρώτη νὰ σᾶς συγχαρῶ ἐγώ.
 Συγγνώμην θενὰ ἔχω ἂν ἐτόλμησα
 ἐκείνην τὴν αὐθάδη τότε πρότασιν;

Ἄλλ' ἐκινήθην ἀπὸ γνώμην καθαράν.
 Εἰς τὴν κυρτὴν καμπύλην τοῦ μετώπου σας,
 εἰς τὸ ἀγκύλον τῆς ὀξείας σας ῥινός,
 εἰς τὸ δριμύ σας βλέμμα τὸ ἀέτιον
 φίλαρχον ἦθος πρὸ καιροῦ ἐγνώρισα,
 κ' ἠθέλησα τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν σας.
 Τὴν τόλμην θὰ εἰπῆτε ἀσυγχώρητον;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τοῦ ὑπουργείου ὁ ὑπέρτατος βαθμὸς,
 κ' αἱ κατὰ μῆνα χίλια, κ' ἡ δύναμις,
 κ' ἡ δόξα του, εἶν' ἔργον, εἶναι κτῆμά σου.
 Εἶπες, κ' ὁ ῥάπτης μετεβλήθ' εἰς ὑπουργόν.
 Ὁ νοῦς μου ἐκοιμᾶτο τὸν ἐξύπνισας
 καὶ ἐξετάσας ἑαυτὸν, μὲ ἐκπληξιν
 τὸ ἰδιὸν του μέγεθος διέκρινε.

Πλὴν, φίλη μου, ἂν ἤμην τρισπρωθυπουργός,
 Βαρόνος, Πρίγκηψ, Γερουσιαστής καὶ Δοῦξ,
 Ἱππότης, Ταξιάρχης, Μεγαλόσταυρος,
 καὶ τὰ λοιπὰ, καὶ τὰ λοιπὰ, καὶ τὰ λοιπὰ,
 σταυροὺς καὶ τίτλους κ' ὑπουργεῖα θ' ἄλλαζα
 προθύμως μὲ τὸν τίτλον τοῦ συζύγου σου.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἡ θέλησίς μου, κύριε, ρυθμίζεται
 πρὸς τοῦ πατρός μου πάντοτε τὴν θέλησιν.
 Ἐὰν μ' ἀπαγορεύσῃ νὰ εἰπῶ τὸ Ναὶ,
 θὰ σιωπήσω, ἂν καὶ ἴσως μὲ λυπῇ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν, Κύρ Σπύρο;

ΣΠΥΡΟΣ

Τί λοιπὸν, καὶ τ' εἶν' αὐτά;

Τώρα νά, ηῦρε νά μ' ἐνθυμηθῇ κ' αὐτή!
Πάρε την, νά την. Φθάνουν τὰ καμώματα.

(Βάζει τὴν χεῖρά της εἰς τὴν χεῖρά του.)

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πατέρα, ὡς προστάζεις.

ΣΠΥΡΟΣ

ὦ! νά σέ χαρῶ!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

(Πρὸς τὴν Ἀνθοῦσαν)

Ποία ἡμέρα τέρψεως κ' εὐτυχιῶν!
Ὅλοι συγχρόνως ἐκπληροῦνται δι' ἐμέ,
ὅλ' αἱ εὐχαὶ τῆς δόξης καὶ τοῦ ἔρωτος.

ΑΝΘΟΥΣΑ (καθ' ἑαυτήν)

Εἶχα δὲν εἶχα, τὸ ἐπέτυχα καλά.

ΣΠΥΡΟΣ

Ἐμπρὸς λοιπὸν, ἐπάνω! καὶ νά φέρωμεν
τὸν συμβολαιογράφον καὶ τὰ στέφανα.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πηγαίνομεν. Σᾶς δὲ τοὺς ἄλλους, φίλτατοι,
σᾶς καλῶ ὅλους εἰς τὸν γάμον. Μείνατε.
Δεχθῆτε, κ' ἔχω θαυμαστὰ τραγήματα
νά σᾶς μοιράσω — θέσεις κ' ὑπουργήματα.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (ἐν ᾧ ἀναχωροῦν)

Αὐθέντη!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Αὐθέντη, τὴν Σοφοῦλά μου!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Μὴ μὲ πειράζεις, ἰδιοτελεῖ καὶ σύ!

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ

Τὸν ὑπουργὸν μὲ κάμνεις; Καλὰ πρόσεξε
νὰ μὴ σ' ἀρχίσω τὴν ἀντιπολίτευσιν. (Φεύγουν.)

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Α'.

Ἀρχίσατ' ὕμνους, καὶ στιλπνὰς ἀνάψατε
δαδὰς ὕμεναίου.
Τὴν νύμφην ὁ νυμφίος ὑπερήφανος
φέρ' εἰς τὴν παστάδα.
Μ' ἀνθῶν στεφάνους καὶ μὲ τράς ἐμπρέπουσα
προχωρεῖ ἡ νύμφη,
καὶ μειδιῶσα μὲ τὸν τρίκερων κοσμεῖ
τὸν λαμπρὸν νυμφίον.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Β'.

Τοῦ γάμου εἴθε τὸν ἀγρὸν νὰ εὕρωσι
μ' ἀνθη ἐσπαρμένον,
καὶ καρποφόρον τῆς ζωῆς τὴν ἄμπελον
καὶ εὐκληματοῦσαν.
Καὶ πρὶν παρέλθουν πέντε κύκλ' ἡλιακοί,
ἡ Ἑλλάς νὰ βλέπῃ
περὶ τὸν μέγαν ὑπουργὸν τῆς θάλλοντας
δέκα ὑπουργίσκους.

ΧΟΡΟΣ

"Όταν ὅλοι των ἔξω πηγαίνουν αὐτοὶ νὰ τελέσουν χαράς κ' εὐωχίας,
δὲν ἐνόμισα πρέπον, ἀγροῖκος χορὸς, νὰ σᾶς στρέψω τὴν ῥάχιν μαζῇ των,
καὶ ν' ἀφήσω κ' ἐγὼ τὴν αὐθάδη σκηνὴν νὰ σᾶς πέσῃ ἐμπρὸς εἰς τὴν μύτην·
ἀλλὰ μένω ἀστεῖον κᾶνέν νὰ εἰπῶ, καὶ δᾶ ἴσως κᾶνέν καὶ σπουδαῖον.

"Ότ' αἱ Μοῦσ' ἐσιώπων, καὶ νῦξ δουλικὴ εἰς τὴν γῆν τῆς Ἑλλάδος ἠπλοῦτο,
εἰς πᾶν κροῦσμα χορδῆς, πᾶν κελάδημ' ἀπλοῦν, αἱ ψυχὰι ἀγαλλόμεν' ἐσχίρτων,
καὶ πᾶν κρῶζον πτηνὸν ἐχαιρέτων εὐθὺς ὡς χρυσὴν ἀηδόνα τοῦ Πίνδου,
ἀσπαζόμεν' ἐπίσης θερμῶς Μελιρᾶν, Ἐρωτόκριτον ἢ Ἐρωφίλην.

(1893) Ὡδὴ ἐν στροφῇ καὶ ἀντιστροφῇ ἐξ Ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων
καὶ Τροχαϊκῶν διμέτρων, τῶν λεγομένων Ἰθυφαλλικῶν, ἐναλλάξ, ὡς τὴν
τοῦ Κυζηκίνοῦ εἰς Δημήτριον (ἐν Ἀθηναίῳ ΙΕ', σ. 667.)

— — — — —
— — — — —

1909—1954 καθὼς 971. Ὁ παρατελευταῖος ἀναπαιστικὴ βίσις, ὡς ἐν Ὅρνισι
747 (ὑπὸ τῶν ἀγαθῶν), ἐν Ἰππ. 548 (κατὰ νοῦν πράξας) κτλ.

Ἄλλ' ἀφ' οὔτου αὐγὴ ἐλευθέρα γελαῖ, τὰς μακρὰς ἀκρωρείας χρυσοῦσα,
εἰς τὸ φῶς της τραπέντες πρὸς κέρθ' ὕλικά, τὴν σεμνὴν ἡμελήσατε Μοῦσαν.
Τῶν ἀκτίνων της πρόδρομοι ἢ ὁπαδοί, ἐμμελεῖς λαρυγγίζοντες τόνους,
μάτην ψάλλουσ' οἱ γνήσι' υἱοὶ τῶν Μουσῶν, οἱ Χρυσόπουλ', οἱ Ρίζοι, κ' οἱ Σοῦτζοι,
καὶ κατόπιν των σμῆνος φαιδρὸν ποιητῶν, ἀναγγέλλον παρνάσσιον ἔαρ·
σεῖς κωφεύετε, σεῖς εἴσθε κρύσταλλα, σεῖς τῶν γραφαίων τιμᾶτε τὴν Μοῦσαν·
τὸν Καστάλιον κύκνον μὲ αἶμα ψυχρὸν ὡς οἰκότροφον χῆνα μαδεῖτε,
καὶ χαράττετε σεῖς μὲ τ' ἀγνὰ του πτερὰ συμβολαίων σολοίκων συνθέσεις.
Ἄν ζωόφιον γρύζον, εἰς φύλλα ξηρὰ κ' εἰς ἀνώνυμον αἴσχος κρυμμένον,
λοιδορίας ἀμούσους, φληνάφους ἐμῇ, σεῖς ἀμέσως ὀρθοῦτε τὰ ὦτα·
ἀλλ' ἔαν ἐμπνευσμένος φανῇ ποιητῆς, τὴν Ἑλλάδα ὕμνων καὶ δοξάζων,
εἰς τὰ ἄνθη τυλίσσων σοφὰς συμβουλάς, χρυσᾶ ἔπ' εἰς χρυσὴν στιχουργίαν,
ὡς τὸν ἔρημον κοῦκκον ἀφίνατ' αὐτὸν νὰ λαλῇ ἐν εὐρείᾳ ἐρήμῳ.
Ἄλλὰ δὲν ἐρωτᾷ ὁ σοφὸς ποιητῆς ἢ δημῳδὸς τρυτάνη ποῦ ῥέπει·
ψάλλει, ὅχι προτήσεις θηρεύων χειρῶν κ' εὐφημίας ζητῶν ἐφημέρους,
ἀλλὰ ψάλλει ὡς ψάλλ' ἡ γλυκεῖ' ἀηδὼν, ὡς ὁ ζέφυρος πνέων εἰς τ' ἄνθη,
ὡς κιθάρ' ἀπὸ πληκτρον κρουσθεῖσα χρυσοῦν, ὡς καρδί' ἀπ' ἐμπνεύσεως πληκτρον.
Ἡ ψυχὴ του πλανᾶται μακρὰν ἀπὸ σᾶς, πρὸς τοὺς ἄνδρας ἀρχαίων αἰώνων,
ὅσ', εἰς χρόνους λαμπροὺς, εὐγενεῖς ποιηταί, καὶ κριτῶν εὐγενῶν ἡξιοῦντο,
καὶ ἐπαίνων μεγάλων, στεφάνων χρυσῶν, καὶ τιμῶν φθονητῶν εἰς μονάρχας.
Καὶ πλανᾶται προσέτ' ἡ ποθοῦσα ψυχὴ πρὸς τῶν ἔπειτ' ἀνθρώπων τὰ γένη,
ὅσ' ἀμόλυντα φθόνου, καὶ πάθους γυμνά, εἰς τὴν ἄψυχον πλάκα τοῦ ψάλτου
καταθέτουσι δάφνας, κ' ἐπαίνου ἀγνοῦ τὸν βραδὺν ἀλλὰ δίκαιον φόρον.
Πλὴν καὶ οὕτ' ὁ διδάξας ἡμᾶς ποιητῆς δικαιοῦμενος λέγει καὶ ταῦτα·
Ἄν συνέβραψε, λέγει, τριμέτρων ῥυθμὸν, ἔαν ἤρμοσε μέτρ' ἀναπαίστων,
δὲν ἠνάγκασε λείξεων σπάνις αὐτὸν καὶ διπλῶν καταλήξεων φόδος·
ἡμπορεῖ ὡς πᾶς ἄλλος Μουσῶν νεοττὸς συλλαβῶν ξυνωρίδα νὰ ζεύγῃ,
κ' ἐν ἑλλείψ' ἰδεῶν πῶς σωρεύουν νοεῖ ὀρμαθοὺς τῶν εἰς ἰα καὶ ἀ ζ ε ι.
Ἄλλὰ, λέγει, ἐντὸς ἀμαράντων δαφνῶν τῆς εὐύδρου πηγῆς Κασταλίας
συντριβέντα καὶ ἄνευ φωνῆς τὸν αὐλὸν τῆς ἀρχαίας ποιήσεως εὔρε,
μετ' ὀργῆς ἐρριμμένον, ἀφ' οὔτου αὐτὸν ἐδεδήλωσαν νέοι Μαρσύαι.

Τοῦτον ἔλαβ' εἰς χεῖρας, εἰς τοῦτον ζητεῖ
νὰ φουρήσῃ πνοήν, ἐνδομύχως πεισθεῖς
ὅτι εἰς μόνος τόνος γλυκὺς τοῦ αὐλοῦ
πολὺ μᾶλλον εὐπρόσδεκτος θέλει φανῇ
εἰς τῶν ὀργιζομένων ἐννέ' ἀδελφῶν
τὰς λεπτὰς ἀκοάς,
ἀπὸ τόσας δυσήχους δουδούκας.

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ (τρίδων τὰς χεῖράς του)

Ἐτελείωσαν τὰ πάντα. Μὰ τὴν ἄλεποῦ,
ἀκόμη τρίβω καὶ τὰ δύο μάτια μου,

καὶ ἄπορον μὲ εἶναι πῶς 'τελείωσαν!
 Αἶ, αἶ! δὲν ᾔξεύρω, ὑπουργὸν μὴ ὑπουργὸν,
 (καὶ περὶ τούτου ἔχω τὴν ιδέαν μου)
 πλὴν τὸν ἐπῆρεν ἡ καλὴ Ἀνθοῦσά μας,
 κ' ἐφόρεσε στεφάνι μὲ τὰ ὄλα της.
 Αἶ! 'ς τὸ κλουβὶ ἐμβῆκε τὸ χρυσὸ πουλί.
 Μήπως ὑαλίου νὰ λάμπη εἶδε σύντριμμα,
 καὶ θάρρεψε πῶς βλέπει τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ;
 Ἄν ἔπαθέν το, ἄξιζέν το κ' ἔπαθε.
 Κ' ὁ Κύρ Κουτρούλης τὴν Ἀνθοῦσαν ἤθελε·
 τὴν ᾗρε δά! Ὑγείαις νὰ ᾔχουν! Ἄς ἰδῇ
 νὰ μὴν ἐπῆρε τὸ κακὸν τῆς μοίρας του.
 Πλὴν ἓνα δὲν μ' ἀρέσει· πῶς ἡ μύτη του
 τὸ πρὶν ὀρίζοντία, ὡς ὑπουργικὴν
 ὀσμὴν ἠσθάνθη, ἀνωρθώθη κάθετος.
 Αὐτὸ δὲν εἶναι ὑγιές. Χρειάζεται
 νὰ ἐπιστρέψῃ 'ς τὴν ἀρχαίαν θέσιν της.
 Πλὴν μ' ἔδωσε τὴν προῖκα τῆς Σοφούλας μου.
 Αἶ! αἶ! Σοφοῦλα! πῶς θενὰ γελάσωμεν.

(Ἔρχονται ἐκ τοῦ γάμου ὁ ΣΠΥΡΟΣ, ἡ ΑΝΘΟΥΣΑ, ὁ ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ
 καὶ ἌΛΛΟΙ.)

ΧΟΡΟΣ

Ὅταν ἀνατέλλοντα
 βλέπῃ ὁ πιστὸς Ἰνδὸς
 τὸν ἀκτινοστέφανον
 τοῦ φωτὸς πατέρα,

(1976) Μέλος χοροῦ μονοστροφικὸν ἔχον περιόδους τέσσαρας, ἐκ πέντε τρο-
 χαϊκῶν ἐφθημιμερῶν (α', β', γ', δ', ε') καὶ δύο διμέτρων βραχυκαταλήκτων
 (σ', ζ') περίπου ὡς ἐν Ὀρνισί, 1535, 1655 κτλ.

- ~ - ~ - ~ ~3.
 - ~ - ~ - ~
 - ~ - ~ - ~ ~2.
 - ~ - ~ - ~

εἰς τὸ ἔδαφος πρηνῆς
τὸ λαμπρόν του πρόσωπον
προσκυνεῖ δοξάζων.

Οὕτω νέον ὑπουργὸν
ἐπὶ τῆς πατρίδος μου
βλέπων ἀνατέλλοντα
ἐν πομπῇ καὶ δόξῃ,
δέχομαι καὶ προσκυνῶ
πρόμυτ', ἀνακούρχουδα
τὴν ἐμφάνισίν του.

Εἴθ' ἐν ὅσῳ φλογερὸς
οὗτος τὴν διάστερον
αἰθερίαν αὐλακα
ὁ φωστήρ ὀργόνει,
νὰ μᾶς ζῆς, ὦ ὑπουργέ,
κ' ἡ Ἑλλάς φωστήρ' αὐτῆς
νὰ σ' ἀναγνωρίζῃ!

Ὅπως χύνει ἄφθονα
εἰς τὴν γῆν τῶν Ἰνδιῶν
ὁ θερμὸς τῆς ἡλίου
τὰ χρυσᾶ του δῶρα,
κ' ἐσὺ οὕτως εἰς ἡμᾶς
χύσε ὑπουργήματα
τοὺς προσκυνητάς σου.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Εὐχαριστῶ σας, ἀγαθὸν ὑπήκοον.
Εἰς τὰς εὐχάς σας νεύω κ' εἰς τὴν πίστιν σας·
καὶ σεῖς δεχθῆτε τὴν ἐμὴν βεβαίωσιν
τῆς ὑψηλῆς εὐνοίας τῆς ὑπουργικῆς.
Εἰς ταύτην ἔχω τὴν παλάμην μου βαθμοὺς,
μισθοὺς, ἀξίας, σύνταξιν, διπλώματα.
Εἰς σᾶς ἀνήκουν, δηλαδὴ εἰς τοὺς καλοὺς,
τοὺς ἀφωσιωμένους καὶ ὀρθόφρονες
καὶ ἐπαινέτας κ' εὐπειθεῖς ὑπουργικούς.
Εἰς τὴν ἡμέραν τῆς εὐδαιμονίας μου
νὰ κάμω θέλω καὶ πολλοὺς εὐδαίμονας.

ΧΟΡΟΣ

Ὅταν εἰς τὴν ἔρημον
 ὁ πιστὸς λαὸς πεινῶν
 εἶδε κατερχόμενον
 μάννα εἰς νιφάδας,
 ἤνοιξε τὰ στόματα
 ὕμνους ψάλλον, κ' εἰς αὐτὰ
 ἔπιπτε τὸ μάννα.
 Καὶ ἡμεῖς ἀνοίγομεν
 πηχυαῖα στόματα,
 ψάλλοντες, καὶ χάπτοντες
 ὅ,τι ἂν μᾶς ῥίψῃς.
 Θρέψε μὲ τὸ μάννα σου,
 θρέψε μ' ὑπουργήματα
 τὸν πιστὸν λαόν σου.

Εἰς τοῦ χοροῦ, ΠΕΤΡΟΣ (ἐξ ΗΜΙΧΟΡΟΥ Α΄.)

Ἢ ἀφοσίωσίς μου, ἐξοχώτατε,
 ἄπειρος εἶναι, φλογερά. Δὲν εἶμ' ἐγὼ
 ἡ καιομένη βάτος ἡ ὑπουργικὴ;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί θέλεις;

ΠΕΤΡΟΣ

Μικρὸν πρᾶγμα. Σύνταξιν, μισθὸν
 νὰ μοὶ χαρίσῃς ἀμεριμνομέριμνον.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τὴν σύνταξιν σοὶ δίδω.

Ἄλλος, ΠΑΥΛΟΣ

Ἐξοχώτατε,
 διὰ πυρὸς καὶ ὕδατος ὁ ζῆλός μου. . . .

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί θέλεις;

(2015 ὥς 1976)

ΠΑΥΛΟΣ

Μίαν ἑκτακτον ἀποστολήν,
μ' ἓνα μισθὸν καὶ δύο ἐπιμίσθια.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Σὲ διορίζω. Ἔχεις τὴν ἀποστολήν.
Καὶ τοὺς μισθοὺς σοὶ δίδω.

Ἄλλος, ΣΤΑΘΗΣ

Ἐξοχώτατε,
εἰς τὰς ἡμέρας τὰς λαμπράς σας, δι' ἐμὲ

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί θέλεις σύ ;

ΣΤΑΘΗΣ

Νὰ γλύφω κόκκαλον μικρὸν,
ὥς κἀνὲν ἴσως ὑγειονομοτελω-
νολιμεναρχολοιμοκαθαρτήριον. . . .

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Σοὶ δίδω, παύων ἐν' αὐθάδη ὑπάλληλον,
ὅστις τολμᾷ νὰ λέγῃ πῶς τὸν ἔκοψα
στραβὰ τὸ πανταλόνι.

Ἄλλος, ΜΗΤΡΟΣ

Ἐξοχώτατε,
ἐγὼ ζητῶ δι' ὅλας τὰς θυσίας μου
χονδρήν τινα διοίκησιν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πολὺ καλά.

Ἄλλος, ΘΩΜΑΣ

Δι' ἐκδουλεύσεις παλαιὰς καὶ νέας μου,
καὶ παρελθούσας καὶ μελλούσας, σοὶ ζητῶ
κ' ἐγὼ νὰ λάβω πούποτε διοίκησιν.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πολὺ καλά.

Ἄλλος, ΜΑΡΚΟΣ

Ὅμοίως καὶ ἐγώ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ σύ.

Ἄλλος, ΣΤΕΛΙΟΣ

Κ' ἐγώ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ σύ.

Ἄλλος, ΠΑΝΑΓΟΣ

Κ' ἐγώ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ σύ.

Ἄλλος, ΑΝΔΡΕΑΣ

Κ' ἐγώ.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καὶ σύ.

Ἄλλοι, (ΗΜΙΧΟΡΟΣ Β'.)

Κ' ἡμεῖς, κ' ἡμεῖς, κ' ἡμεῖς, κ' ἡμεῖς, κ' ἡμεῖς, κ' ἡμεῖς.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Καλὰ δά! τί; θαρρεῖτε πῶς τὸν κόρπον μου

γεμάτον ἔχω διοικήσεις, ὅσων κουκκιά

νὰ τὰς μοιράζω; Ὀλίγην δὰ διάκρισιν.

Ἄν εἶχε τόσας διοικήσεις ἡ Ἑλλάς,

ὅσους τοὺς ὄνους εἰς τὴν πρώτην χώραν της

καὶ εἰς τὴν Ἀρκαδίαν, δὲν σᾶς ἔφθαναν.

Ψοφήμι τὴν θαρρεῖτε, κ' ἐπεπέσατε

χανδὸν ὡς γλάροι νὰ τὴν καταφάγετε

λωρὶ, λωρὶ; Ὀλίγην δὰ διάκρισιν.

Εἴμ' ὑπουργός· ἐλᾶτε μοιρασθῆτέ με,
κομμάτια κόψετε με· ἄλλο θέλετε;
Ἐγὼ δὲν ἔχω νὰ σᾶς δώσω τίποτε.
Καλὸν καὶ τοῦτο! Τάχα ἐνομίσατε
πῶς διὰ τοῦτο διορίζοντ' ὑπουργοί,
διὰ νὰ τρέφουν τοὺς ἀργοὺς κηφῆνας σᾶς;
νὰ μαγειρεύουν τὴν Ἑλλάδα σύβρασιν
καὶ νὰ σᾶς δίδουν νὰ τὴν καταπίνετε;
Μὲ συγχωρεῖτε· εἶναι μᾶλλον ἔργον μας
μὲ μυιαστῆρι 'ς τὸ κοινὸν συμπόσιον
νὰ διώχνωμεν ταῖς μυίγαις ταῖς ἀκάθαρταις.
Πηγαίνετε, δὲν εἶναι μόνον διὰ σᾶς
τοῦ ἔθνους ζυμωμένον τὸ πλακούντιον.
Διὰ τὸ ἔθνος εἶναι οἱ διοικηταί,
ὄχι τὸ ἔθνος διὰ τοὺς διοικητάς.
Πηγαίνετε, γενῆτε ῥάπται, μάγειροι,
ζῆτ' ἐν ἰδρῶτι τοῦ προσώπου ἔντιμοι·
νὰ πιπιλῆτε τὴν πατρίδα παύσατε,
οὐραὶ νὰ εἴσθε, νὰ πινακογλύφετε,
καὶ ταπεινὰ τῶν ἄλλων ὑποπόδια
ὑπὸ τοὺς πόδας νὰ πατῆτε τὸν λαόν.
Τριγύρω μου ὥς πότε θὰ γαυγίζετε
ὡς ἀνοιχτὸν στόμα καὶ μὲ σαίνουσιν οὐράν;
Δὲν ἔχω πλέον κόκκαλα· πηγαίνετε.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Β'.

Πῶς λοιπὸν, τὰς ἐκδουλεύσεις, πῶς, τὰ δικαιώματα
ἀψηφῶν παραγνωρίζεις, ὑπουργέ ἀντεθνικέ!
Εἰς τοὺς ὧμους μας πατήσας ἐτινάχθης ὑψηλὰ,
κ' εἰς τοῦ φρέατος τὸ βάθος μᾶς ἀφίνεις καὶ γελάς!

(2088) Διάλογος διὰ τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν, ὡς ἐν Εἰρ.
στ. 553 (Ὡς τάχιστ' ἄνευ.)

Τὸν καρπὸν τὸν ποτισμένον μ' αἶμα καὶ ἰδρωτάς μας
 ἔκοφες καὶ τρώγεις μόνος, κ' οὔτε τὸ ἐξώφλοιο
 δὲν μᾶς ῥίπτεις, ὦ παμφάγον, λαοφάγον ὄρνεον !
 Δὲν σὲ ἔφθασε νὰ ἔχῃς τὸ κεφαλοτράπεζον·
 εἰς ἡμᾶς τοὺς πεινασμένους καὶ τὰ ψίχαλα φθονεῖς.
 Μὴ θαρῇς, τὸ ὑπουργεῖον ἔχεις κληρονόμημα ;
 Εἰς δημοτικῆς εὐνοίας ἂν ὑψώθῃς πτέρυγας,
 δὲν ἄργεῖ νὰ σὲ λακτίσῃ ἡ δημοτικὴ ὀργή.
 Τῶν ἀνόμων πράξεών σου λόγον θὰ ζητήσωμεν.
 Ἐσπατάλησας τῶν φόρων τὰ ἑκατομμύρια,
 ἔστυψας ὡς ὑγρὸν σπόγγον τὸν φορολογούμενον,
 τοῦ πτωχοῦ λαοῦ τὸν ἄρτον ἔβριψας εἰς κόλακας,
 φουσῶν ἔσθυσας τὰ φῶτα, κ' ἔκλεψας τὸ ἔλαιον,
 κ' ἔδесας, ὡς ἂν ἐλύσσα, τὴν δημοσιότητα.
 Δὸς εἰς ἄλλον τὰς ἡνίας ποῦ κρατεῖς, ἀνάξιε,
 καὶ κατὰδ' ἀπὸ τὴν ἔδραν ὅπου καλοκάθησαι,
 εἰ δὲ μὴ θενὰ σὲ ῥίψω κάτω κατρακυλιστὸν,
 καὶ θενὰ σὲ συντροφεύσουν γρόνθοι καὶ λακτίσματα.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Δυστυχία, ὑπουργέ μου !

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Φῶς μου, μὴ ταραττεσαι.

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Α'.

Πῶς ; Τολμᾷς καὶ τὸν πατέρα τῆς πατρίδος ἀπειλεῖς ;
 Πῶς τὸν μέγαν ἐξυβρίζεις ἄνδρα, ἀθυρόστομε ;
 Οὗτος στύλος τῆς Ἑλλάδος, οὗτος εἶναι Ἄτλας τῆς,
 καὶ προστάτης τῆς καὶ λίθος ἀκρογωνιαίός τῆς.
 Εἰς τὰς χεῖράς του βαστάζων τὴν εὐθείαν πλάστιγγα,
 διανέμει καὶ τὰ χρέη καὶ τὰ δικαιώματα,
 καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν παρέχει ἐνεργείας δύναμιν,
 καὶ εἰς τὴν ἐλευθερίαν προστασίαν ἔμφρονα.
 Ἄν μὲ μάλιστα τὰς χεῖρας ὥπλισμένος φαίνεται,
 πολεμεῖ τῆς ἀνομίας δι' αὐτῆς τὰ τέρατα,
 καὶ πιέζει τοὺς ἀδίκως τὸν λαὸν πιέζοντας.
 Πάρεδρόν του τὴν εἰρήνην ἔφερεν ἐξ οὐρανοῦ,
 κ' ἡ χρυσόχειρ ἀφθονία εὐλογεῖ τὰ ἔχνη του.
 Ὑπ' αὐτὸν τῶν δωροδόκων ἔλειψεν ἡ γενεά,
 κ' ἡσχυσμέν' οἱ ῥαδιούργοι ἔφυγον κ' ἐτρύπωσαν,

κ' αἱ ἀξίαι φερωνόμως κατ' ἀξίαν δίδονται.
 "Ὅς οἱ ἔχοντες καρδίαν ἀχραιφνῶν πατριωτῶν,
 νοὸς αὖλακα βαθεῖαν, καὶ Κατόνων ἀρετὴν,
 οὗτοι εἶναι οἱ ἐξόχως ἐκλεκτοὶ τοῦ ἥρωος,
 δι' αὐτοὺς αἱ χάριτές του, δι' αὐτοὺς αἱ εὐνοίαι·
 ὅσοι δ' οἱ ἐστερημένοι καὶ νοὸς καὶ γνώσεως,
 ψευδολάτραι τῆς Ἑλλάδος, λάτραι τοῦ ταμείου τῆς,
 ὅσα τέχνα τῆς πατρίδος νόθα καὶ ἀπόβλητα,
 αὐτοὶ οὔτε νὰ ἐγγίσουν μὲ τὰ χεῖλη ἠμποροῦν
 τὴν γλυκεῖαν ἀμβροσίαν τῶν γενναίων δώρων του,
 καὶ τοξεύουσι μακρόθεν τὰς βλασφήμους ὕδρεις των,
 ὡς οἱ κύνες τὴν σελήνην ὕλακτοῦσ' ὕδρίζοντες.

ΣΠΥΡΟΣ

Δὲν μ' ἀρέσει, καὶ τὸ πρᾶγμα βλέπω πῶς ἐχόνδραινεν.
 Εἰς τὸν οἶκόν μου δὲν θέλω ἔριδες ν' ἀκολουθοῦν.
 Εἰς τὸν Ἀστρονόμον τρέχω νὰ προλάβω τὸ κακόν. (Φεύγει).

ΗΜΙΧΟΡΟΣ Β'.

Δὲν μᾶς βλάπτει ὅ,τ' εἶπητε· ὁ μισθός σας ὁμιλεῖ.

Α'.

Δὲν λαλεῖ εἰς σᾶς ὁ νοῦς σας, ὁμιλεῖ ὁ στόμαχος.

Β'.

Πόσα ἔκτακτα πληρώνουν ἑκαστόν σας ἔπαινον;

Α'.

Ποῖ' ἐλπίδες ἀνταμείβουν τὰς συκοφαντίας σας;

Β'.

Τὸν μισθὸν ἔαν σᾶς κόψη, τέρας θὰ τὸν λέγετε.

Α'.

*Ἄν ἐν ψίχαλον σᾶς δώσῃ, θὰ τὸν λέγετ' ἥρωα.

Β'.

*Ἐχετε φωνὴν ἀκόμη, πωλημένα κρέατα;

Α'.

*Ἐχετε ἀκόμη γλῶσσαν, ῥαδιοῦργοι φίλαρχοι;

Β'.

Τυφλὰ ὄργανα τυράννων.

Α'.

Ἀνρχίας σύρφετέ.

Β'.

Σύντροφοι τῶν νεηλύδων.

Α'.

Φίλαυτοι μαμμάκουθοι.

Β'.

Λυσσασμένοι δραχμοφάγοι!

Α'.

Λύκοι ὠρυόμενοι!

Β'.

Τὴν ἡρωϊκὴν Ἑλλάδα ἐσιδηροδέσατε!

Α'.

Τὴν πατρίδα εἰς λεόντων ἄντρον μετεβάλατε.

Β'.

Κάτεφάγετε τὸ ἔχειν τοῦ ἐργατικοῦ λαοῦ.

Α'.

Ἀπὸ σᾶς τοὺς ἀδδηφάγους τὸ ἐπροφυλάξαμεν.

Β'.

Κακουργήσατε.

Α'.

Κακούργους.

Β'.

Ἐφονεύσατε.

Α'.

Φονεῖς.

Β'.

Διηρέσατε τὸ ἔθνος.

Α'.

Τοὺς καλοὺς ἐκ τῶν κακῶν.

Β'.

Εἴσθε ὅλοι κακοήθεις.

Α'.

Εἴσθε ὅλοι ἄτιμοι.

Β'.

Εἴσθε διὰ τὸ παλοῦχι.

Α'.

Εἴσθε διὰ τὸ σχοινί.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὑπουργέ μου, τοὺς φοβοῦμαι. Πῶς ἐξαγριώνονται!

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ἀδελφοί μου, ἐὰν εἶναι οἱ μισοί μας ἄτιμοι
καὶ οἱ ἄλλοι κακοήθεις, ποῖος εἶναι τίμιος;
Μὴ πρὸς χάριν τῆς πατρίδος, μὴ τὴν ἐξυβρίζετε.
Ἐμφυτον ὁ Ἕλλην ἔχει καὶ τιμὴν καὶ φρόνησιν,
ἀλλ' ἐχθρὸς τῶν ἀρετῶν του εἶναι ἡ διχόνοια.
Τῆς ἀρχαίας αὐτὴ δόξης τὸν ἀστέρα ἔσβυσε,
μ' ἐχθραν κατ' ἀλλήλων πόλεις ἐφοπλίσας ἀδελφάς·
κ' εἰς τὸν νέον μας ἀγῶνα, τοὺς ἐχθρούς μας σώζουσα,
πρὸς Βυζάντιον χωροῦντα τὸν Σταυρὸν ἐδέσμευσεν.
Ἄφετ' οἱ ἐχθροὶ τὰς ὕβρεις νὰ μᾶς δαψιλεύσωσι·
κ' εἰς τὰ νεῦρά σας δυνάμεις ἂν αἰσθάνεσθε ἀνδρῶν,
ἔχετε εἰς τί γενναῖον νὰ τὰς ἐξοδεύσητε.

Β'.

Ὅσας ἔχομεν δυνάμεις θὰ τὰς ἐξοδεύσωμεν
σέ, κ' αὐτοὺς καὶ τοὺς ὁμοίους νὰ σᾶς κοπανίσωμεν.

Α'.

Ἄν τὴν τρίχα μας ἐγγίσῃς ἢ ἐκείνου ἢ ἐμοῦ,
σέ καὶ τοὺς ὁμόφρονάς σου θὰ σᾶς λειανοκόψωμεν.

ΑΝΘΟΥΣΑ

ὦ! πῶς τρέμω!

ΣΤΡΟΒΙΛΗΣ

Κᾶπως ξύλον μου βρωμοῦν τὰ πράγματα.
Ἐγὼ ἔχω τὸ ψαλίδι καὶ τὸν πήχυν ἑτοιμα.

Β'.

Θὰ σὲ δείξω ποῖος εἶμαι, ἀρχολάτρα ῥυπαρέ.

Α'.

Θὰ σὲ μάθω τί ἀξίζω, ταραξί' ἀναίσχυντε.

Β'.

Τρέξατε μαζῇ μου, φίλοι τῆς ἐλευθερίας μας.

Α'.

Μὲ τὸ μέρος μου προστάται τῆς προστάτου τάξεως.

Β'.

Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἔξω ὅλους τοὺς τυραννικούς.

Α'.

Ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα ἔξω ὅλους τοὺς ἀναρχικούς.

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τίς θὰ μείν' εἰς τὴν Ἑλλάδα; Μόν' ἐγὼ κ' οἱ κοῦκκοί της.

Β'.

Εἰς τὰ ὅπλα.

Α'.

Εἰς τὰ ὅπλα.

ΚΟΪΤΡΟΥΛΗΣ

Ἀνθρωποι, ποῦ φέρεσθε;

Β'.

Λάβε, σχίζε, θραῦσε, κόψε.

Α'.

Ἀρπαζε, διάλυε.

(Θραύουσι τὰς τραπέζας καὶ τὰ καθίσματα, καὶ ὀπλίζονται ὅλοι.)

Β'.

Κτύπα, κτύπα!

Α'.

Δός τον, δός τον.

Β'.

Πάταξε.

Α'.

Κατάφερε.

[ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΡΑΓΚΑΒΗ — Τόμ. Δ']

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Β'.

Σύντριψε τὸ καύκαλόν του.

Α'.

Σπάσε τὸ κρανίον του.

ΣΠΥΡΟΣ, ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ (εἰσέρχονται.)

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ (ἔχων ράβδον ἀστυνομικὴν εἰς τὰς χεῖρας)

Τί θόρυβος; Τί τρέχει; Αἶ! ποῦ εἴμεθα;
Διαταγὴν σᾶς φέρω ἀστυνομικὴν.

Α'.

Ὁ ἀστυνόμος! Ἡσυχία, προσοχή!

Β'.

Ὁ ἀστυνόμος! τὸ παιδί τοῦ Σατανᾶ!

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ὁ Λεωνίδας! Δυστυχία εἰς ἡμᾶς!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Τί αἱ λυσσώδεις θέλουσιν αὐταὶ κραυγαί;
Καὶ τί ζητοῦν τὰ ξύλα; Τὴν ἀνάπαυσιν
τῶν φιλησύχων πολιτῶν ταραττετε.

Β'.

Αὐτοὶ τοῦ ἔθνους οἱ φονεῖς ὑπουργικοὶ

Α'.

Τοῦ ὑπουργείου οἱ κακοὶ κατήγοροι

Β'.

Αὐτοὶ τοῦ ἔθνους φέρουν τὴν καταστροφὴν.

Α'.

Αὐτοὶ συγχίζουν καὶ ταραττουσι τὸ πᾶν.

Β'.

Οἱ ἄρπαγες!

Α'.

Οἱ ψεῦσται!

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἑσυχάσατε

εὐθὺς, ἀνίσως δὲν σᾶς τρώγ' ἡ ῥάχισ σας.

ΑΝΘΟΥΣΑ (πλησιάζουσα εἰς τὸν Ξανθοῦλην)

ὦ Κύριέ μου, χαίρομαι κατὰ πολλὰ

ὅτι σᾶς βλέπω πάλιν. Ἐπροφθάσατε

ὀλίγον ξώρας. Ἡ χαρὰ ἑτελείωσε.

Τί εἶν' ἡ τύχη! Πράγμα ἰδιότροπον!

Ποῖος γνωρίζει ὁ τροχὸς τῆς ποῦ κυλᾷ

καὶ πῶς γυρίζει, καὶ τί φέρν' ἡ αὔριον.

Ἀλλέως μελετῶμεν, κ' ἄλλα γίνονται,

καὶ ὅμως μᾶς βιάζει νὰ πιστεύσωμεν

πῶς ὅ,τι γίνει πρὸς καλὸν μας γίνεται.

Ἡμεῖς κ' οἱ δύο πάμπτωχοι, χωρὶς λεπτὸν,

στοχάσου ποίαν θὰ ἐζούσαμεν ζωὴν,

μ' ἓνα κοπάδι γύρω μας λιμάρικα,

χάσιν καὶ φέξιν τὸ ψωμί νὰ βλέπωμεν.

Τὼρ' ἄλλαξεν ἡ φάσις καὶ εἴμ' ἑτοίμη

νὰ σᾶς συστήσω εἰς τὸν ἐξοχώτατον

τὸν σύζυγόν μου ὑπουργόν· κ' ὑπόσχομαι

πῶς θὰ σᾶς προβιάσῃ διὰ χάριν μου.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Μὴ ἐνοχλῆσθε. Εἴμ' εὐγνωμονέστατος.

Ἀφῆτε ὅ,τι ἔγινεν ὡς ἔγινεν.

Ὡς λέγετ', ἴσως εἶναι πρὸς καλλήτερον.

Συστάσεων τὸν κόπον μὴ λαμβάνετε.

Ἐπροβιάσθην σήμερον, ὡς βλέπετε,

κ' ὑπαστυνόμου, βλέπετ', ἔλαβα βαθμόν.

Ὡς δὲ τοιοῦτος, ἔρχομαι τὸν κύριον

εἰς φυλακὴν νὰ φέρω.

ΣΠΥΡΟΣ

Πῶς;

ΑΝΘΟΥΣΑ

Τὸν ἄνδρα μου;

Τὴν ἐξοχότητά του;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Εἰς τὴν φυλακὴν;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ναὶ, μάλιστα.

ΧΟΡΟΣ

Πῶς τοῦτο;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ἐκ διαταγῆς,

διότι διαδόσας εἶδησιν ψευδῇ
περὶ τοῦ ὑπουργείου, ἀντιποιηθεὶς
αὐτογνωμόνως χαρακτῆρα ὑπουργοῦ,
ἔφερε ῥήξεις, σύγκρουσιν καὶ ταραχάς.

ΣΠΥΡΟΣ

Καὶ πῶς; δὲν εἶναι ὑπουργός;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Πῶς; Ὑπουργός

δὲν εἶμ' ἐγώ;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ὁ νοῦς σας μὴ ἐσάλευσε;

(Πρὸς τὸν Κουτρούλην)

Εἰς φυλακὴν ἀμέσως, ἦ

ΑΝΘΟΥΣΑ

Πῶς, ὑπουργός

δὲν εἶναι;

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Ὅχι, ὑπουργὸς, κυρία μου,
δὲν εἶναι· εἶναι ράπτης, μὴ πρὸς βάρος σας,
καὶ θὰ πηγαίνῃ εἰς τὴν φυλακὴν εὐθύς.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Ἄφ' οὗ δὲν εἶναι, ὅχι, μὲ ἠπάτησαν·
ὅχι, δὲν θέλω, δὲν τὸν θέλω ἄνδρα μου·
τὸν ράπτην δὲν τὸν θέλω, θέλω ὑπουργόν.
Τὸν γάμον διαλύω, εἶναι ἄκυρος·
ἄκυρος εἶναι, ἄνομος, εἶναι ψευδής.
Εἶναι ἀπάτη, δόλος, χλεύη, ἐμπαιγμός.
Βοήθησέ με, φίλε Λεωνίδα μου,
διάλυσε τὸν γάμον ἀστυνομικῶς,
κ' εἴμ' ἐδική σου καὶ σὲ στεφανώνομαι.
ὦ! ἐνθυμεῖσαι τί δεσμοὶ μᾶς ἔδενον.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Δὲν ἐνθυμοῦμαι τίποτε, κυρία μου.
Ἦξεύρω μόνον πῶς ὁ κύριος αὐτὸς
σήμερον εἶναι νόμιμός σας σύζυγος·
κ' εὐχαριστῶ τὴν τύχην πῶς δὲν εἴμ' ἐγώ.

ΑΝΘΟΥΣΑ

Λοιπὸν θὰ μείνω ὡς τὸ τέλος ράπταινα!
κ' ἀντὶ νὰ γίνω ὑπουργίνα, ἔχασα
καὶ τὸν ὑπαστυνόμον! Δυστυχία μου!
Κἂν ἀκουσέ με, Κύρ Κουτρούλη, ἄνδρα μου.
Φουστάνια θέλω δώδεκα μεταξωτὰ,
τρία καπέλα, καὶ τὰ τρία μὲ πτερὰ,
δύω δουλεύτραις, δύω δούλους, μάγειρα.
Νὰ μ' ἔχῃς θέλω ἴσια μὲ ταῖς δώδεκα,
νὰ μὲ πηγαίνης εἰς χοροὺς, εἰς συντροφιαῖς,

καὶ ὅ,τ' ἢ πρώταις ἔχουν κ' ἢ καλλήτεραις,
κ' ἐγὼ νὰ τῶχω. Εἶπά το καὶ ἔξευρέ το. (Φεύγει.)

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Λοιπὸν, Στροβίλη, ὑπουργὸς δὲν ἔγινε!

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Φαίνεται. Ὅμως τί σὲ μέλει; Ἐκαμες
τὸν κόσμον ἄνω κάτω, κ' ἐπεθύμησες
τὴν λαμπρὰν τρέλλαν, τὸν ὑπουργικὸν βαθμὸν,
διὰ τὸν γάμον μόνον. Ἴδου ἔγινεν
ὁ γάμος· τί σὲ μέλει διὰ τὰ λοιπά;

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Ναί, ἔγινε Στροβίλη. Πῶς σὲ φαίνεται;
Σὺ, γνωστικέ, τί λέγεις; Μὲ συγχαίρεσαι;

ΣΤΡΟΒΙΑΗΣ

Καταλαμβάνω. Αἶ αἶ αἶ! Ἄς εἶναι δά.
Ὅλα τὰ φέρνει ὁ καιρός. Ὑπομονή,
κ' ἀγάλῃ ἀγάλῃα θὰ τὴν μαλακώσωμεν.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Λυποῦμαι ὅμως, κύριε, εἰς φυλακὴν
ἀνάγκη εἶναι νὰ μ' ἀκολουθήσετε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Τί θενὰ γίνω, πενθερέ μου, Σπύρε μου;

ΣΠΥΡΟΣ

Γαμβρός μου εἶναι, κύριε, ὁ κύριος
Κουτρούλης, κ' ἐν ἀνάγκῃ ἀποκρίνομαι
ἐγὼ, καὶ δίδω δι' αὐτὸν ἐγγύησιν.

ΞΑΝΘΟΥΛΗΣ

Πρὸς χάριν σας ἄς εἶναι. Ἄς πηγαίνωμεν
εἰς τὴν ἀστυνομίαν νὰ τὴν δώσετε.

ΚΟΥΤΡΟΥΛΗΣ

Σ' εὐχαριστῶ, Κύρ Σπύρο. Αἶ! σ' εὐχαριστῶ.
 Παρέλειψα τὸν πῆχυν τὸν εἰρηνικόν,
 κ' εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔφερα διαίρεσιν
 καὶ ἐμφυλίους ῥήξεις, ἀναστάτωσιν,
 κ' ἐμπρός μου εἶδα ἀνοικτὴν τὴν φυλακὴν,
 καὶ αὐτὰ ὅλα, αἶ! διὰ τὸν γάμον μου.

ΣΤΡΟΒΙΑΝΗΣ

Καλὴν δουλειὰν τῷ ὄντι κατωρθώσαμεν.
 Πολὺν καιρὸν νομίζω εἰς τὰ στόματα
 τῶν Ἀθηναίων ὅτι θενὰ μείνωμεν.
 Ὅταν ὁ κόσμος ὅλος ἐμπερδεύεται,
 μαλλιὰ κουδάρια γίνεται, καὶ ταραχὴ
 κ' ὀχλοβοή, καὶ ὅλα διὰ τίποτε,
 οἱ ἄνθρωποι θὰ λέγουν παροιμιακῶς,
 ὁ Γάμος τοῦ Κουτρούλη ὅτι γίνεται.

ΧΟΡΟΣ

^{αὐτὰρ δὲ}
 Ἔξω, ἔξ' ὁ προπέτης, ὁ νᾶνος θνητὸς,
 ὅστις μὴ ἀναπνεύσας οὐράνιον πῦρ,
 οὐδ' εἰς γνώσεως ὕψος σφηνώσας τὸν νοῦν,
 οὐδ' εἰς ἅγιον πῦρ ἀρετῆς ἀγνισθεῖς,
 οὐδὲ πείρας μακρᾶς ταμιεύσας καρπὸν,
 οὐδ' ἐντὸς τῆς καρδίας σφοδρὸν αἰσθανθεῖς
 πατριώτου παλμόν,
 ὑπουργοῦ ἀξιώσεις ἐγείρει.

Ἔξω, ἔξ' ὁ ἐθνέμπορος, ὅστις λαῶν
 ὡσὰν ὄνιον κτῆμα τὴν τύχην πωλεῖ,

(2299) Ὡδὴ μονοστροφική, ἔχουσα δύο περιόδους ἐκ 5 κώλων ἀναπαιστικῶν διμέτρων ἀκαταλήκτων, βάσιν ἀναπαιστικήν, καὶ παροιμιακόν· ὡς π. χ. ἐν Ἀχαρν. στ. 1143 (Ἴτε δὲ χαίροντες).

δι' αὐτὸν ἐκλαμβάνων τὸ ἔθνος πλασθὲν,
 θησαυρίζων δακρύων κα' ἰδρώτων τιμὴν,
 κα' ἵνα φθάσ' εἰς τὸ τέρμα φιλαύτων σκοπῶν,
 τῇ πατρίδα εἰς σάλους κα' ὑφάλους ὤθει,
 καὶ ταραττεῖ τὸ πᾶν,
 καὶ τελεῖ τοῦ ΚΟΥΤΡΟΥΛΗ ΤΟΝ ΓΑΜΟΝ!

